

ผังนโยบายระดับประเทศ
NATIONAL SPATIAL PLAN

2 5 8 0

การประชุมหารือกลุ่มย่อย

ผังนโยบายระดับประเทศและผังนโยบายระดับภาค

(ร่าง) นโยบายโครงสร้างพื้นฐาน: การจัดการน้ำ

วันอังคารที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2566 เวลา 09.30-12.00 น.

ณ ห้องประชุม 2101 อาคาร 2 ชั้น 1

และการประชุมผ่าน สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรอบการศึกษา

บริบทการเปลี่ยนแปลง

ทบทวนบริบทของการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (Megatrend)

- เศรษฐกิจชีวภาพ หมุนเวียน สีเขียว
- มาตรการกีดกันทางการค้ายุคใหม่
- การขยายตัวของความเป็นเมือง
- ความมั่นคงด้านอาหาร
- ความมั่นคงพลังงาน
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กรอบความร่วมมือระดับโลก/ภูมิภาค

- Paris Agreement
- Ramsar Convention
- MRC
- ความร่วมมือบริหารจัดการน้ำของอาเซียน
- MLC

สถานการณ์โครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำในโลก/ภูมิภาค

- ความมั่นคงน้ำของโลก
- ความมั่นคงน้ำของโลกในอนาคต
- สถานการณ์น้ำอาเซียน
- ดัชนีชี้วัดด้านน้ำของไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

สถานการณ์โครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำในประเทศ

- ลุ่มน้ำ/แม่น้ำสายสำคัญ
- ปริมาณน้ำฝน/น้ำท่า/น้ำบาดาล
- แหล่งเก็บกักน้ำ
- การใช้น้ำภาคเกษตร/อุตสาหกรรม/บริการ/ระบบนิเวศ
- อुकภย
- คุณภาพน้ำและระบบนิเวศทรัพยากรน้ำ

ทบทวนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

- พื้นที่เมือง/ชนบท/เมืองอัจฉริยะ/อุตสาหกรรม/การขยายตัวของเมือง
- SDGs
- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น 19
- แผนปฏิรูปประเทศ
- แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13
- แผนแม่บทน้ำ
- ผังน้ำ

กำหนดประเด็นเป้าหมายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการบริหารจัดการน้ำ

จัดหาน้ำอุปโภคบริโภคให้เพียงพอได้มาตรฐานในพื้นที่เมืองและชนบท พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และเมืองท่องเที่ยว

ส่งเสริม พัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนในแต่ละภาคเพื่อประโยชน์ต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และลดการใช้น้ำฤดูแล้ง

บริหารจัดการน้ำท่วมพื้นที่เสี่ยงภัยระดับลุ่มน้ำ จัดทำระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมือง รองรับการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และลดผลกระทบที่เกิดขึ้น

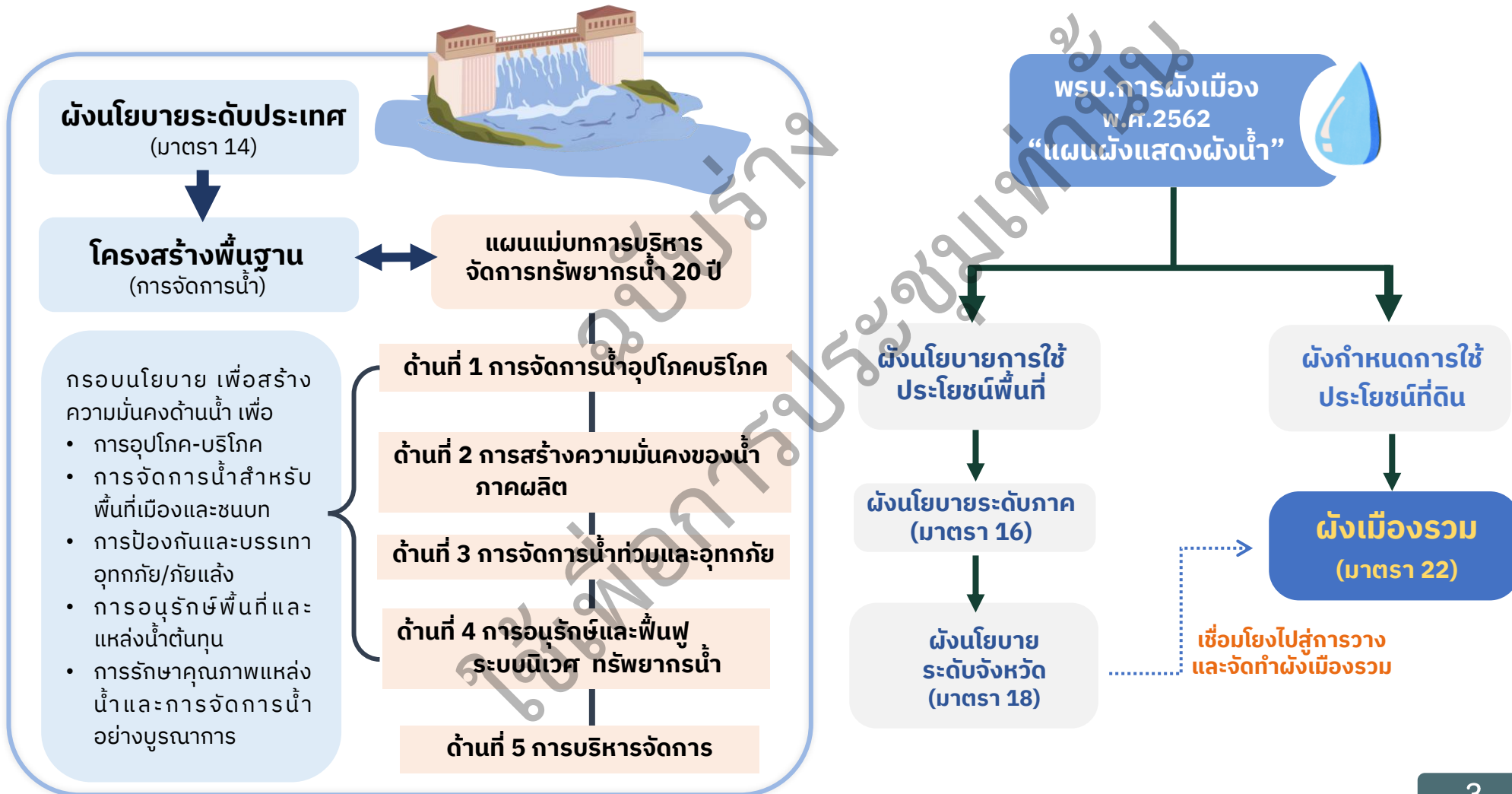
อนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้คงสภาพแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์

การพัฒนาระบบวางแผนและบริหารจัดการน้ำด้วยระบบดิจิทัลและสารสนเทศ

จัดทำ (ร่าง) นโยบายโครงสร้างพื้นฐานการจัดการน้ำ

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

มาตรา 4 “ผังน้ำ” หมายความว่า ผังน้ำตาม กฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ หรือ แผนผังแสดงเขตการพัฒนาแหล่งน้ำ และพื้นที่น้ำหลาก

Megatrend ระดับโลก

เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว
(Bio-Circular-Green Economy: BCG)

Water Footprint
มาตรการกีดกันทางการค้ายุคใหม่

URBANIZATION

การขยายตัวของความเป็นเมือง (Urbanization)

ความมั่นคงด้านอาหาร

ความมั่นคงด้านพลังงาน

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

- อุณหภูมิสูงขึ้น
- พายุรุนแรงขึ้น
- ภัยแล้งสาหัสขึ้น
- น้ำทะเลร้อนและสูงขึ้น
- สิ่งมีชีวิตสูญพันธุ์
- อาหารขาดแคลน
- ปัญหาสุขภาพ
- ความยากจนและการพลัดถิ่น

ความร่วมมือระดับนานาชาติ

Mekong River Commission
For Sustainable Development

1995

ความร่วมมือการบริหารจัดการน้ำของอาเซียน

มาตรการเชิงกลยุทธ์ - ยุกระดับนโยบาย การพัฒนาศักยภาพ และตัวอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ พัฒนา และการจัดการอย่างยั่งยืน ต่อทะเล พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พรุ ความหลากหลายทางชีวภาพ ที่ดิน และทรัพยากรน้ำ

กรอบความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง (Mekong - Lancang Cooperation - MLC)

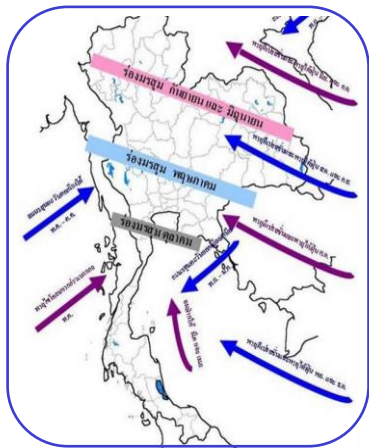
มีความร่วมมือ 5 สาขาหลัก

1. ความเชื่อมโยง
2. ศักยภาพในการผลิต
3. เศรษฐกิจข้ามพรมแดน
4. ความร่วมมือด้านทรัพยากรน้ำ
5. การเกษตรและการขจัดความยากจน

อุณหภูมิ

ปี 2562 เป็นปีที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดของประเทศไทย สูงกว่าค่าปกติ 0.73 °C)

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา 2564

การเปลี่ยนแปลงของพายุหมุนเขตร้อน

- ค่าเฉลี่ย 71 ปี พายุที่เคลื่อนที่ผ่านประเทศไทย 3 ลูก/ปี
- พายุในพื้นที่ครอบคลุม 14 ลูก/ปี

การเปลี่ยนแปลงของฝน

- ภาคใต้ฝั่งอันดามันมีแนวโน้มลดลง ▼ และฝั่งอ่าวไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ▲ อย่างมีนัยสำคัญ ในรอบ 60 ปี
- ปริมาณฝนสะสมรวมเฉพาะในช่วงเดือน พ.ย.-เม.ย. ภาพรวมของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในอัตรา 64.8 มม.

การเปลี่ยนแปลงของสภาวะขีดสุดของลมฟ้าอากาศ

ความถี่ของเหตุการณ์ฝนและระยะเวลาที่ฝนตกอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลง ▼ แต่ความแรงของฝนและความเข้มข้นของฝนจากเหตุการณ์ฝนตกหนักรวมถึงปริมาณฝนรวมจากเหตุการณ์ฝนตกหนัก มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ▲ อย่างมีนัยสำคัญ

ปี 2554 เป็นปีที่ประเทศไทยมีสภาวะสุดขีดของฝนสูงที่สุดในรอบ 60 ปี

การเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำทะเล

บางพื้นที่โดยเฉพาะบริเวณอ่าวไทยตอนบน ค่าการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำสัมพัทธ์จะมีค่าสูงกว่าบริเวณอื่นๆ เนื่องมาจากมีการสูบน้ำบาดาลเพื่ออุปโภคและบริโภค จึงทำให้พื้นดินมีการทรุดตัว

ที่มา: สผ. แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ 2561

สถานการณ์ความมั่นคงน้ำของโลก

- ▶ ปริมาณน้ำที่มีอยู่บนโลก ประมาณ 1,386 ล้าน ลบ.กม.
- ▶ ปริมาณน้ำจัดส่วนใหญ่ที่มนุษย์นำมาใช้เป็นน้ำจากแม่น้ำมีประมาณ 2,120 ลบ.กม. คิดเป็น 0.0002%

ที่มา: A Guide to the World's Fresh Water Resources (Oxford University Press, New York).

อาเซียน

มีการใช้น้ำ 385 พันล้าน ลบ.ม./ปี คิดเป็น 20% ของเอเชีย

- กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม มีการใช้น้ำมากกว่า 80% เพื่อการเกษตร
- บรูไน มาเลเซีย สิงคโปร์ มีการใช้น้ำส่วนใหญ่เพื่อการอุปโภคบริโภคและอุตสาหกรรม
- ข้อมูลสถานการณ์คุณภาพน้ำระยะยาวของแม่น้ำและทะเลสาบจากไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และเวียดนาม แสดงให้เห็นแหล่งน้ำคุณภาพน้ำดีลดลงในแต่ละปี แหล่งน้ำคุณภาพปานกลาง และคุณภาพเสื่อมลงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ที่มา: ASEAN

ในช่วง 300 ปีที่ผ่านมา
พื้นที่ชุ่มน้ำกว่า
ร้อยละ 85 ของโลกสูญหายไป

ส่วนใหญ่เกิดจากการระบายน้ำและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน

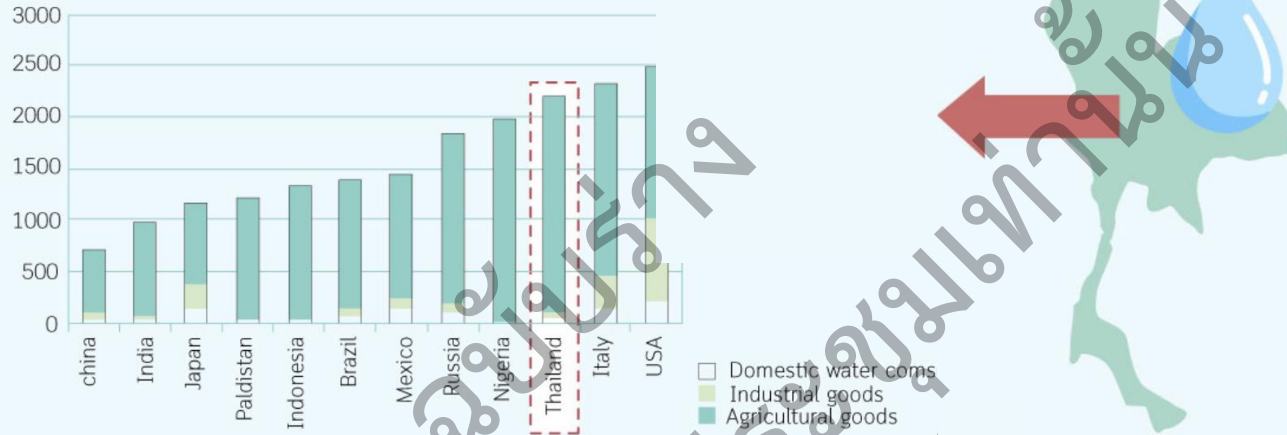

การคาดการณ์ของ UN ต่อความมั่นคงน้ำของโลกใน **ปี 2573**

- ประชากร **1.6 พันล้านคนจะขาดน้ำดื่ม** ที่มีการจัดการอย่างปลอดภัย
- ประชากร **2.8 พันล้านคนจะขาดสุขอนามัย** ที่มีการจัดการอย่างปลอดภัย
- ประชากร **1.9 พันล้านคนจะขาดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขอนามัย** ขึ้นพื้นฐานในการล้างมือ

ปริมาณการบริโภคน้ำต่อคนในแต่ละประเทศ (Water Footprint of National Consumption)

(หน่วย: ลูกบาศก์เมตรต่อคนต่อปี)

ที่มา: Hoekstra, A.Y. และ Chapagain, A.K. (2007)
 อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

เทรนด์การผลิตสินค้าเกษตร ที่คำนึงถึงปริมาณการใช้น้ำตลอดกระบวนการผลิต

ค่าเฉลี่ย Water Footprint ของสินค้าเกษตร

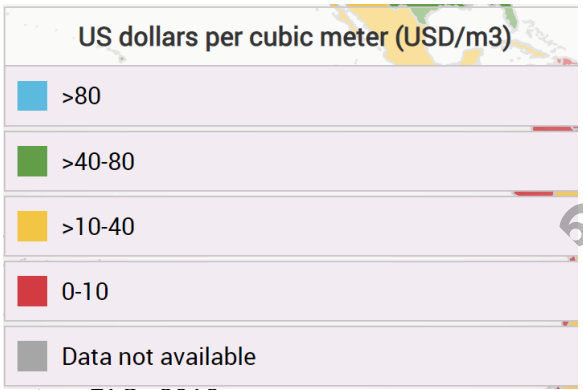
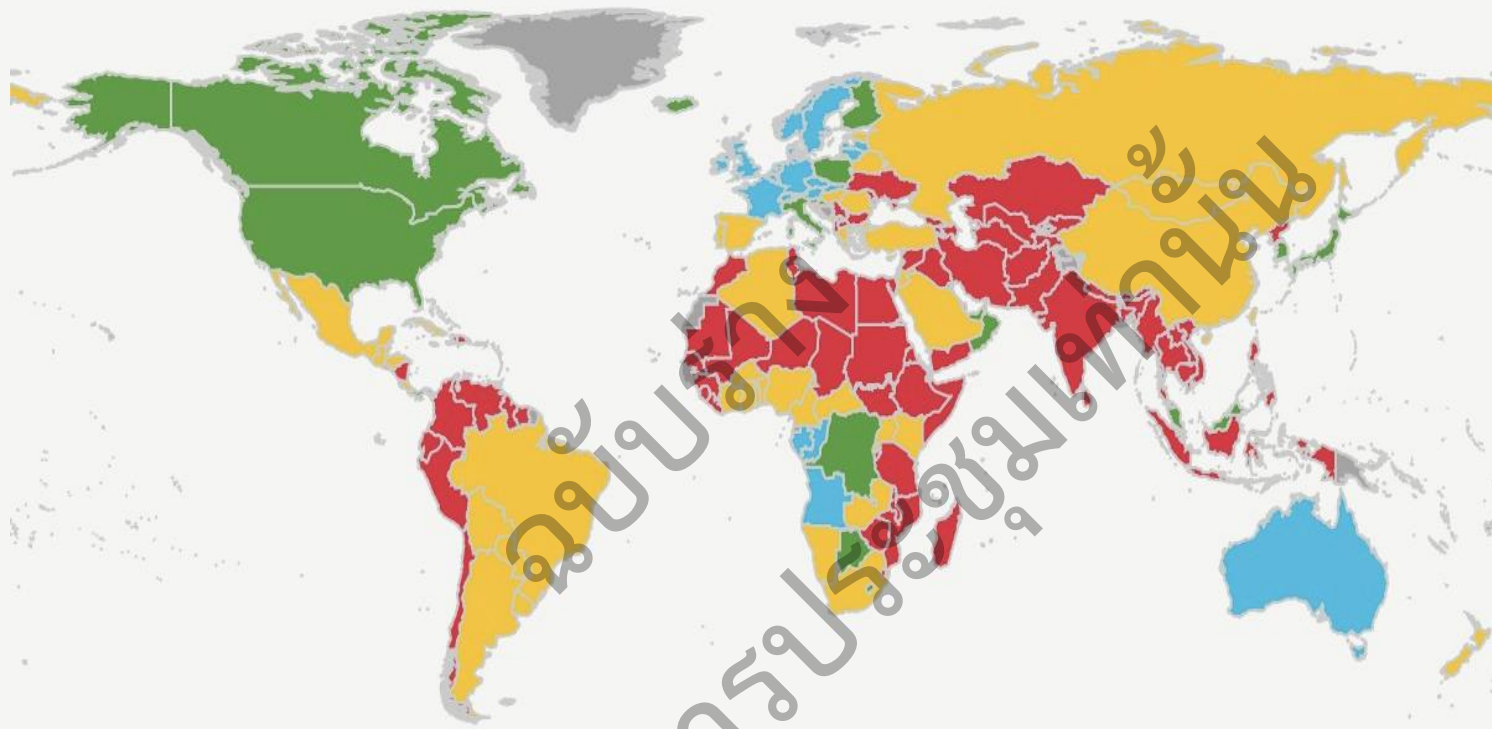
สินค้าเกษตร	ค่าเฉลี่ย (m³)	ประเทศไทย (m³)
ข้าว	2,628	3,592
น้ำตาลทราย	1,666	2,049
ไก่แปรรูป	4,325	5,443

ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

หน่วย: ลูกบาศก์เมตรต่อตัน

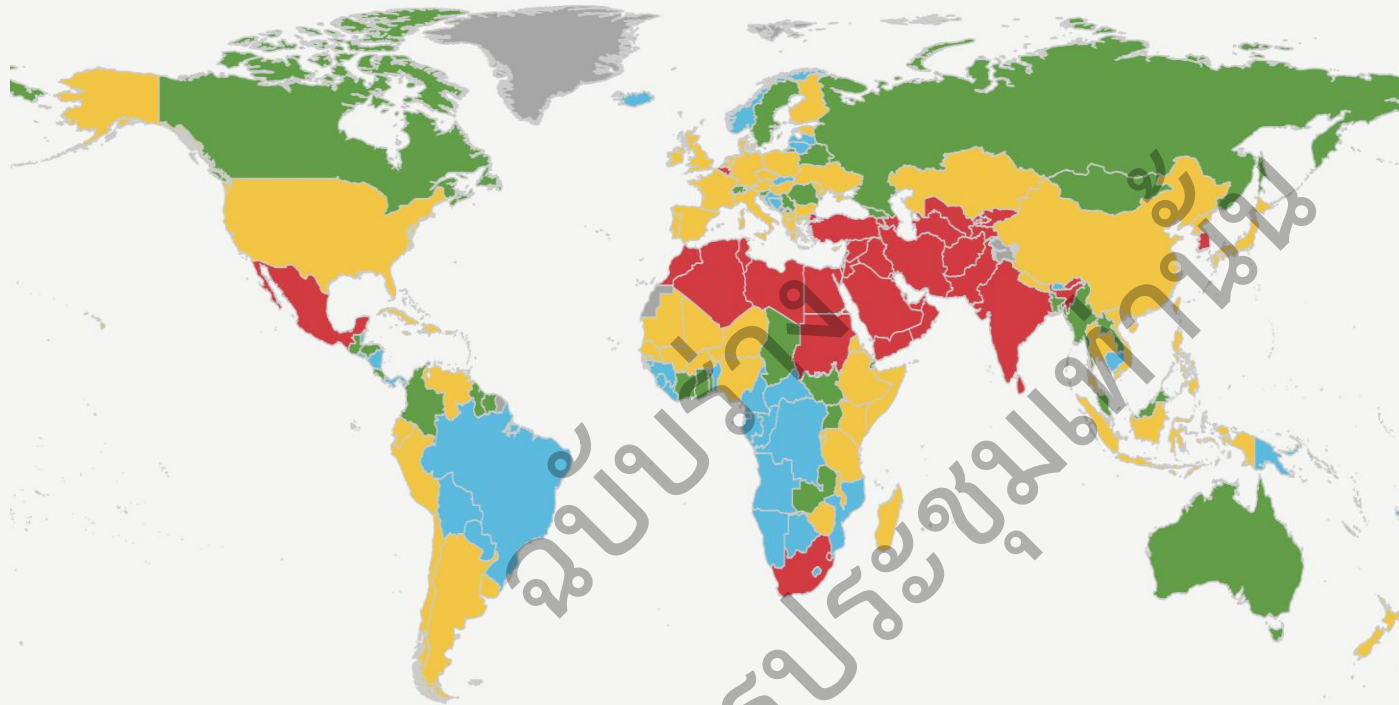

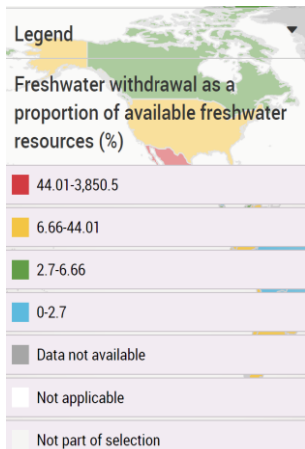
ที่มา: FAO, 2019

ประสิทธิภาพการใช้น้ำ (Water Use Efficiency)

ทั่วโลก 19.40 USD/m³
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 19.76 USD/m³
ไทย 7.50 USD/m³
มาเลเซีย 61.18 USD/m³
เวียดนาม 2.70 USD/m³

ที่มา: FAO, 2019

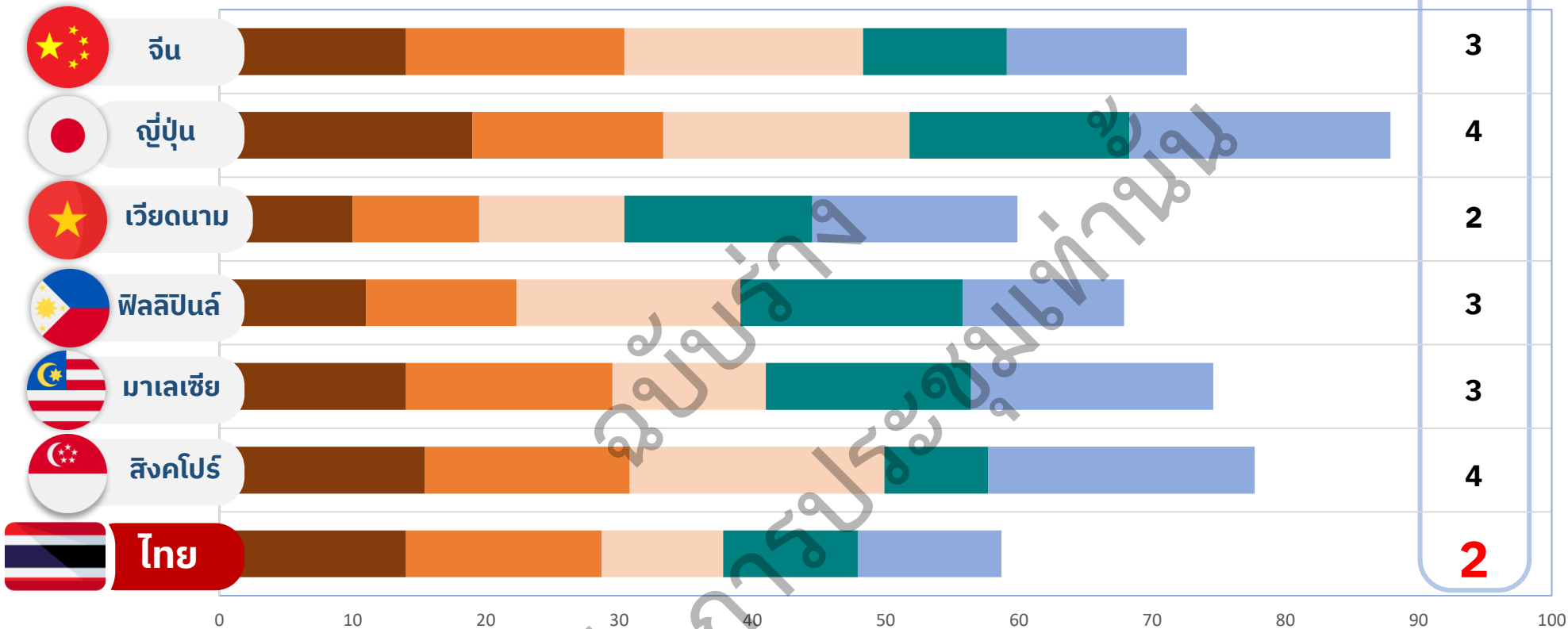

ความเครียดการใช้น้ำ (Water Stress)

- ทั่วโลก 18.55 %
- เอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 30.97 %
- ไทย 12.60 %
- มาเลเซีย 3.44 %
- เวียดนาม 18.13 %

ดัชนีความมั่นคงน้ำ ของไทยเปรียบกับประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย ปี 2563

ดัชนีความมั่นคงน้ำของประเทศ NWSI

- KD1** – ความมั่นคงน้ำครัวเรือนชนบท
- KD2** – ความมั่นคงน้ำด้านเศรษฐกิจ
- KD3** – ความมั่นคงน้ำของเมือง
- KD4** – ความมั่นคงน้ำด้านสิ่งแวดล้อม
- KD5** – ความมั่นคงน้ำที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติ

สรุปสถานะ **SDG 6**
ปัจจุบันและค่าเป้าหมาย
ปี 2573 ของประเทศไทย

สัดส่วนของประชากรที่ใช้
บริการได้รับการจัดการ
อย่างปลอดภัย

6.1.1 น้ำดื่ม

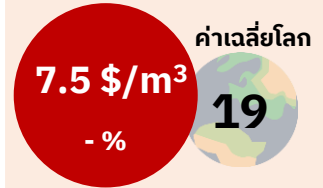
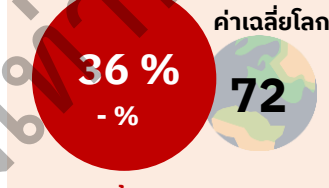
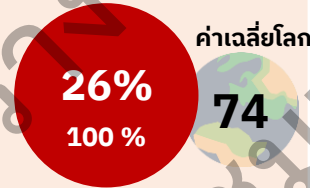
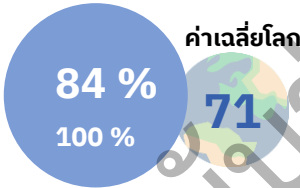
6.2.1 a สุขาภิบาล

6.2.1 b สุขอนามัย

6.3.1 น้ำเสีย

6.3.2 คุณภาพน้ำ

6.4.1 ประสิทธิภาพ

การใช้บริการน้ำดื่ม
(un. 2560-2562)
**เงื่อนไข "At least basic service"
ไม่ใช่ "Safely managed service"

การใช้บริการสุขอนามัย
(un. 2560-2562)
**เงื่อนไข "At least basic service"
ไม่ใช่ "Safely managed service"

มีสิ่งอำนวยความสะดวกใน
การล้างมือด้วยสบู่ และน้ำ
(สสช. 2560)

น้ำเสียที่ได้รับการบำบัด
อย่างปลอดภัย
(คพ. 2562)

แหล่งน้ำ (เช่น มหาสมุทร, ทะเล,
ทะเลสาบ, แม่น้ำ, ธารน้ำ, คลอง, หรือ
สระน้ำ) ที่มีคุณภาพน้ำที่ดี
(un. 2560-2562)

การใช้บริการสุขอนามัย
(un. 2560-2562)
**เงื่อนไข "At least basic service"
ไม่ใช่ "Safely managed service"

6.4.2 ความเครียดน้ำ

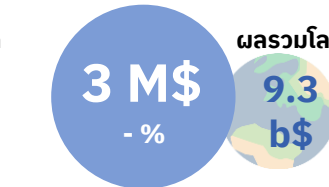
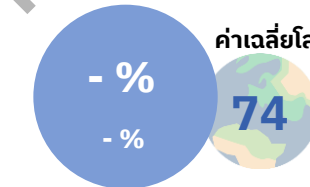
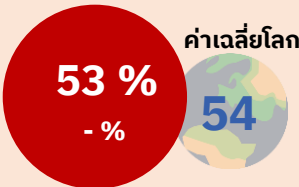
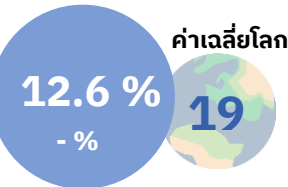
6.5.1 การจัดการน้ำ

6.5.2 ข้ำมพรสมแดน

6.6.1 นิเวศน้ำ

6.a.1 ความร่วมมือ

6.b.1 การมีส่วนร่วม

ระดับความตึงเครียดด้าน
น้ำ: สัดส่วนการใช้น้ำจัดต่อ
ปริมาณน้ำจัดทั้งหมด
(สานช. 2562)

การใช้บริการสุขอนามัยระดับ
การดำเนินงานการจัดการ
ทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ
(0-100)
(un. 2560-2562)

พื้นที่ลุ่มน้ำที่ข้ามเขตแดน
มีการจัดการดำเนินงาน
เพื่อความร่วมมือด้านน้ำ
(สานช. 2564)

การเปลี่ยนแปลงในบริบท
ของระบบนิเวศที่เกี่ยวข้อง
กับน้ำตลอดทุกช่วงเวลา

ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อ
การพัฒนาอย่างเป็นทางการ
ในด้านที่เกี่ยวข้องกับน้ำและ
สุขอนามัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ
แผนบูรณาการการใช้จ่ายของ
ภาครัฐ (OECD, 2562)

สัดส่วนของหน่วยงานบริหาร
ส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งและวาง
นโยบายและกระบวนการปฏิบัติ
เพื่อการมีส่วนร่วมของชุมชน
ท้องถิ่นในด้านการจัดการน้ำ
และสุขอนามัย (สานช. 2564)

สัดส่วนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลก

หมายเหตุ 100 % คือเป้าหมายในปี 2573, * ไม่มีการกำหนดเป้าหมาย
ของ SDG ใช้ค่าเป้าหมายของแผนแม่บทฯ น้ำแทน

ยุทธศาสตร์ชาติ

การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- **อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ** สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน มีสมดุล
- **ฟื้นฟูและสร้างใหม่** ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- **ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต** บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์

- การจัดการลุ่มน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ
- เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ
- **อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ** ทั่วประเทศ

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 5 ด้าน

1. การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค

- จัดหาน้ำอุปโภคบริโภคให้กับพื้นที่เมืองและชนบทอย่างทั่วถึง
- พัฒนาระบบประปาที่ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองการท่องเที่ยว และเขตเศรษฐกิจพิเศษ

2. การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

- เพิ่มประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำปรับปรุงโครงการชลประทานขนาดใหญ่/กลาง
- พัฒนาแหล่งน้ำสร้างความมั่นคงแหล่งน้ำให้กับเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
- พัฒนาแหล่งน้ำตอบสนองความต้องการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรพัฒนา พื้นที่ ส.ป.ก. และเขตชลประทาน

3. การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย

- การจัดระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง เพิ่มขีดความสามารถ อปท. ในการปรับตัวและเผชิญเหตุอุทกภัย
- เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ การจัดการพื้นที่น้ำท่วม และพื้นที่ชะลอน้ำ
- **บรรเทาอุทกภัย** ในเชิงพื้นที่ในระดับลุ่มน้ำและพื้นที่วิกฤติ (Area based)

4. การอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทรัพยากรน้ำ

- การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงกันตั้งแต่พื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
- อนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ ป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่เกษตรนอกเขตอนุรักษ์ที่ต่อเนื่อง
- การจัดสรรน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศลุ่มน้ำหลักที่มีน้ำต้นกุน
- เพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเมือง
- ลดการรุกล้ำของน้ำเค็มและการกัดเซาะบริเวณปากแม่น้ำ

5. การบริหารจัดการ

- พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่มีมาตรฐานเดียวกัน
- ยกระดับการจัดการน้ำในพื้นที่และลุ่มน้ำ

ภาคเหนือ

- **อนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ** เพื่อรักษาสภาพแหล่งท่องเที่ยว บริเวณพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
- พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ**เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน**
- สร้าง**ความสมดุล** ระหว่างการใช้ที่ดินต้นน้ำ และท้ายน้ำ

ภาคกลาง

- พัฒนาระบบ**การจัดสรรน้ำ** รองรับพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญของประเทศ
- วางแผน**บรรเทาอุทกภัย** ลุ่มน้ำเจ้าพระยา และท่าจีนตอนล่าง
- วางแผนพัฒนาระบบ**จัดการน้ำ** ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง

ภาคใต้

- **พัฒนาแหล่งน้ำ** เพื่อเมืองท่องเที่ยวสำคัญ และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
- การ**บรรเทาอุทกภัย** ในพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ
- **การป้องกันน้ำเค็ม/การกักเซาะปากแม่น้ำ** ในพื้นที่เฉพาะ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- พัฒนา**แหล่งน้ำต้นทุน และผันน้ำ** สนับสนุนภาคเกษตร
- จัดระบบ**อนุรักษ์ดินและน้ำ** ในพื้นที่เกษตร
- การ**จัดการน้ำแบบบูรณาการ** แก้ไขปัญหา **อุทกภัยและภัยแล้ง** โดยส่งเสริมการเกษตรแบบครบวงจร

ภาคตะวันออก

- พัฒนาแหล่งน้ำ **โครงข่ายน้ำ** และการ**จัดหา**น้ำ เพื่อ**รองรับพื้นที่ EEC** และเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- พัฒนาระบบ**ประปาเมือง** เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนเมือง และภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคเศรษฐกิจ

ภาคใต้ชายแดน

- พัฒนา**แหล่งน้ำสนับสนุนอุตสาหกรรมเกษตรและการแปรรูป**
- พัฒนาระบบ**ประปาพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ** (เมืองสุโขทัย-ลพบุรี เมืองเบตง เมืองปัตตานี และเมืองนราธิวาส)
- **ป้องกันน้ำท่วม** ชุมชนเมือง เมืองท่องเที่ยว และพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ

1. การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค

• ประปาหมู่บ้าน

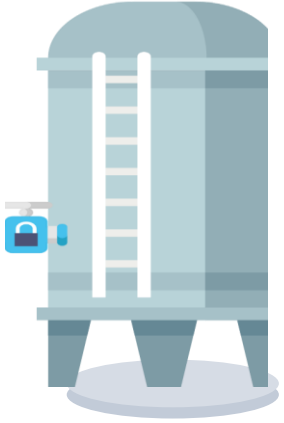
- ก่อสร้างใหม่ทดแทนประปาเดิม 3,778 แห่ง เพิ่มกำลังผลิต 10,157 แห่ง
- ก่อสร้างประปาหมู่บ้านใหม่ 0.39 ล้านครัวเรือน
- ปรับปรุงประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน 18,766 แห่ง

• พัฒนาประปาเมืองให้มีน้ำต้นทุน น้ำสำรองเพียงพอ

- เพิ่มกำลังผลิตประปา กปน. 1.6 ล้าน ลบ.ม./วัน กปก. 1.28 ล้าน ลบ.ม./วัน ประปาเทศบาลขนาดใหญ่ 33 แห่งได้มาตรฐาน

• ลดการสูญเสียน้ำในระบบท่อจ่ายน้ำประปาให้เหลือร้อยละ 23-25

• ประหยัดน้ำในทุกภาคส่วน

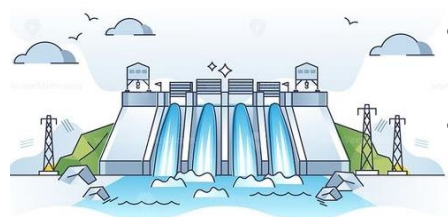

2. การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

- **ลดการใช้น้ำฤดูแล้ง** ไม่เกิน ร้อยละ 80 ลดการใช้น้ำภาคอุตสาหกรรม 27 ล้าน ลบ.ม./ปี
- **เพิ่มประสิทธิภาพโครงการเดิมขนาดใหญ่** 44 โครงการ 3 ล้านไร่ และขนาดเล็กที่ถ่ายโอนให้อปท.

• **จัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน พื้นที่สปก. แหล่งน้ำบาดาล**
เพิ่มปริมาณน้ำ 3,239 ล้าน ลบ.ม. พื้นที่ 5.72 ล้านไร่

• **พัฒนาโครงการขนาดใหญ่-กลาง**
เพิ่มปริมาณน้ำ 2,481 ล้าน ลบ.ม. พื้นที่ 2.99 ล้านไร่

3. การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย

- เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ ปรับปรุงสภาพลำน้ำ กำจัดวัชพืช
- ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง 370 แห่ง กทม. เมืองพัทยา พื้นที่ได้รับการป้องกัน 779,985 ไร่
- เขื่อนป้องกันตลิ่ง 1,500 กม. ตลิ่งชายแดน 400 กม.
- พื้นที่ชะลอน้ำ 2 แห่ง บรรเทาอุทกภัยเฉพาะจุด พื้นที่ 3 ล้านไร่
- การปรับตัวและเผชิญเหตุ

4. การอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทรัพยากรน้ำ

- ฟื้นฟูป่าและเพิ่มพื้นที่สีเขียว 1.375 ล้านไร่
- ป้องกันการชะล้างพังทลายดิน 2.6 ล้านไร่
- น้ำเสียชุมชนได้รับการบำบัด 1,555 ล้าน ลบ.ม./ปี
- อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำ

5. การบริหารจัดการ

- ส่งเสริมพัฒนา การเพิ่มศักยภาพองค์กรและการมีส่วนร่วมระดับชุมชน
- จัดทำเครื่องมือในการบริหารจัดการน้ำ แผนบริหารจัดการน้ำ ติดตามประเมินผล ฐานข้อมูลผังน้ำ ผังระบายน้ำ

การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และกระแสโลก ที่มีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ

ประเด็นสถานการณ์

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

ทิศทางการจัดการน้ำ

1. สภาพภูมิอากาศสุดขั้วมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

- 1.1 ความเสี่ยงน้ำท่วมฉับพลัน น้ำหลากล้นตลิ่งพื้นที่ทำน้ำโครงสร้างอ่างเก็บน้ำเดิมเสี่ยงจากระดับน้ำเพิ่มรวดเร็ว
- 1.2 ความเสี่ยงขาดแคลนน้ำ กระทบต่อน้ำอุปโภค-บริโภค และภาคการผลิต

- 1.1 บูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน พัฒนาระบบพยากรณ์เตือนภัยที่มีประสิทธิภาพสูง ปรับตัวและแก้ปัญหาด้วยวิธีการธรรมชาติ
- 1.2 ทำตามแผนบริหารจัดการน้ำแบบยืดหยุ่น มีแหล่งน้ำหลักแหล่งน้ำสำรอง

2. การขาดแคลนอาหารจากภัยแล้ง อุทกภัย และสงคราม

- 2.1 ไร่ปลูกทานตะวันขาดน้ำไม่สามารถส่งสินค้าเกษตรได้
- 2.2 ความต้องการสินค้าเกษตรเพิ่มสูงขึ้น แต่ยังไม่มีความแน่นอนเมื่อไร่ปลูกทานตะวันอยู่ในภาวะปกติ

- 2.1 ผลิตสินค้าเพื่อเกษตรเพิ่มขึ้นตามความต้องการของตลาด ทำให้ความต้องการน้ำมากขึ้น
- 2.2 ผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูง มีการนำเทคโนโลยี การตลาด และการบริหารจัดการช่วยเพิ่มผลิตภาพการใช้น้ำ

3. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

- 3.1 เสี่ยงต่อการขาดแคลนในช่วงฤดูแล้งที่น้ำต้นทุนในพื้นที่ไม่เพียงพอในพื้นที่ท่องเที่ยว
- 3.2 น้ำเสียเพิ่มมากขึ้นจากการท่องเที่ยวและกิจกรรมต่อเนื่อง

- 3.1 ฟื้นน้ำจากพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำมากกว่าความต้องการสู่พื้นที่ท่องเที่ยว
- 3.2 มีระบบบำบัดน้ำเสีย เก็บค่าบริการร่วมกับน้ำประปา หรือเพิ่มในภาษีท่องเที่ยว

4. การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ การขยายตัวของเมือง

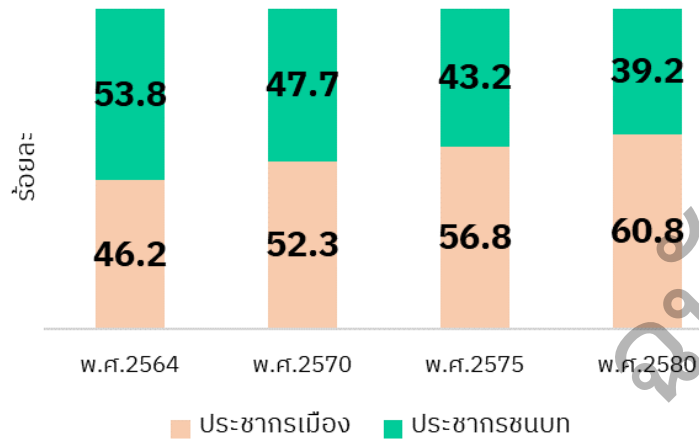
- 4.1 การตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษและระเบียบเศรษฐกิจ ทำให้มีประชากรในพื้นที่เพิ่มขึ้น
- 4.2 EEC ความต้องการน้ำอุตสาหกรรมและอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้น
- 4.3 มีการย้ายถิ่นฐานของแรงงาน
- 4.4 ความต้องการน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่างยังคงมีปริมาณสูงจากการเพาะปลูกข้าวในฤดูแล้ง

- 4.1 จัดการน้ำต้นทุน ลดความเสี่ยงการขาดแคลนน้ำในปีแล้งจัด
- 4.2 เพิ่มกำลังการผลิตน้ำประปา และจัดหาน้ำต้นทุน
- 4.3 เร่งรัดการบรรเทาอุทกภัยลุ่มน้ำเจ้าพระยา ท่าจีน
- 4.4 จัดหาน้ำต้นทุนและมีข้อตกลงในการจัดสรรน้ำที่เหมาะสมสำหรับเมืองที่มีการเติบโตสูง
- 4.5 นำน้ำเสียเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ภาคอุตสาหกรรมและบริการ
- 4.6 ลดการใช้น้ำภาคเกษตร ปลูกพืชใช้น้ำน้อยและมีมูลค่าสูง ร่วมกับการตลาด การขนส่ง และเทคโนโลยีในการจัดการ

ประเทศไทยมีสัดส่วน ประชากรเมืองเพิ่มขึ้น ทำให้มีแนวโน้ม **ความเป็นเมืองสูงขึ้น**

เป้าหมายสัดส่วนประชากรของประเทศไทย

- ประชากรเมืองมีสัดส่วน **เพิ่มขึ้น ▲** จากร้อยละ 46 ในปีพ.ศ.2564 เป็น ร้อยละ **60.8 ในปีพ.ศ 2580** และทุกภาคของประเทศจะมีสัดส่วนประชากรเมืองมากกว่าประชากรชนบท

ภาคที่มีสัดส่วนประชากรเมืองมากที่สุด คือ

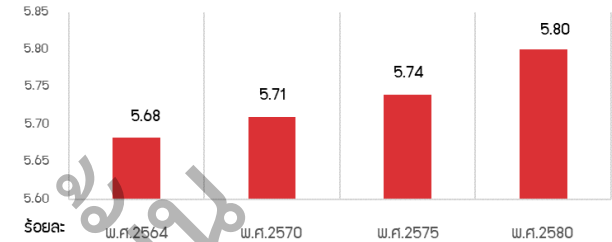
ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภาคตะวันออก

มีสัดส่วนประชากรเมืองมากที่สุด จากการเป็นพื้นที่ศูนย์กลางเศรษฐกิจ และการจ้างงานของประเทศ

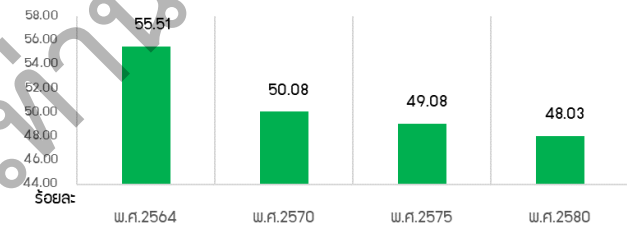
สัดส่วนเป้าหมายการใช้ประโยชน์ที่ดิน ประเทศไทย

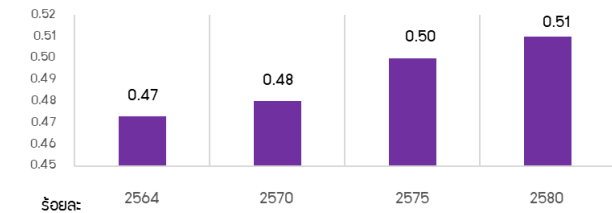
พื้นที่เมือง และการตั้งถิ่นฐาน

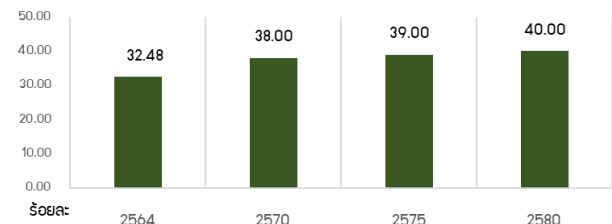
พื้นที่เกษตรกรรม

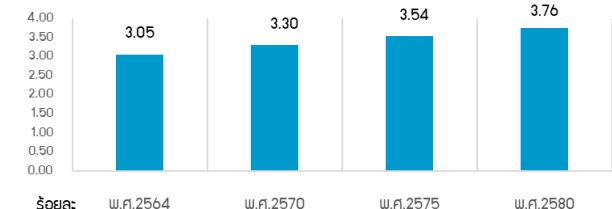
พื้นที่อุตสาหกรรม

พื้นที่ป่าไม้

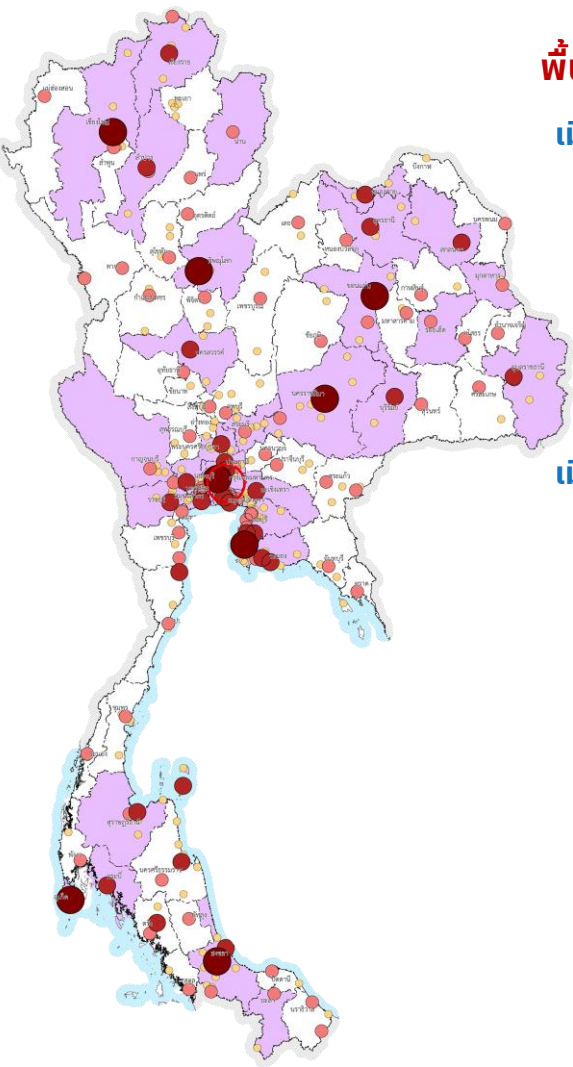
พื้นที่แหล่งน้ำ

เมืองที่จะมีบทบาทเป็น SMART CITY ในอนาคต

การพัฒนาเมืองในประเทศไทยให้เป็นเมืองอัจฉริยะที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยและเติบโตอย่างชาญฉลาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ และการบริหารจัดการเมืองอย่างยั่งยืน

พื้นที่เป้าหมาย

เมืองตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

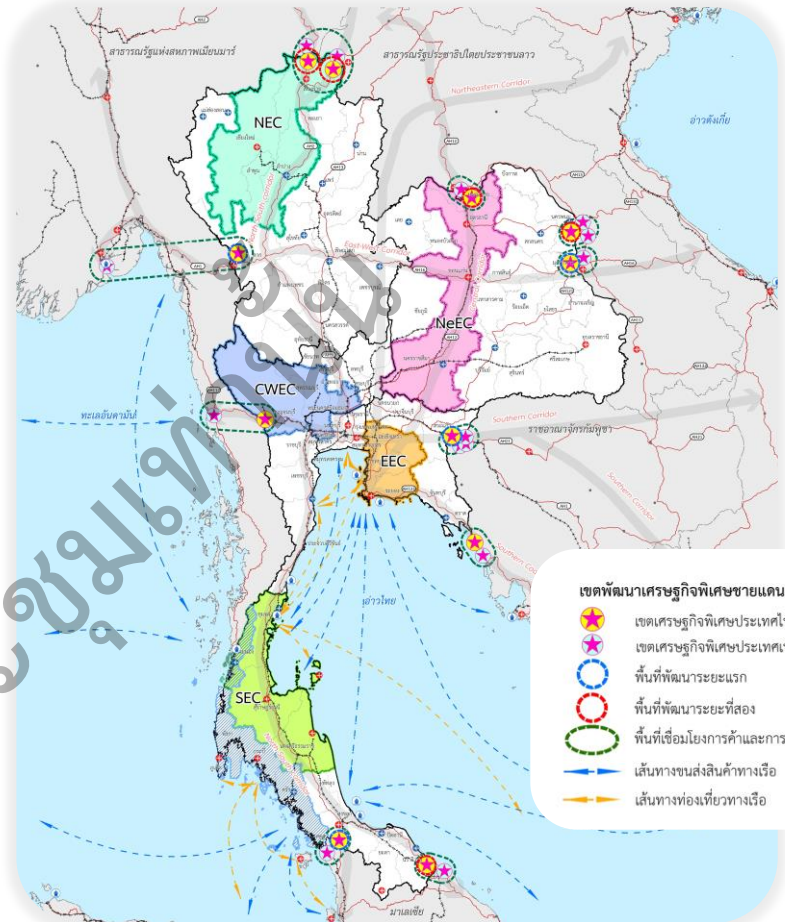
- เมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ กรุงเทพฯและปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา ภูเก็ต เมืองในเขต EEC
- เมืองขนาดกลางของแต่ละภาค ได้แก่ เชียงราย พิษณุโลก นครสวรรค์ น่าน ลำปาง นครราชสีมา มุกดาหาร หนองคาย อุดรธานี อนุราชธานี บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สกลนคร พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี สระบุรี ราชบุรี สุราษฎร์ธานี กระบี่ ยะลา

เมืองในโครงการวางผังนโยบายระดับประเทศ

- เมืองศูนย์กลางระดับนานาชาติ/ชาติ
- เมืองศูนย์กลางระดับภาค
- เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค

คำอธิบายสัญลักษณ์

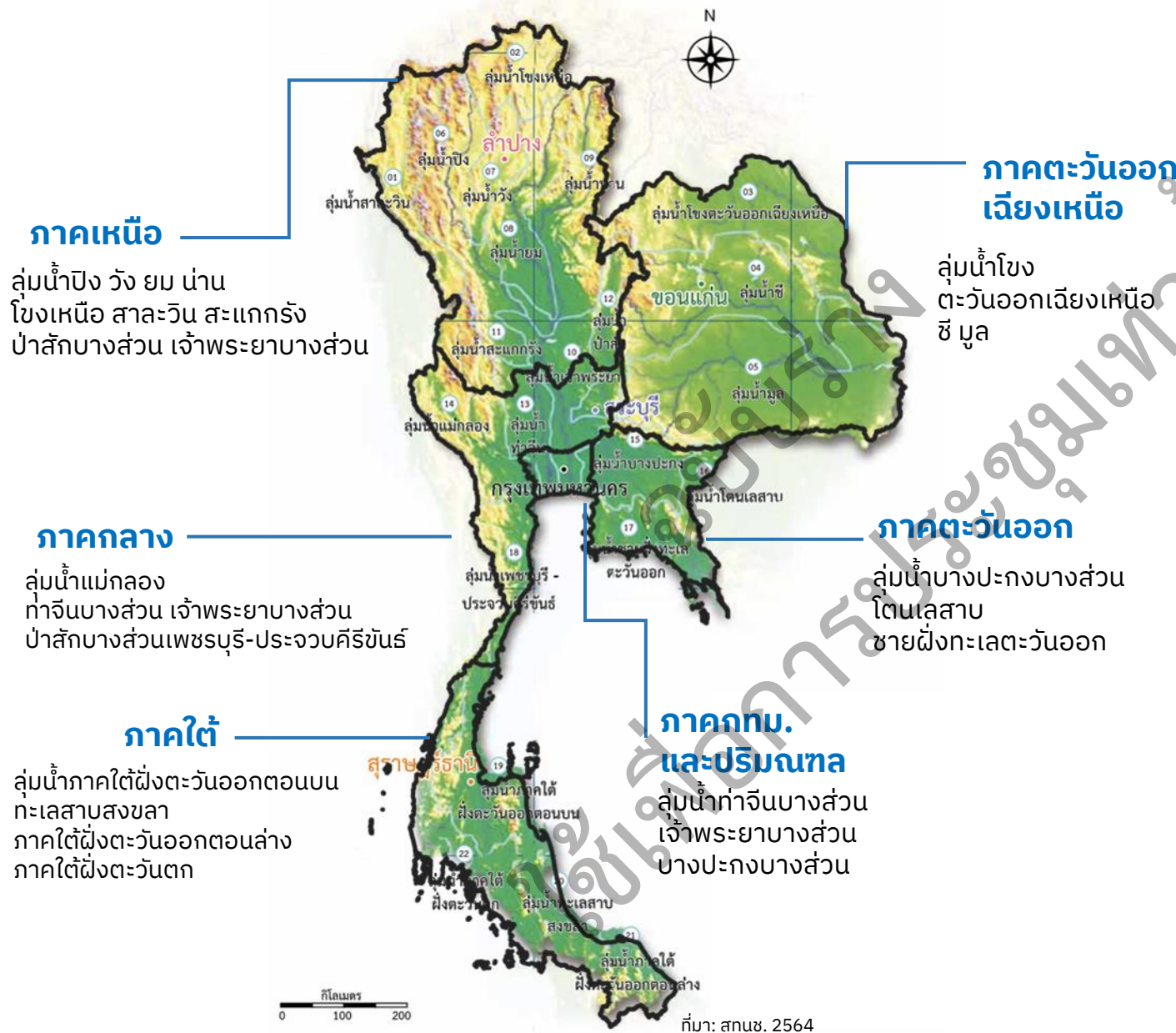
- เมืองตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
- เมืองในโครงการวางผังนโยบายระดับประเทศ
- เป้าหมายหลัก
  - เมืองศูนย์กลางระดับนานาชาติ/ชาติ (International/National City)
  - เมืองศูนย์กลางระดับภาค (Regional City)
  - เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค (Sub-Regional City)
- เป้าหมายรอง
  - เมืองศูนย์กลางหลัก (City)
  - เมืองศูนย์กลางรอง (Town)

- เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ)
- เขตเศรษฐกิจพิเศษประเทศไทย
  - เขตเศรษฐกิจพิเศษประเทศเพื่อนบ้าน
  - พื้นที่พัฒนาระยะแรก
  - พื้นที่พัฒนาระยะที่สอง
  - พื้นที่เชื่อมโยงการค้าและการลงทุน
  - เส้นทางขนส่งสินค้าทางเรือ
  - เส้นทางท่องเที่ยวทางเรือ

พื้นที่เพื่อรองรับ
อุตสาหกรรม
เป้าหมาย
ตามนโยบายการ
พัฒนาประเทศเพื่อ
เพิ่มขีด
ความสามารถใน
การแข่งขันที่ยั่งยืน

- พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ
- พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC)
  - พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC)
  - พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันตก (CWeEC)
  - พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (SEC)
  - เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
  - พื้นที่พัฒนาพิเศษเสนอแนะ
  - เขตพัฒนาเศรษฐกิจสูงคุณภาพอันดามัน

ลุ่มน้ำและแม่น้ำสายสำคัญในประเทศไทย

พ.ร.ก. กำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564

- แบ่งลุ่มน้ำหลักในประเทศไทย 22 ลุ่มน้ำ
- ลุ่มน้ำสาขา 353 ลุ่มน้ำ
- หมู่เกาะต่างๆ ของแต่ละลุ่มน้ำหลักจำนวน 6 หมู่เกาะ

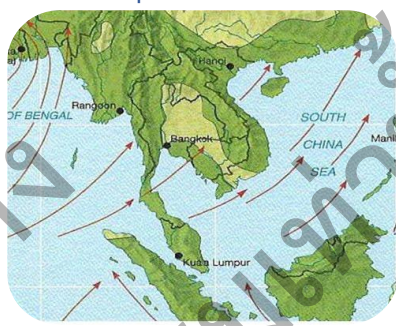

ปริมาณน้ำฝน

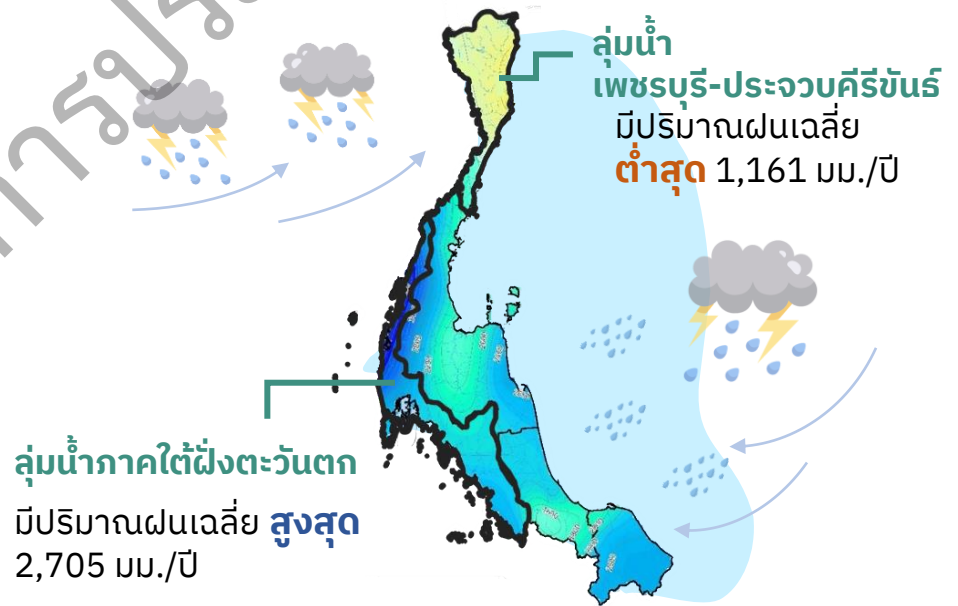
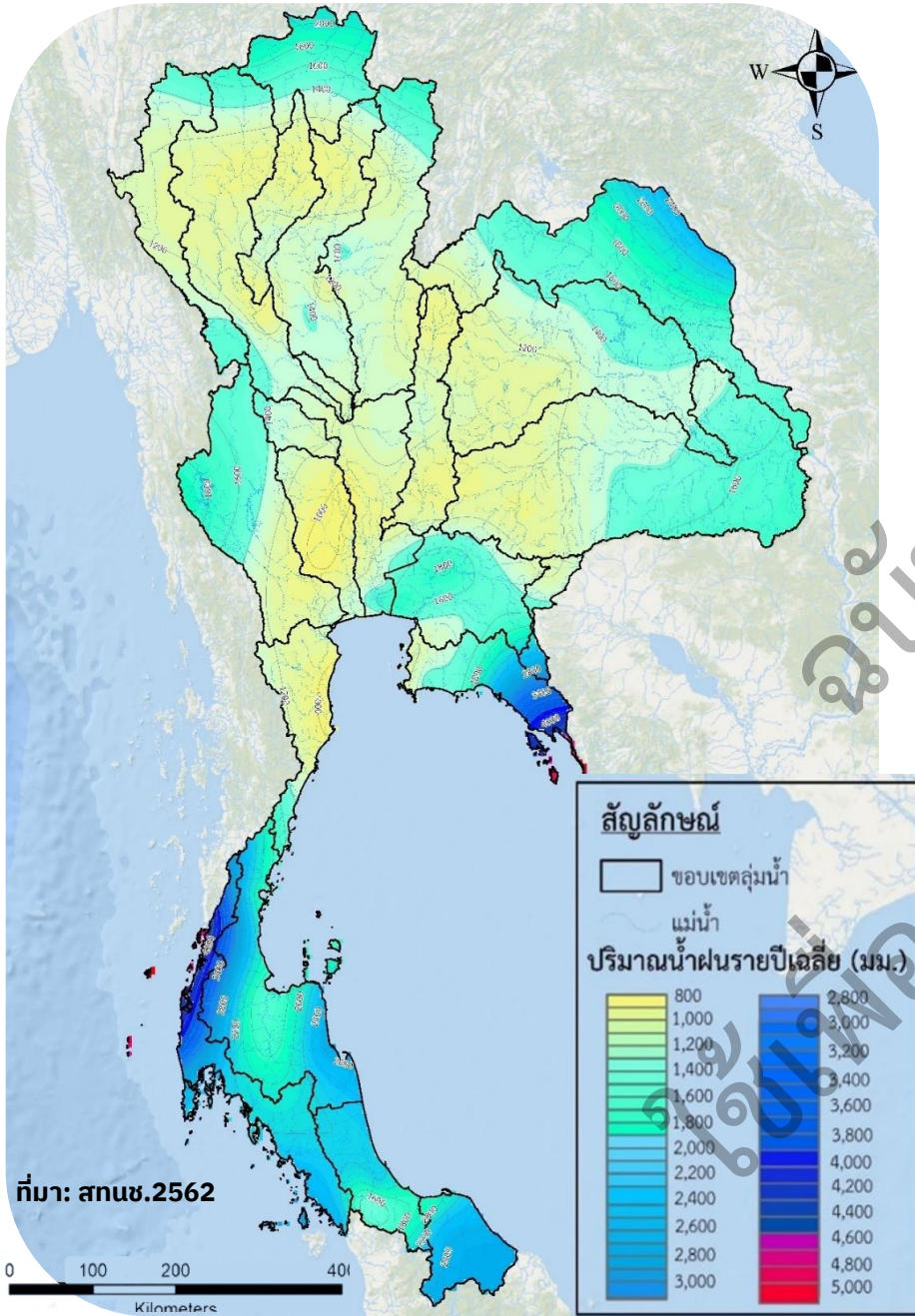
ประเทศไทยอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม ได้แก่

ลมมรสุมตะวันตกเฉียง

ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

- ▶ ประเทศไทย มีปริมาณฝนรายปี เฉลี่ย 1,486 มม.
- ▶ มีความผันแปรตามพื้นที่ ระหว่าง 900 – 4,000 มม./ปี

ปริมาณน้ำผิวดิน

ปริมาณน้ำผิวดิน 203,816 ล้าน ลบ.ม./ปี

- ฤดูฝน 151,983 ล้าน ลบ.ม.
- ฤดูแล้ง 51,833 ล้าน ลบ.ม. สัดส่วน 3:1

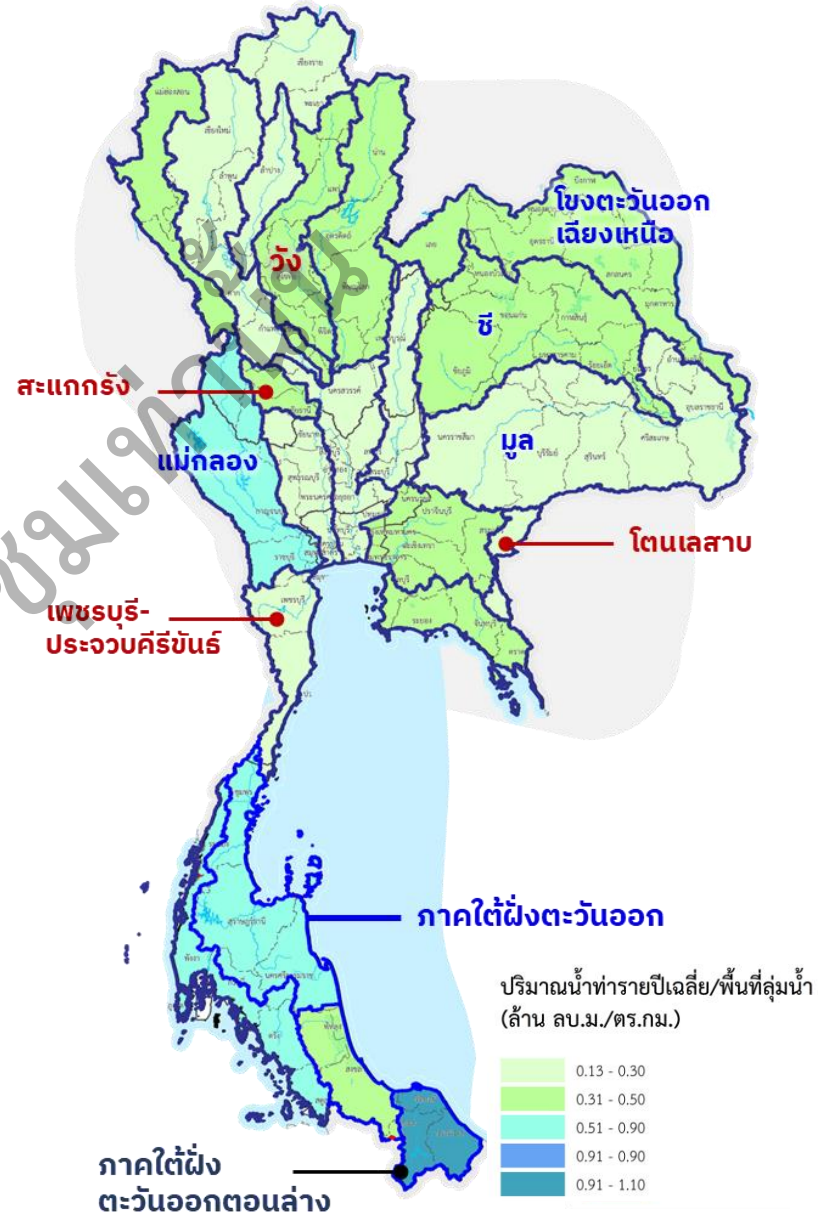
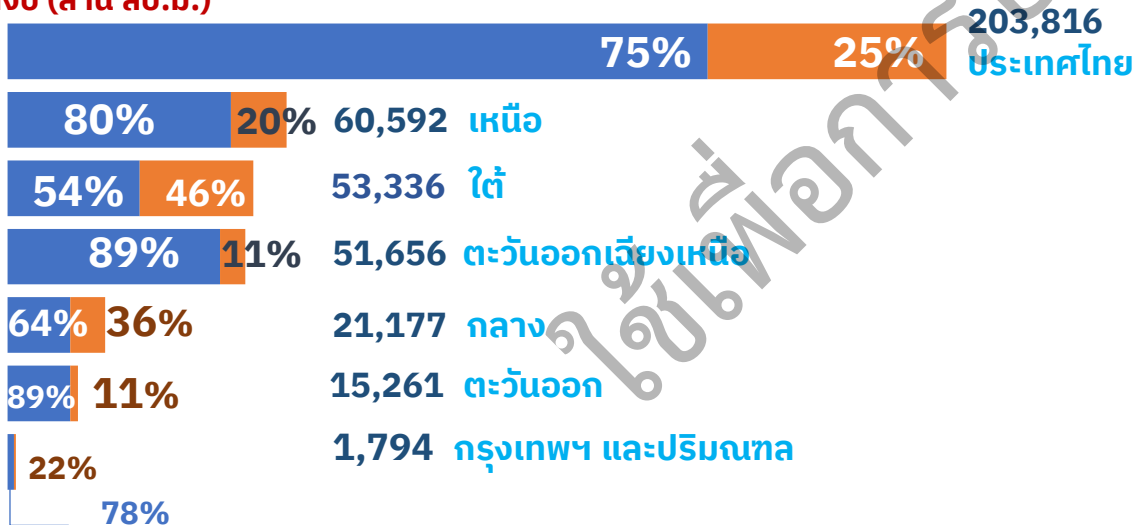

- **ลุ่มน้ำที่มีปริมาณน้ำท่าสูง**
ได้แก่ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก แม่กลอง มูล ชี โขงตะวันออกเฉียงเหนือ
- **ลุ่มน้ำที่มีปริมาณน้ำท่าต่ำ**
ได้แก่ ลุ่มน้ำวัง เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ สะแกกรัง และโตนเลสาบ

- ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง มีปริมาณน้ำท่ารายปีต่อพื้นที่ลุ่มน้ำมากที่สุด
- ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีปริมาณน้ำท่ารายปีต่อพื้นที่ลุ่มน้ำน้อยที่สุด

ทั้งปี (ล้าน ลบ.ม.)

ปริมาณน้ำบาดาล

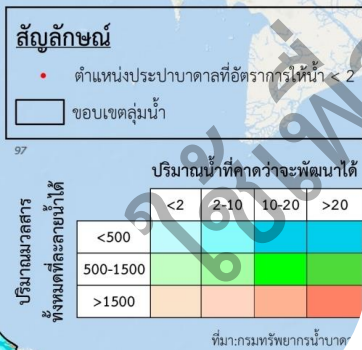
- ปริมาณน้ำบาดาลที่สามารถนำมาใช้ได้ **45,385** ล้าน ลบ.ม./ปี
- บ่อน้ำบาดาลอุปโภคบริโภค 315,870 บ่อ
- บ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร 15,152 บ่อ
- ลุ่มน้ำยมตอนล่าง ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง และลุ่มน้ำท่าจีนตอนล่างเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลสูง และมีคุณภาพดี
- **10 จังหวัด** ที่มีปริมาณการใช้ น้ำบาดาลมากกว่า 500 ล้าน ลบ.ม./ปี ได้แก่ เชียงใหม่ สุโขทัย พิษณุโลก กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานีพิจิตร
- **7 จังหวัด** มีปริมาณการใช้ น้ำบาดาลเกินปริมาณน้ำบาดาลที่สามารถใช้ได้ ได้แก่ พิจิตร นครสวรรค์ กำแพงเพชร สุพรรณบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และสมุทรสาคร

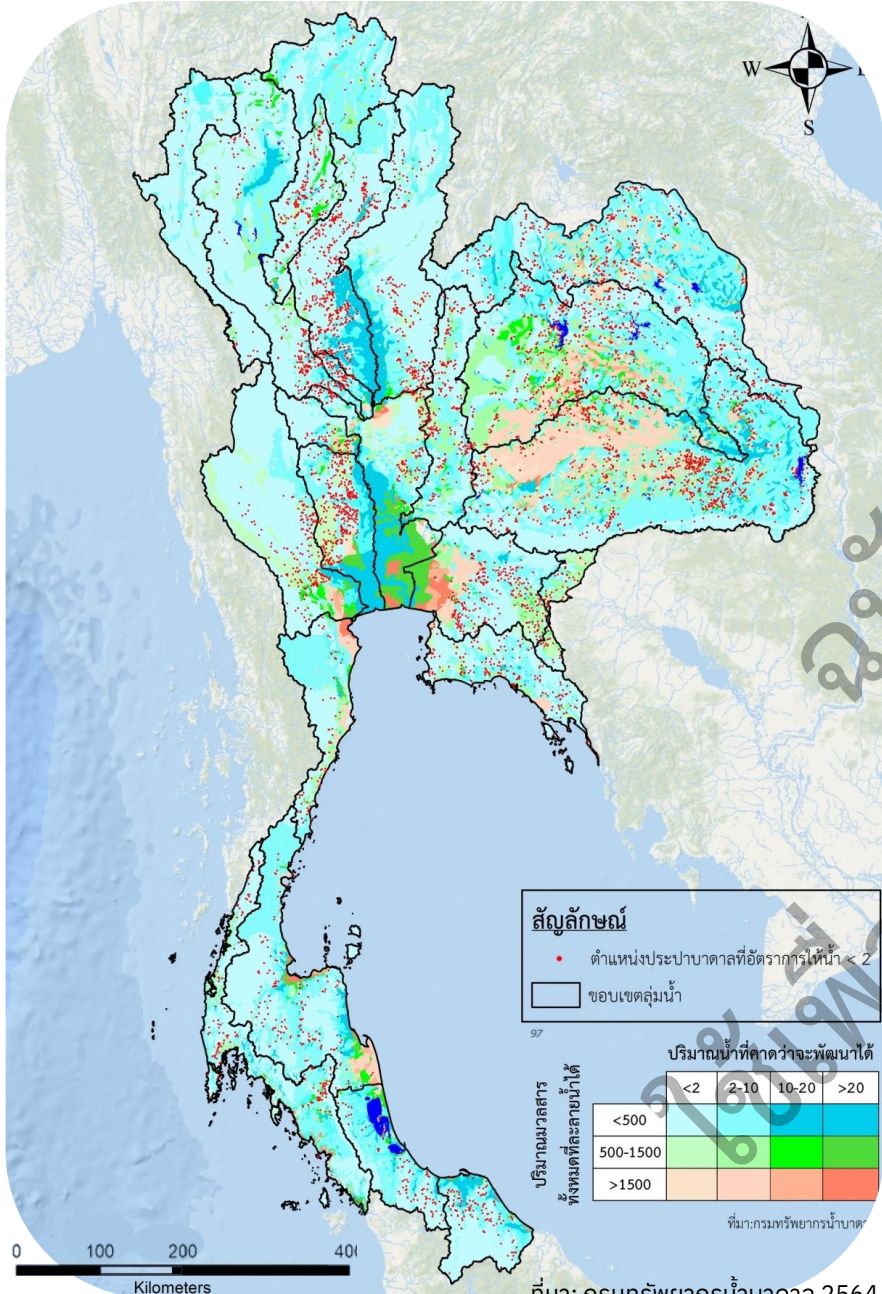
นำไปใช้ได้ (ล้าน ลบ.ม.)

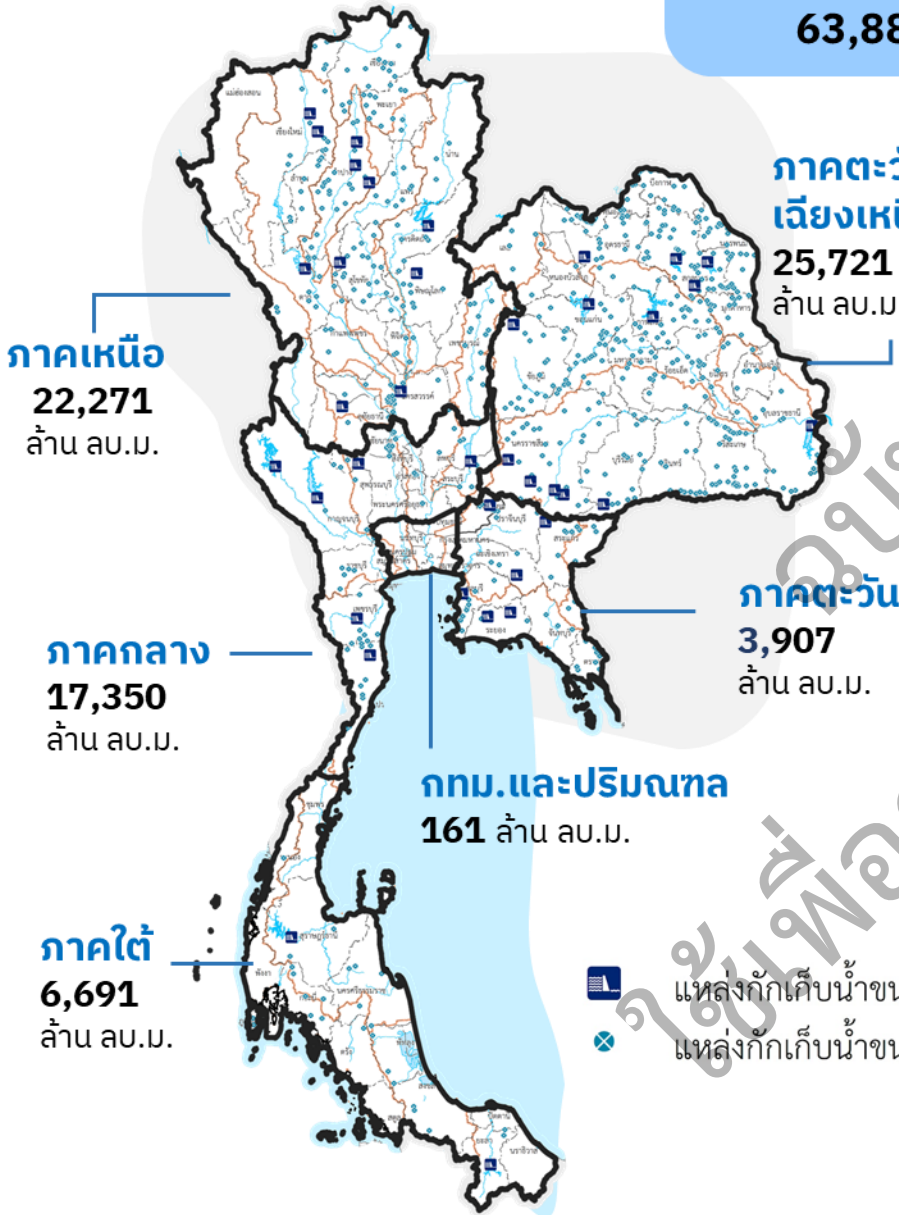
ใช้ไป
  คงเหลือ

ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล 2564

ปริมาณน้ำเฉลี่ย

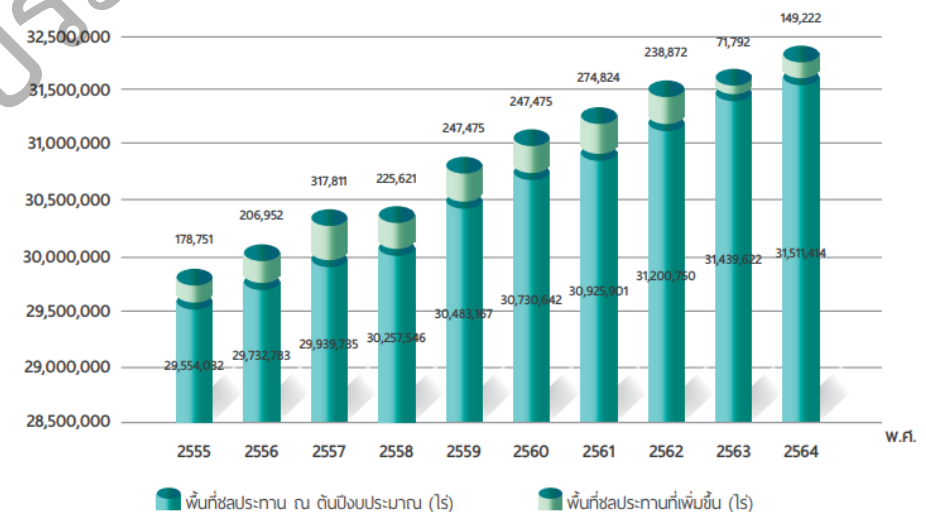
1 แหล่งเก็บกักน้ำ 63,882 ลบ.ม.

แหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ 47,740 ล้าน ลบ.ม. ขนาดกลาง 10,995 ล้าน ลบ.ม. และขนาดเล็ก 5,147 ล้าน ลบ.ม.

- สามารถเก็บกักได้ **ร้อยละ 30** ของน้ำผิวดิน
- **ร้อยละ 90** มาจากอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ เช่น เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ์

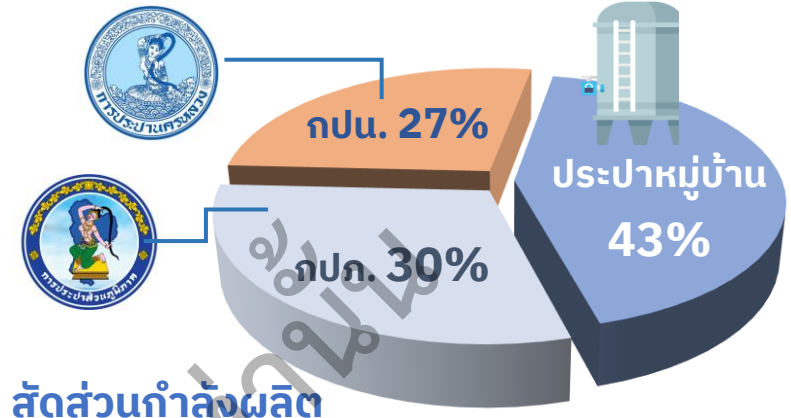
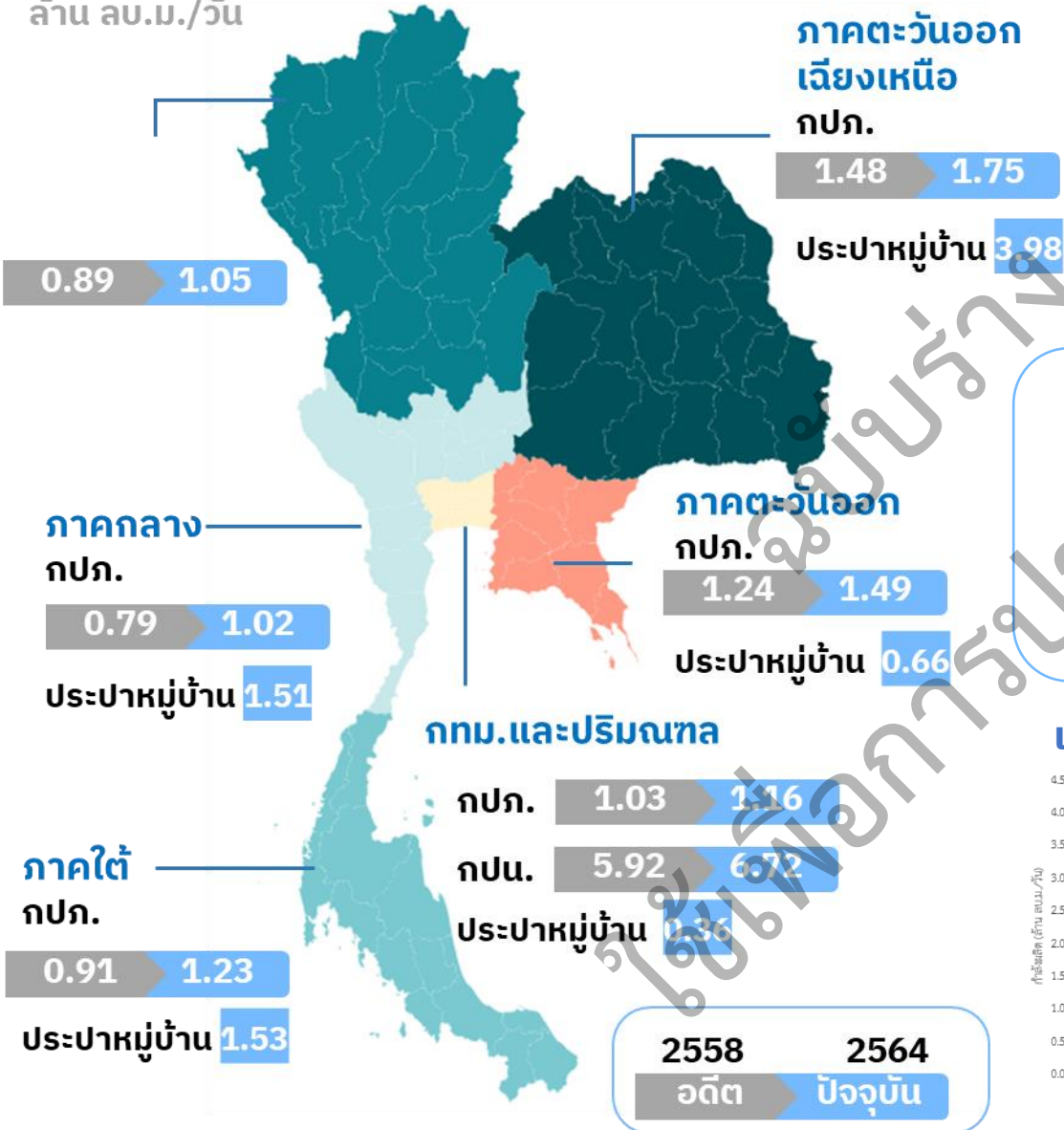
ปริมาณน้ำเฉลี่ยที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ (น้ำผิวดิน+น้ำบาดาล) **109,267** ล้าน ลบ.ม./ปี

2 พื้นที่ชลประทาน

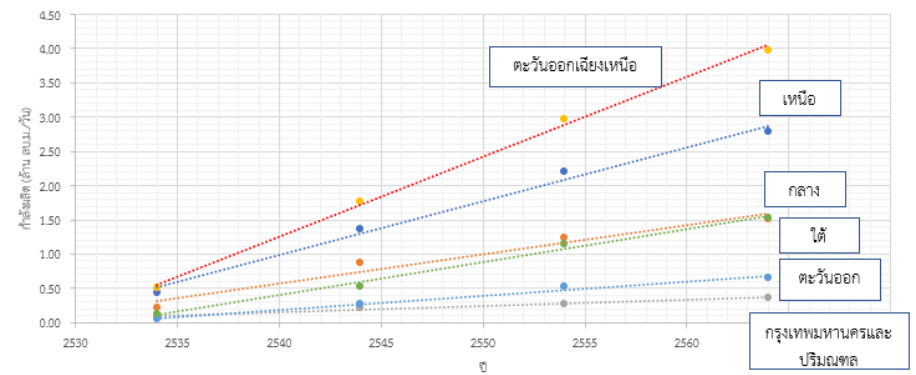

แนวโน้มการพัฒนาพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ **210,660** ไร่

ระบบผลิตประปา ล้าน ลบ.ม./วัน

แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประปาหมู่บ้าน

- ภาคเกษตร
- ภาคอุตสาหกรรม
- ภาคบริการ
- รักษาระบบนิเวศทำนน้ำ

ปริมาณการใช้น้ำรวม

(ล้าน ลบ.ม.)

ภาค

ภาคเหนือ
424,077
ล้าน ลบ.ม.

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
25,721 ล้าน ลบ.ม.

ภาคกลาง
14,790
ล้าน ลบ.ม.

ภาคตะวันออก
5,254 ล้าน ลบ.ม.

ภาคใต้
4,598
ล้าน ลบ.ม.

กทม. และปริมณฑล
7,167 ล้าน ลบ.ม.

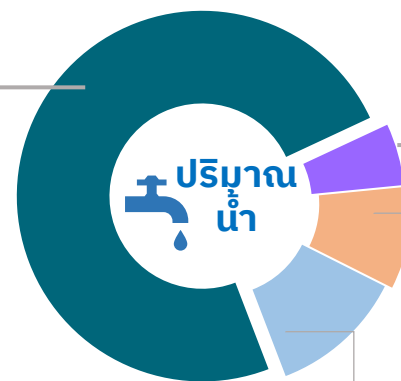

ปริมาณน้ำเฉลี่ยที่สามารถใช้ประโยชน์ได้
(น้ำผิวดิน+น้ำบาดาล) **109,267** ล้าน ลบ.ม./ปี

ปริมาณการใช้น้ำรวม **81,606** ล้าน ลบ.ม./ปี

ส่วนต่าง **27,661** ล้าน ลบ.ม./ปี

ภาคเกษตร
74%
60,295
ล้าน ลบ.ม.

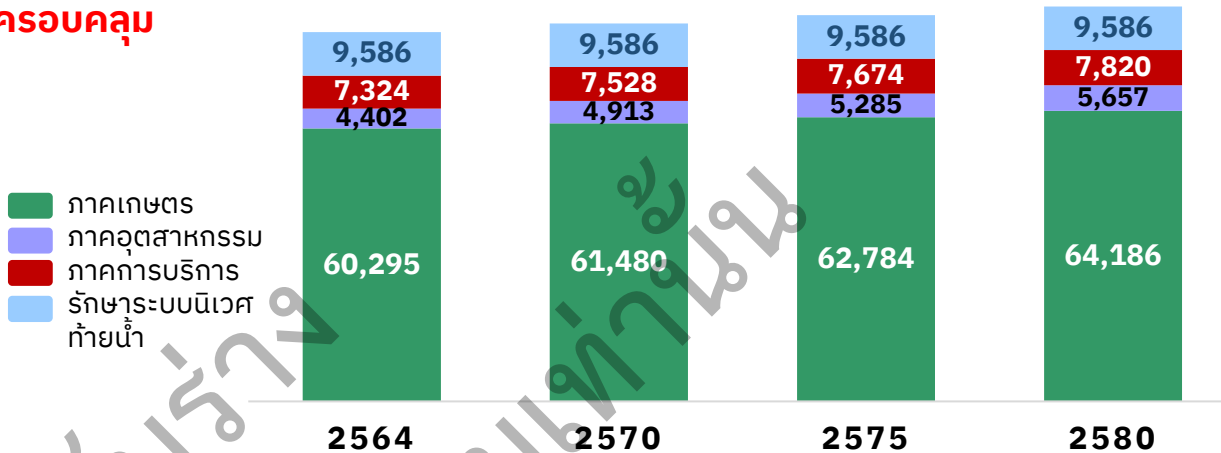
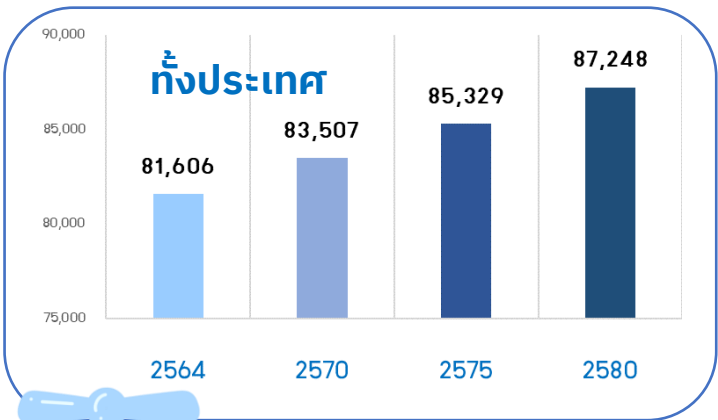
ภาคอุตสาหกรรม
5%
4,402 ล้าน ลบ.ม.

ภาคบริการ
9%
7,324 ล้าน ลบ.ม.

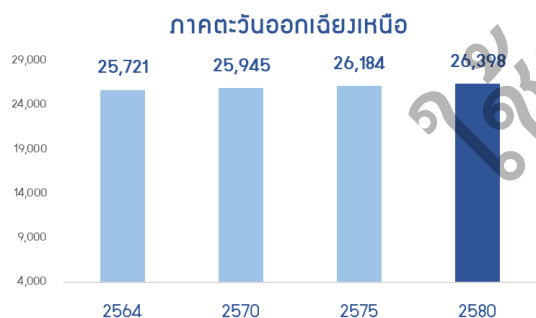
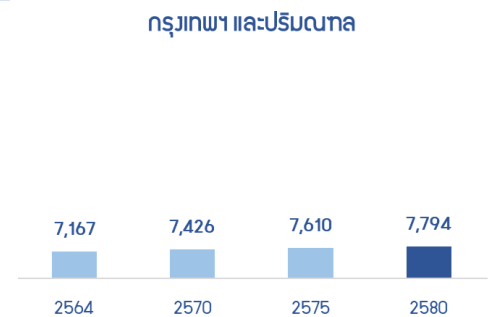
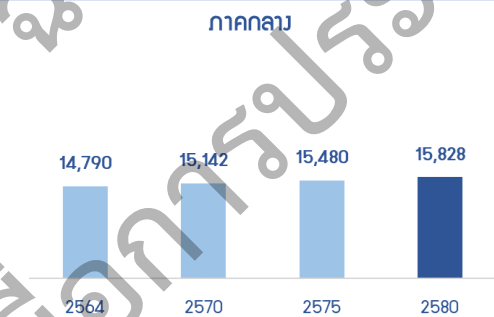
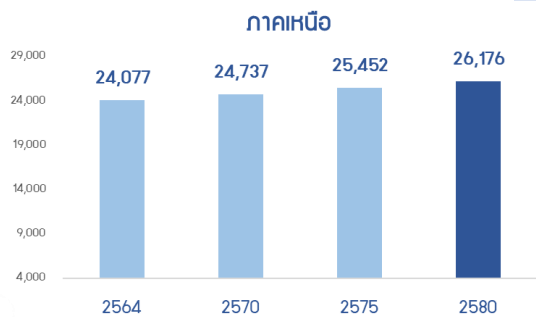
รักษาระบบนิเวศทำนน้ำ
12% 9,586 ล้าน ลบ.ม.

ปัจจุบันมีปริมาณการใช้น้ำที่เพียงพอต่อความต้องการ แต่ประสบปัญหาการกระจายไปยังพื้นที่อย่างครอบคลุม

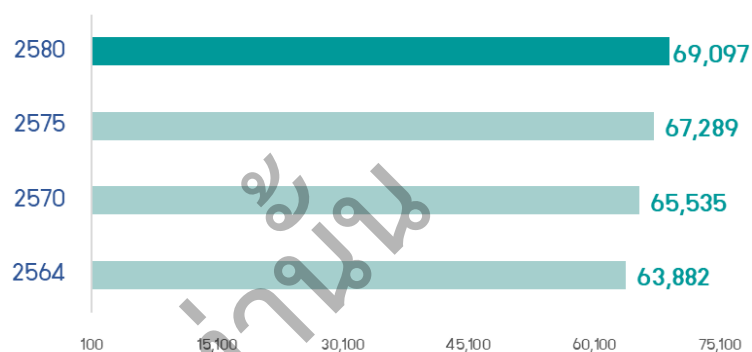
ปริมาณการใช้น้ำ (ล้าน ลบ.ม.)

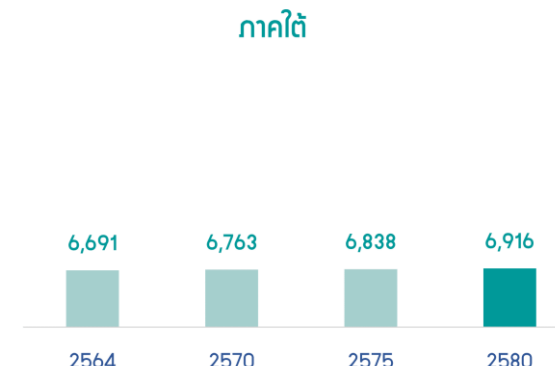
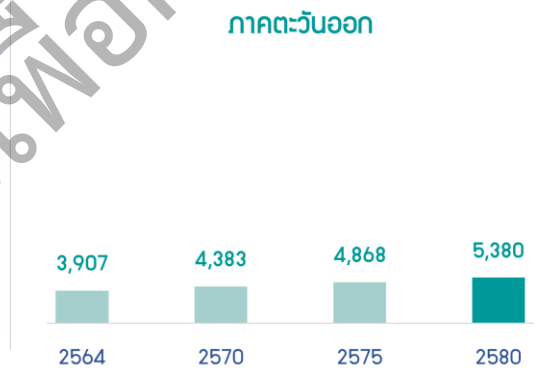
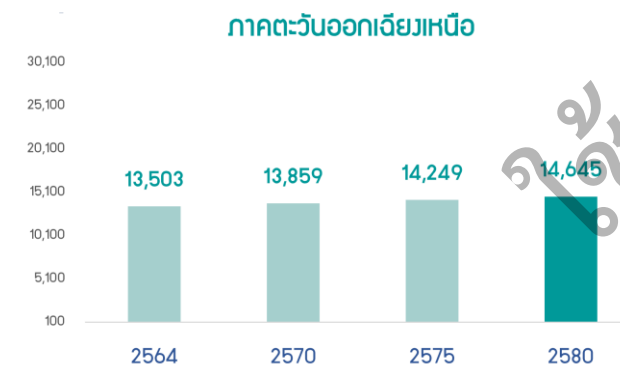
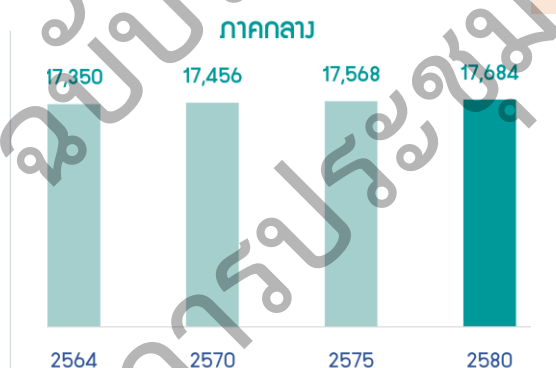
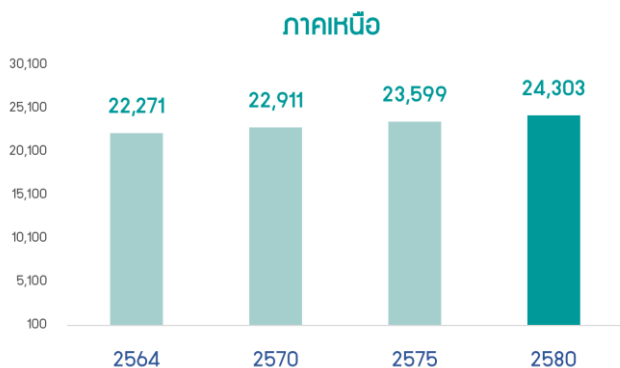
แหล่งเก็บกักน้ำ

ทั้งประเทศ

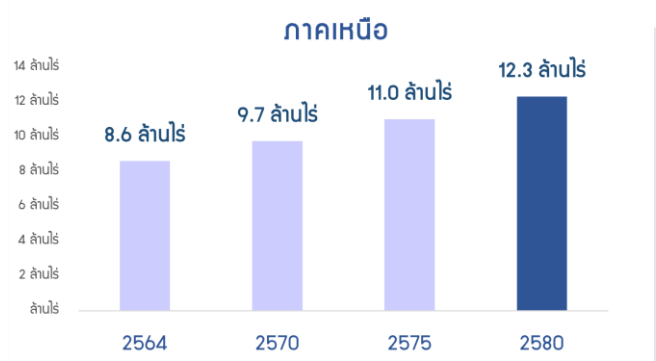
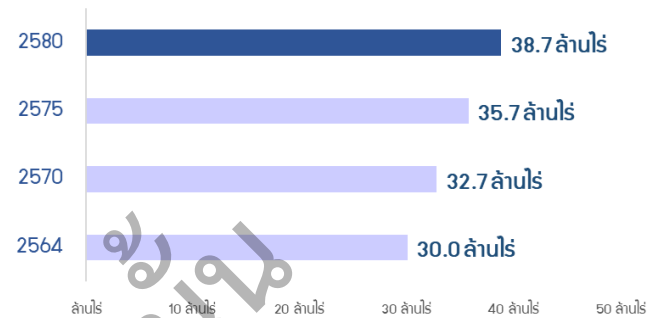

ปริมาณการใช้น้ำ (ล้าน ลบ.ม.)

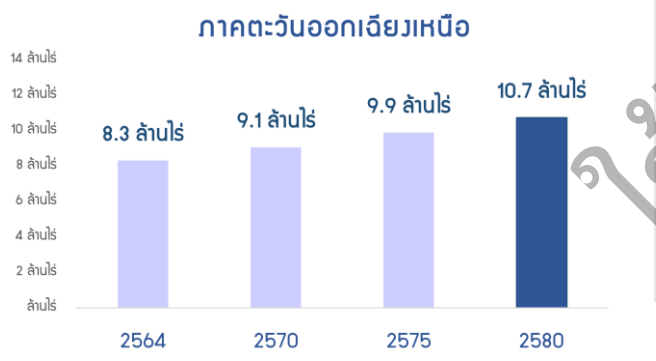

ทั้งประเทศ

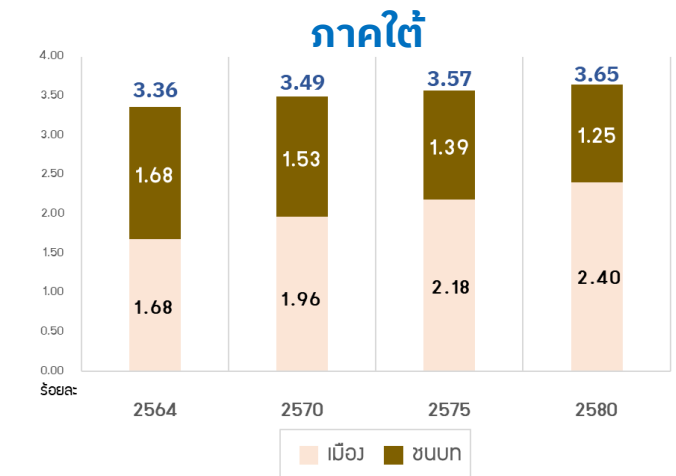
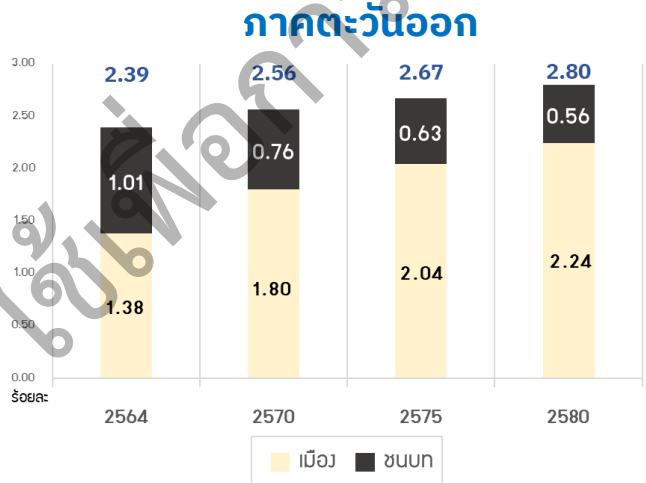
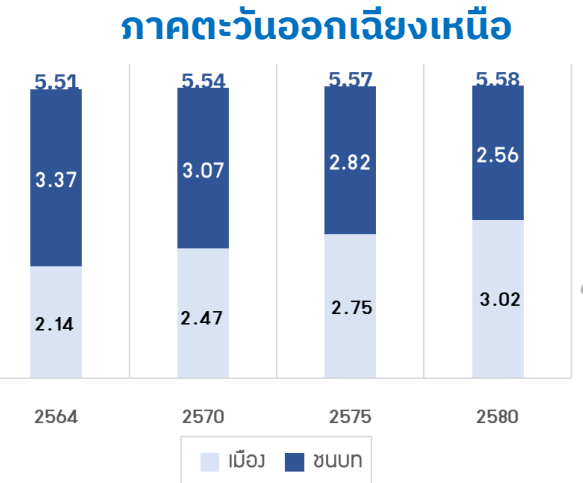
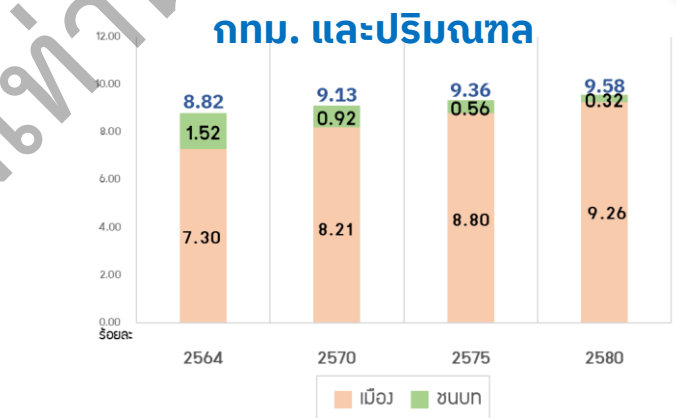
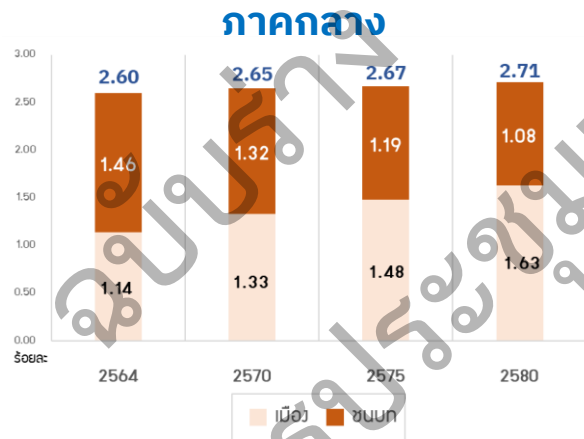
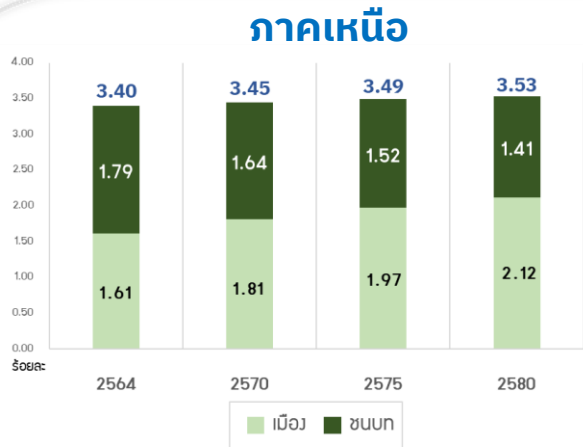
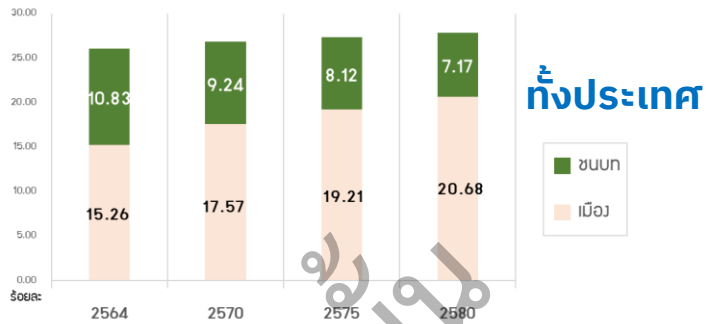

พื้นที่ชลประทานในแต่ละช่วงเวลา (ไร่)

ความต้องการกำลังผลิตประปา (ล้าน ลบ.ม./วัน)

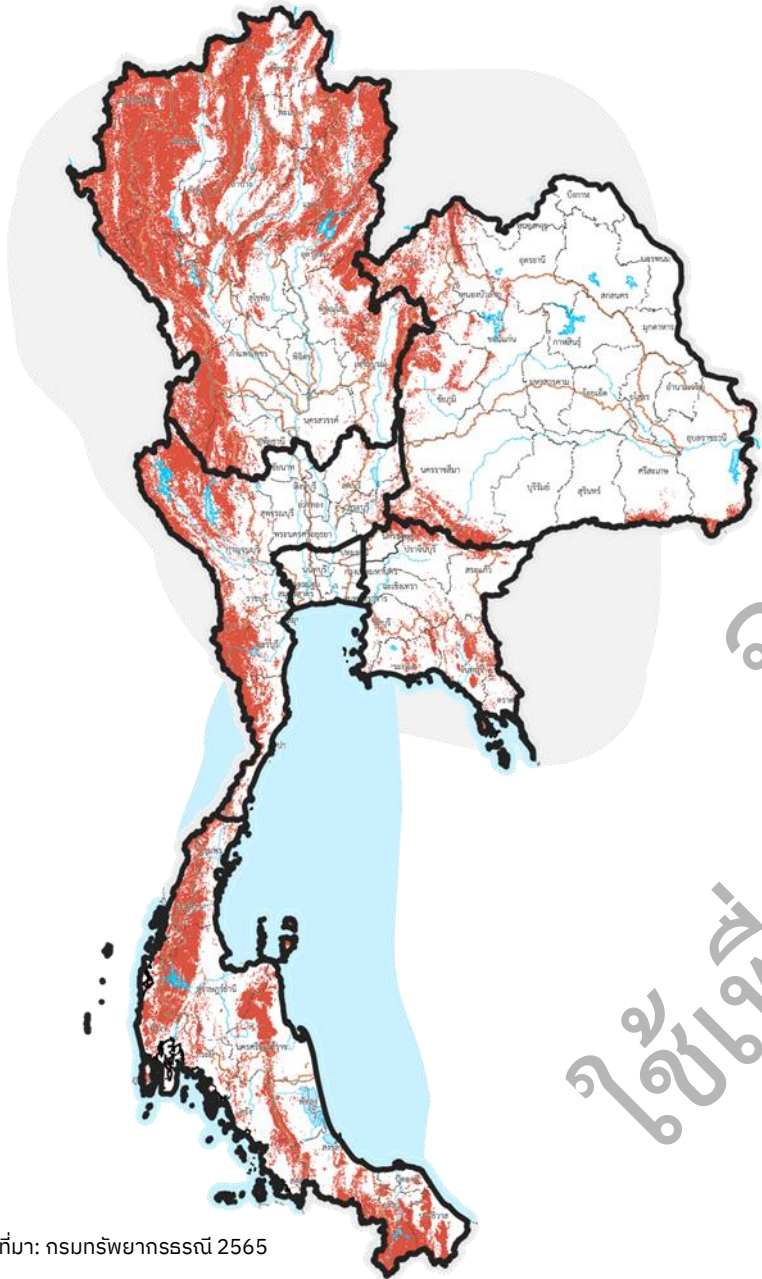

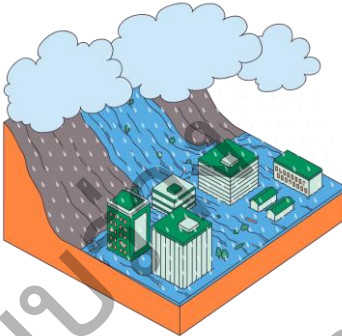
สถานการณ์ด้านอุทกภัย

ลักษณะการเกิดอุทกภัย

1. น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินโคลนถล่ม
  2. น้ำหลากที่ลาดเชิงเขา
  3. น้ำล้นตลิ่ง
  4. น้ำท่วมขัง
- พื้นที่วิกฤติปัญหาน้ำท่วมทั่วประเทศ จำนวน 28 แห่ง พื้นที่ 8.52 ล้านไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตภาคกลางและภาคเหนือ (Area Based)
  - ความเสียหายที่เกิดจากอุทกภัยในปี 2554 มีมูลค่าความเสียหายประมาณ 1.44 ล้านล้านบาท

พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน และดินถล่ม

- พื้นที่อ่อนไหวต่อการเกิดดินถล่ม **ในระดับสูงมากถึงปานกลาง** พบใน 54 จังหวัด 18,315 หมู่บ้าน
- ส่วนใหญ่มีพื้นที่อยู่ทางทิศตะวันตกของภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาที่มีความลาดชันสูง

ประเมิน **พื้นที่เสี่ยงระดับสูงมากถึงปานกลาง** รายภาคจากการ วิเคราะห์ด้วยระบบภูมิสารสนเทศ

พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน และดินถล่ม

ใช้เพื่อการศึกษา

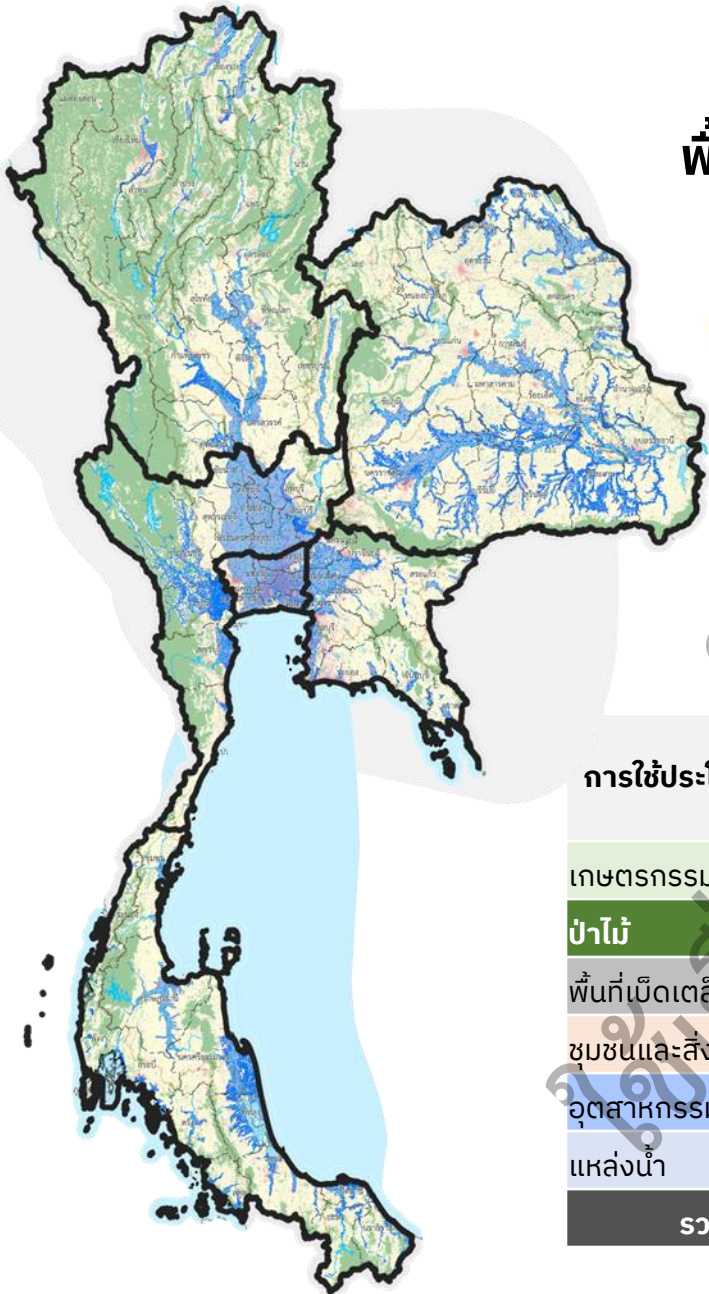
พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม (คาบอุบัติ 100 ปี)

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในคาบอุบัติ 100 ปี

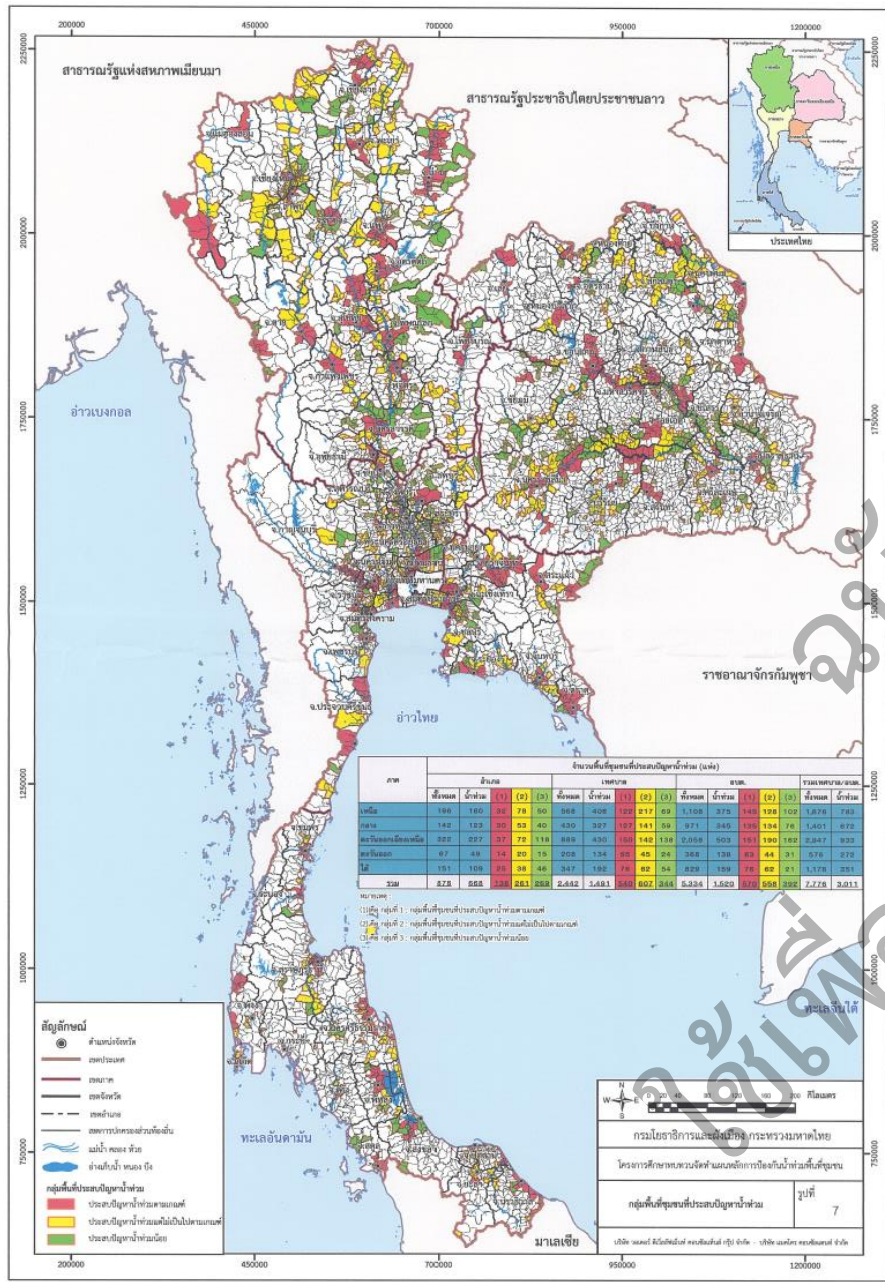
การใช้ประโยชน์ที่ดิน

- พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง
- พื้นที่อุตสาหกรรมและคลังสินค้า
- พื้นที่เกษตรกรรม
- พื้นที่ป่าไม้
- พื้นที่อื่นๆ
- พื้นที่แหล่งน้ำ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)						
	กรุงเทพและปริมณฑล	กลาง	ตะวันออก	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	รวม
เกษตรกรรม	2,915	10,673	3,411	6,983	15,783	4,777	44,542
ป่าไม้	30	107	55	52	488	689	1,420
พื้นที่เกิดเตลิด	471	649	247	760	2,184	470	4,781
ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,138	1,648	443	839	934	627	6,628
อุตสาหกรรม	294	221	69	73	59	27	743
แหล่งน้ำ	218	645	193	464	1,906	305	3,730
รวม	6,066	13,942	4,417	9,171	21,354	6,895	61,845

พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมชุมชนเมือง

1. **พื้นที่ชุมชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมตามเกณฑ์**
 138 อำเภอ ครอบคลุมพื้นที่ชุมชน 1,110 แห่ง เป็นเขตเทศบาล 540 แห่งและชุมชนในเขต อบต. 570 แห่ง
2. **พื้นที่ชุมชนที่ประสบปัญหาภัยน้ำท่วมแต่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์**
 261 อำเภอ ครอบคลุมพื้นที่ชุมชน 1,165 แห่ง เป็นเขตเทศบาล 607 แห่งและชุมชนในเขต อบต. 558 แห่ง
3. **พื้นที่ชุมชนที่ประสบปัญหาภัยน้ำท่วมน้อย**
 269 อำเภอ ครอบคลุมพื้นที่ชุมชน 736 แห่ง เป็นเขตเทศบาล 344 แห่งและชุมชนในเขต อบต. 269 แห่ง

ตัวอย่างระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วมในปัจจุบัน

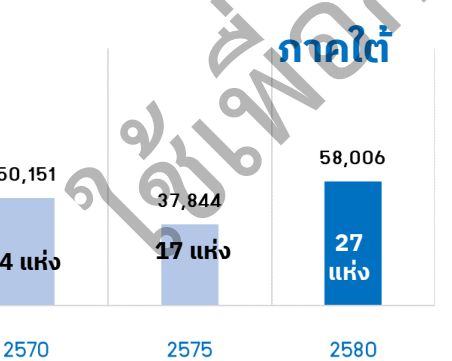
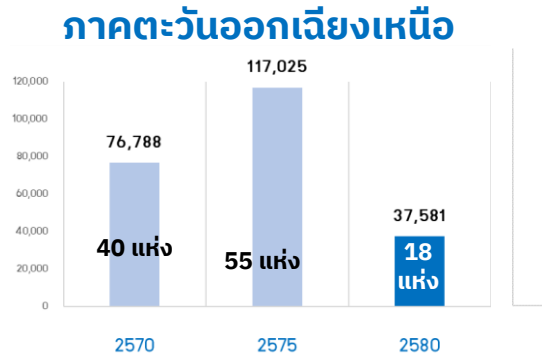
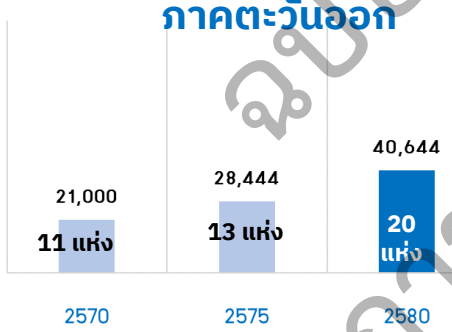
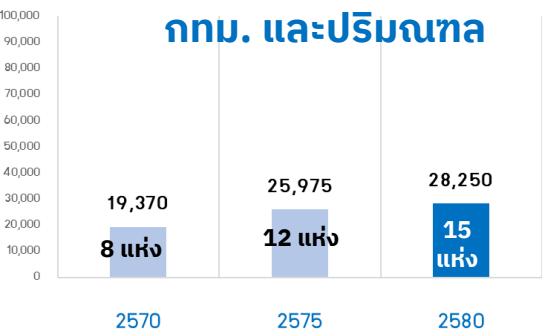
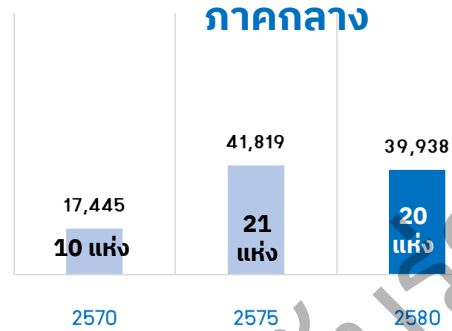
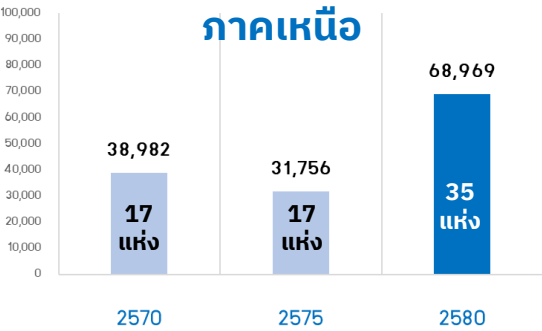

พื้นที่น้ำท่วม 100 ปี แสดงโครงสร้างขนาดใหญ่

- สถานีสูบน้ำชลหารพิจิตร
- คลองผันน้ำสุวรรณภูมิ
- คลองระบายน้ำหลากบางบาล บางไทร
- คลองระบายน้ำหาดใหญ่
- คลองระบายน้ำเพชรบุรี
- คลองระบายน้ำแม่น้ำตรัง
- คลองระบายน้ำจันทบุรี
- คลองระบายน้ำนครศรีธรรมราช
- คลองผันน้ำชุมพร
- คลองผันน้ำ ยม-น่าน
- คลองลัดโพธิ์
- พื้นที่ชะลอน้ำ 11 แห่ง
- อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ – กลาง
- สระเก็บน้ำพระราม 9
- โครงการป้องกันน้ำท่วม กรมโยธาและผังเมือง แสดงเป็นขอบเขตตำบล สีสตัดกับ สีน้ำท่วม

ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง

พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)

บรรเทาอุทกภัยลุ่มน้ำและจังหวัด
พื้นที่เป้าหมายบรรเทาอุทกภัย

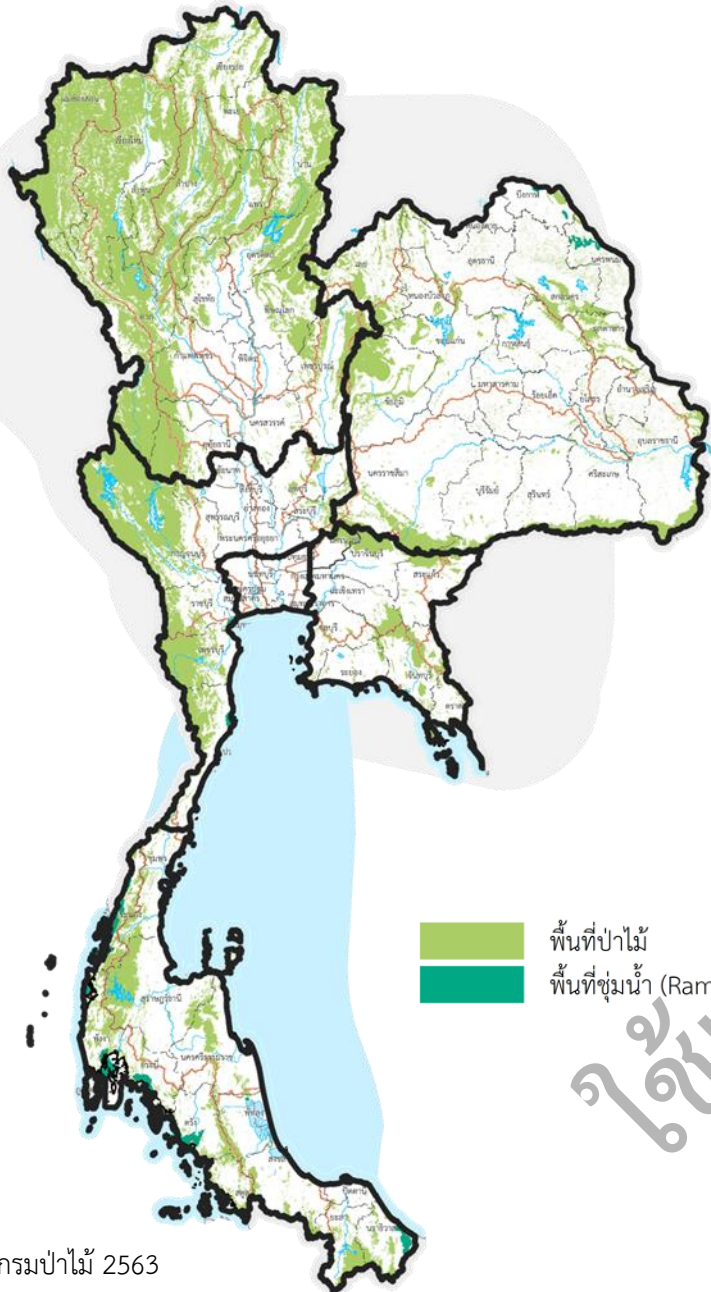
พื้นที่ป่าไม้

- ปี 2563 พื้นที่ป่าไม้รวมทั้งสิ้น 102.35 ล้านไร่ หรือร้อยละ 31.64 ของพื้นที่ทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ที่มีพื้นที่ป่าไม้ 102.12 ล้านไร่
- พื้นที่ป่าตามกฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1,221 ป่า 143.93 ล้านไร่
- พื้นที่ป่าอนุรักษ์ 67.85 ล้านไร่
- นโยบายด้านการจัดการป่าไม้กำหนดเป้าหมายพื้นที่ป่าของประเทศไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศไทย เท่ากับ 129.2 ล้านไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ร้อยละ 25 หรือ 81 ล้านไร่ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชนร้อยละ 15 หรือ 48 ล้านไร่

พื้นที่ชุ่มน้ำ

ประกอบด้วย ป่าชายเลน ป่าพรุ หนอง บึง สบู่ ทะเลสาบและแม่น้ำกระจายอยู่ทั่วประเทศ รวมเนื้อที่ประมาณ 22,885,100 ไร่ เท่ากับ ร้อยละ 6.75 ของพื้นที่ประเทศโดยแบ่งกลุ่มตามลำดับความสำคัญตามอนุสัญญาแรมซาร์ คือ

1. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับระหว่างประเทศที่ขึ้นทะเบียน แรมซาร์ 15 แห่ง
2. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ 69 แห่ง
3. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ 47
4. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น 19,295 แห่ง
5. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีสมควรได้รับการคุ้มครองและฟื้นฟู 28 แห่ง

พื้นที่ป่าไม้
พื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar site)

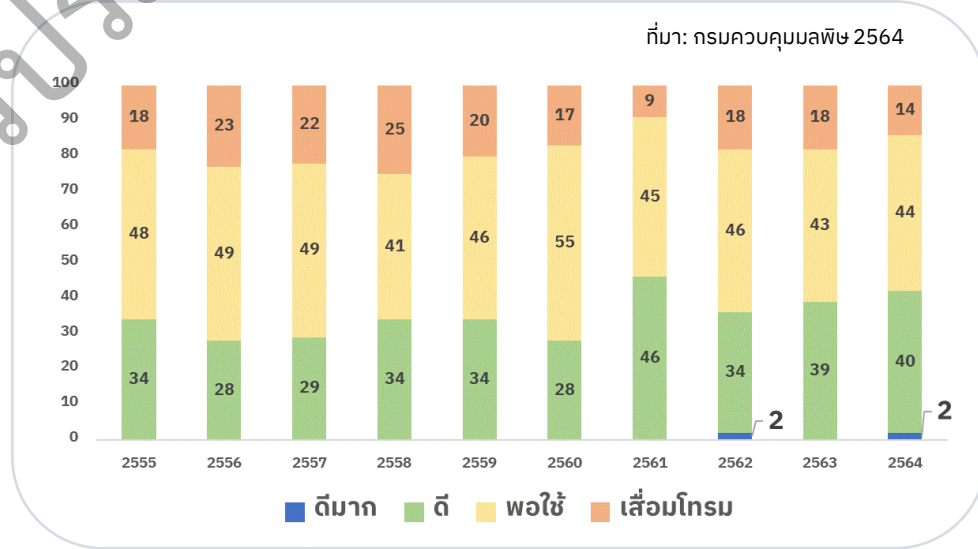
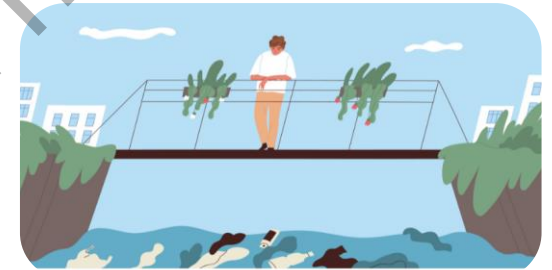

คุณภาพน้ำผิวดิน

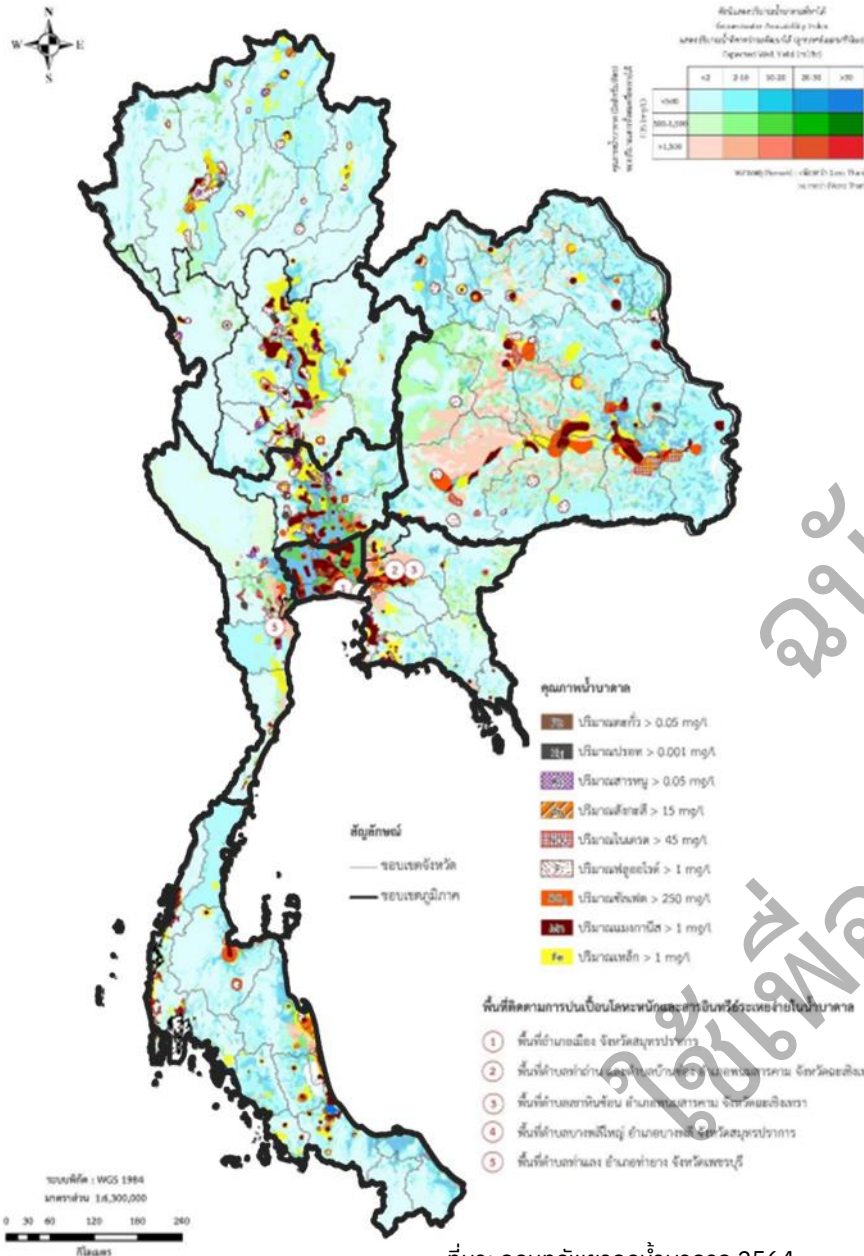
- **แหล่งน้ำสำคัญทั่วประเทศ 65 แห่ง**
แหล่งน้ำ (แบ่งเป็น 59 แหล่งน้ำ และ 6 แหล่งน้ำนิ่ง)
- **อยู่ในเกณฑ์ดี** เพิ่มขึ้นเป็น **ร้อยละ 2**
- เกณฑ์พอใช้ร้อยละ **40**
- **เกณฑ์เสื่อมโทรม** ร้อยละ **14**
- **สาเหตุหลักของปัญหาคุณภาพน้ำ**
มาจากการระบายน้ำเสียจากภาคชุมชน บ้านเรือน แหล่งท่องเที่ยว ภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนยังมีไม่เพียงพอและบางแห่งยังไม่มีประสิทธิภาพ

- **แหล่งน้ำคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม 9 แห่ง** ได้แก่
  1. แม่น้ำกวัง
  2. ท่าจีนตอนกลาง
  3. สะแกกรัง
  4. ลพบุรี
  5. ท่าจีนตอนล่าง
  6. เจ้าพระยาตอนล่าง
  7. ลำตะคองตอนล่าง
  8. พังราดตอนบน
  9. ระยองตอนล่าง

คุณภาพน้ำบาดาล

- คุณภาพน้ำบาดาลโดยทั่วไปเป็นน้ำคุณภาพดี อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานน้ำบาดาลที่ใช้บริโภคได้ บางพื้นที่มีปริมาณธาตุเหล็ก แมงกานีส ฟลูออไรด์ และคลอไรด์ที่เกินเกณฑ์มาตรฐานน้ำบาดาลที่ใช้บริโภคเป็นผลจากสภาพธรณีวิทยา และอุทกธรณีวิทยา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มีการการสูบน้ำบาดาลอย่างต่อเนื่องและใช้ระยะเวลาในการสูบน้ำมากเกินไปในแต่ละบ่อใน 1 วัน ทำให้ระดับน้ำบาดาลลดลงเข้าใกล้โซนรอยต่อระหว่างน้ำบาดาลจืดกับชั้นน้ำบาดาลกร่อย-เค็มมากยิ่งขึ้น เป็นตัวแปรสำคัญทำให้น้ำบาดาลเค็มแทรกดันเข้าสู่ชั้นน้ำบาดาลจืดระดับตื้นที่อยู่ชั้นบน

พื้นที่ชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทยและบริเวณทะเลสาบสงขลา

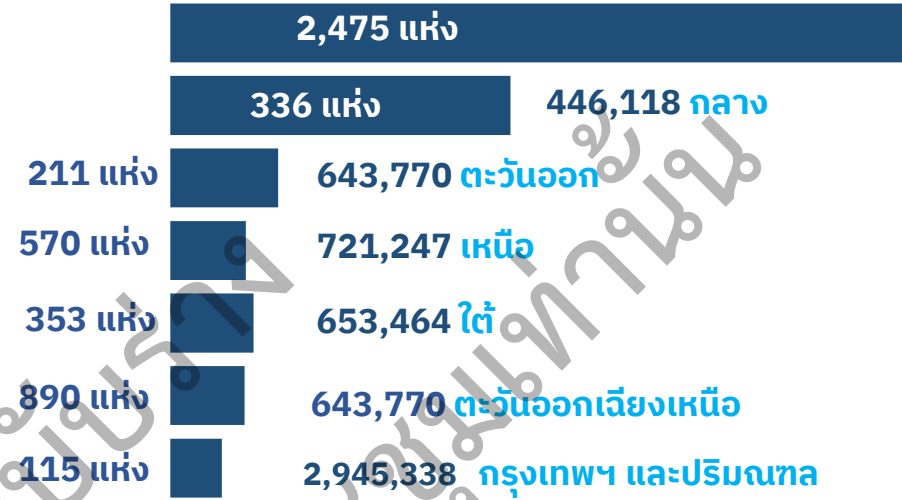
- มีคุณภาพน้ำบาดาลชั้นน้ำบาดาลระดับความลึกไม่เกิน 30 เมตร ในบางบริเวณเปลี่ยนจากจืดเป็นกร่อยเค็ม

ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล 2564

ปริมาณน้ำเสียในเขตเมืองและระบบบำบัดน้ำเสียในปัจจุบัน

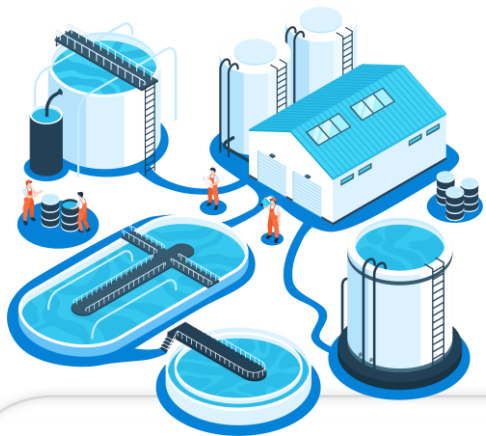

น้ำเสียในเขตเทศบาล (ลบ.ม./วัน)

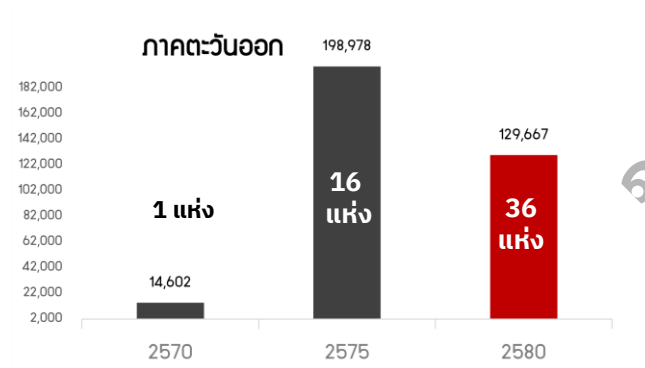
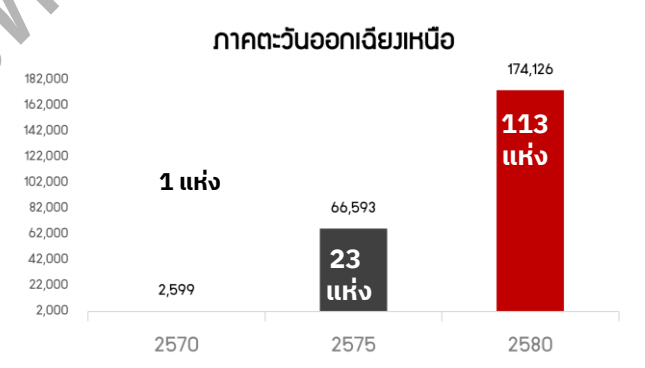
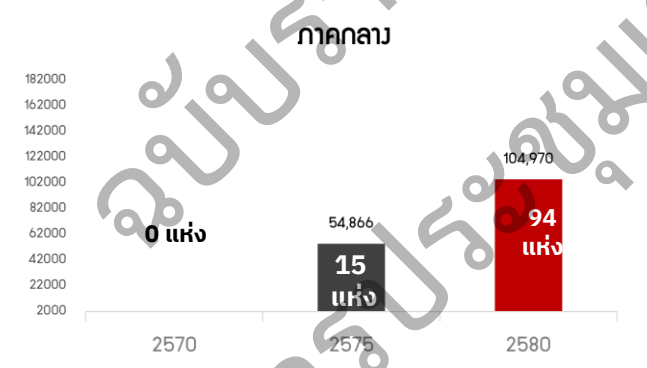
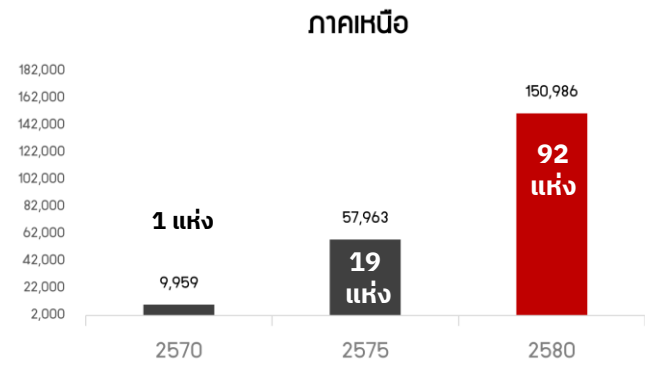
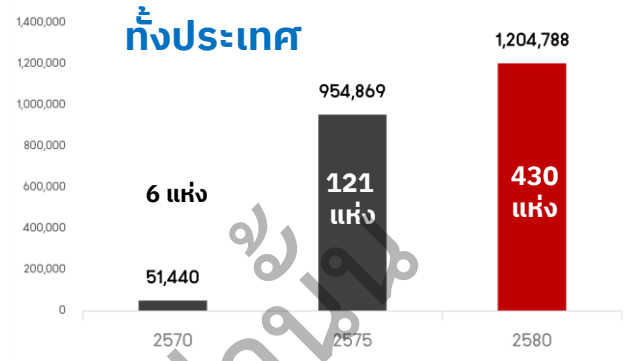
บำบัดน้ำเสียเดิม(ลบ.ม./วัน)

ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียใหม่

อัตราการบำบัดน้ำเสีย (ลบ.ม./วัน)

ภาคเหนือ

ศักยภาพ	ปัญหา	ข้อยจำกัด
<ol style="list-style-type: none"> พื้นที่แหล่งต้นน้ำ มีสัดส่วนป่าไม้ต่อพื้นที่สูง มีแหล่งเก็บกักน้ำมีปริมาณมากที่สุด เขตเศรษฐกิจพิเศษเชื่อมกับโครงการความร่วมมือต่าง ๆ ในอนุภูมิภาค ฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และปลอดภัย เชื่อมสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เพิ่มมูลค่า 	<ol style="list-style-type: none"> น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก พื้นที่ลาดชัน การกัดเซาะพังทลายของดิน คุณภาพน้ำบาดาลใช้ผลิตประปาบริเวณพื้นที่สูงมีตะกอนปริมาณสูง 	<ol style="list-style-type: none"> พื้นที่สูงชันเมื่อเกิดฝนตกน้ำไหลเร็ว พื้นที่ราบมีน้อย พื้นที่ชุมชนกับช้อนเขตป่าสงวน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไม่สามารถดำเนินการได้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศักยภาพ	ปัญหา	ข้อยจำกัด
<ol style="list-style-type: none"> จัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลาง และ EEC สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ 	<ol style="list-style-type: none"> มีปัญหาดินเค็ม การสูบน้ำบาดาลต่อเนื่องส่งผลให้ดินเค็มเพิ่มมากขึ้น แรงงานอพยพออกนอกพื้นที่ แรงงานเกษตรมีอายุเฉลี่ยสูง โครงสร้างทางเศรษฐกิจพึ่งพภาคเกษตรเป็นหลัก มีความไม่แน่นอนสูง 	<ol style="list-style-type: none"> สภาพภูมิประเทศพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่และกลางได้ยาก พื้นที่ด้านทิศตะวันตกของภาคมีปริมาณฝนน้อย สัดส่วนป่าไม้ต่อพื้นที่มีน้อย ดินร่วนปนทรายไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ พื้นที่เกษตรส่วนใหญ่พึ่งพาน้ำฝน

ภาคกลาง

ศักยภาพ	ปัญหา	ข้อจำกัด
<ol style="list-style-type: none"> ยกระดับการสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม โดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ มีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูง พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ และเชื่อมโยงกระจายแหล่งท่องเที่ยว 	<ol style="list-style-type: none"> พื้นที่ลุ่ม เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาน้ำท่วม การใช้ที่ดินผิดประเภท ส่งผลต่อการระบายน้ำ การรुकล่ำน้ำ ส่งผลกระทบต่อการระบายน้ำ การใช้น้ำช่วงหน้าแล้งในเขตชลประทานมีปริมาณมาก 	<ol style="list-style-type: none"> การพัฒนาแหล่งน้ำเป็นไปได้อย่าง มีการปริมาณการใช้น้ำสูง การปรับเปลี่ยนรูปแบบการปลูกพืชในเขตชลประทานช่วงหน้าแล้ง

กทม.และปริมณฑล

ศักยภาพ	ปัญหา	ข้อจำกัด
<ol style="list-style-type: none"> พัฒนากรุงเทพฯ เป็นมหานครทันสมัยระดับโลก พัฒนาเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมกับทุกภาค 	<ol style="list-style-type: none"> คุณภาพน้ำมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะแม่น้ำเจ้าพระยา ตอนล่าง และแม่น้ำท่าจีน พื้นที่ตอนล่างเสี่ยงต่อการรุกตัวของน้ำเค็ม การรुकล่ำน้ำ ส่งผลกระทบต่อการระบายน้ำ 	<ol style="list-style-type: none"> พึ่งพาน้ำต้นทุนจากพื้นที่ใกล้เคียง พื้นที่ราบลุ่ม การระบายน้ำต้องใช้เครื่องสูบน้ำเป็นหลัก ความเป็นเมืองขยายตัวอย่างรวดเร็ว การพัฒนาทางระบายน้ำทำได้ยากขึ้น

ภาคตะวันออก

ศักยภาพ	ปัญหา	ข้อยจำกัด
<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ให้ทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน เป็นแหล่งผลิตอาหารคุณภาพ มาตรฐานสากล พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน ให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยว และเกษตรมูลค่าสูง มีแหล่งน้ำในพื้นที่สามารถผันน้ำมาใช้ได้ในช่วงฤดูแล้ง 	<ol style="list-style-type: none"> ความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้น้ำภาคต่างๆในช่วงที่เกิดภัยแล้ง การขยายตัวของเมืองมากกว่าพื้นที่อื่น ส่งผลต่อการจัดหาโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำ คุณภาพน้ำลดลงจากน้ำเสียชุมชน และโรงงานอุตสาหกรรม การขยายตัวของเมืองในพื้นที่ต้นน้ำทำให้แหล่งน้ำเกิดการปนเปื้อน 	<ol style="list-style-type: none"> คุณภาพสิ่งแวดล้อมลดลงจากการพัฒนาเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมอย่างยาวนาน ความต้องการน้ำมีมากกว่าน้ำต้นทุนในบางพื้นที่ เช่น จังหวัดชลบุรี

ภาคใต้

ศักยภาพ	ปัญหา	ข้อยจำกัด
<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาการท่องเที่ยวของภาค ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพารา และปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว พัฒนาเขตอุตสาหกรรม และเชื่อมโยงการค้าในอาเซียน 	<ol style="list-style-type: none"> น้ำท่วมชุมชนเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ การท่องเที่ยวขยายตัวอย่างรวดเร็ว น้ำดิบเพื่อผลิตประปาไม่เพียงพอ การรุกรานของน้ำเค็ม การกัดเซาะบริเวณปากแม่น้ำ 	<ol style="list-style-type: none"> มีปริมาณฝนมาก ขาดแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง ลำน้ำสายสั้นๆ มีความลาดชันต่อน้ำสูง น้ำไหลเร็ว เกิดการกัดเซาะสูง

ภาคเหนือ

1. **อนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำและการจัดการการใช้ประโยชน์ในเขตต้นน้ำ** เพื่อสร้างความสมดุลและลดผลกระทบจากทรัพยากรน้ำ และรักษาภาพธรรมชาติที่เป็นจุดเด่นการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
2. **พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน** เพื่อเมืองหลัก พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และสนับสนุนชุมชนที่มีรายได้ต่ำ
3. **บรรเทาอุทกภัยน้ำหลากฉับพลัน** ที่ลาดเชิงเขา ดินโคลนถล่ม โดยเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเตือนภัย การปรับตัว และเผชิญเหตุ
4. วางแผนระยะยาว **สร้างความสมดุลระหว่างการใช้ที่ดินต้นน้ำและท้ายน้ำ** เพื่อลดผลกระทบจากภัยแล้งและอุทกภัย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. **พัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนและผันน้ำสนับสนุนภาคเกษตร** เพื่อยกระดับรายได้ภาคการเกษตร และการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
2. **การพัฒนาในพื้นที่เกษตรน้ำฝนในพื้นที่ที่มีศักยภาพ** จากแหล่งน้ำขนาดเล็ก แหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำบาดาล ให้สามารถทำการเกษตรยังชีพ และฤดูแล้งได้บางส่วน
3. **จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ** ในพื้นที่เกษตรอาศัยน้ำฝนที่ไม่มีศักยภาพพัฒนาแหล่งน้ำ
4. **การบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ** การแก้ไขปัญหาดูแลอุทกภัย โดยการบริหารจัดการพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก การแก้ไขปัญหาดูแลแล้งโดยการส่งเสริมการเกษตรแบบครบวงจร
5. **การบริหารจัดการพื้นที่เกษตร (Zoning)** ในพื้นที่ที่มีศักยภาพการพัฒนาด้านน้ำต่ำหรือศักยภาพของดินไม่เหมาะสม

ภาคกลาง

1. **พัฒนาน้ำต้นทุนและระบบการจัดสรรน้ำ** เพื่อรองรับการเป็นพื้นที่เศรษฐกิจและการขยายตัวในอนาคต
2. **วางแผน และขับเคลื่อนโครงการบรรเทาอุทกภัย** ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและท่าจีนตอนล่าง และการป้องกันเมือง พื้นที่เศรษฐกิจให้ครบ
3. **ปรับปรุงลำน้ำสายหลัก เพื่อการคมนาคม และการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ**
4. **การบริหารจัดการน้ำให้สมดุลกับน้ำต้นทุน** (การวางแผนจัดสรรน้ำรายฤดู)
5. **วางแผนพัฒนาระบบจัดการน้ำ** ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง

1. **จัดสรรน้ำต้นทุน** เพื่อรองรับการขยายตัวของพื้นที่เมือง และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสำคัญอันดับหนึ่งของประเทศ
2. **ปรับปรุงลำน้ำสายหลัก** เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ และระบบป้องกันน้ำท่วม ประสานระหว่างหน่วยงานให้มีการก่อสร้างเส้นทางคมนาคมไม่กีดขวางทางน้ำ
3. **พัฒนาพื้นที่เมืองและพื้นที่โดยรอบ** ให้สามารถเก็บกักน้ำท่วมชั่วคราวก่อนระบายออก
4. **ลดปริมาณน้ำเสียต้นทาง** เพิ่มขีดความสามารถระบบบำบัดน้ำเสียเดิม และก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเพิ่มเติม

กทม.และปริมณฑล

ภาคตะวันออก

1. พัฒนาแหล่งน้ำ โครงข่ายน้ำ และการจัดหาน้ำทางเลือกใหม่เพื่อรองรับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) และเขตเศรษฐกิจพิเศษ
2. พัฒนาระบบประปาเมือง เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนเมือง และภาคการท่องเที่ยว
3. บริหารจัดการน้ำเพื่อสนับสนุนภาคเกษตรและภาคเศรษฐกิจ การวางแผนจัดสรรน้ำรายภาคการผลิต และรายฤดู
4. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ปรับโครงสร้างการใช้น้ำ เพิ่มผลิตภาพการใช้น้ำภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตร
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการลดและการนำกลับมาใช้ใหม่ ในภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตร

ภาคใต้

1. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเมืองท่องเที่ยวสำคัญ และพื้นที่เกาะ
2. พัฒนาแหล่งน้ำเฉพาะพื้นที่ เพื่อสนับสนุนภาคการเกษตร อุตสาหกรรมแปรรูป และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
3. พัฒนาระบบประปา เพื่อพัฒนาแหล่งการค้า และท่องเที่ยวชายแดน
4. บรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ และที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ เมืองหลัก เมืองท่องเที่ยวสำคัญ และพื้นที่น้ำท่วมเสียหายรุนแรง
5. จัดการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรเพื่อลดผลกระทบจากอุทกภัยและภัยแล้ง
6. ป้องกันน้ำเค็ม/การกัดเซาะปากแม่น้ำในพื้นที่เฉพาะ

(ร่าง) นโยบายโครงสร้างพื้นฐาน
: การจัดการน้ำ

วัตถุประสงค์ (Objectives)

1

เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีน้ำอุปโภคบริโภคเพียงพอ ได้มาตรฐานครอบคลุมทั้งเขตเมืองและชนบท พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รวมถึงเมืองท่องเที่ยวและลดน้ำสูญเสียในระบบประปา

2

เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศทั้งภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ

3

เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานป้องกันและบรรเทาอุทกภัย มีการจัดการในระดับลุ่มน้ำ พื้นที่วิกฤตและพื้นที่ชุมชน ลดผลกระทบที่เกิดขึ้น มีการใช้ที่ดินสอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน และรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4

เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ พื้นฟู รักษาสภาพลำน้ำและแหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีการบำบัดน้ำเสียและจัดการคุณภาพน้ำอย่างเหมาะสม

5

เพื่อนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการวางแผนและการบริหารจัดการน้ำ

(ร่าง) นโยบายโครงสร้างพื้นฐาน : การจัดการน้ำ

นโยบายที่ 1

จัดหาน้ำอุปโภคบริโภคให้เพียงพอได้มาตรฐานในพื้นที่เมืองและชนบท พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และเมืองท่องเที่ยว

นโยบายที่ 2

พัฒนาและบริหารจัดการน้ำต้นกุ่มในแต่ละภาคเพื่อประโยชน์ต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

นโยบายที่ 3

บริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมและอุทกภัย และลดผลกระทบที่เกิดขึ้น

นโยบายที่ 4

อนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้คงสภาพแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์

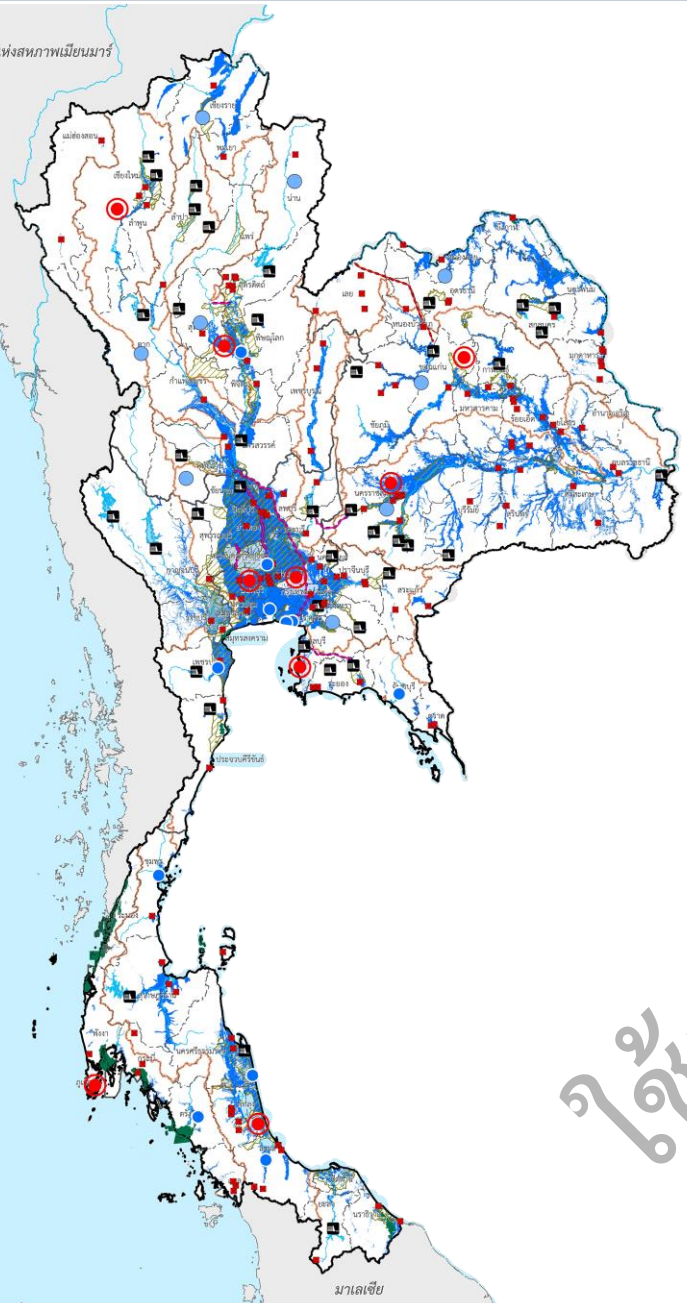
นโยบายที่ 5

การพัฒนาระบบวางแผนและบริหารจัดการน้ำด้วยระบบดิจิทัลและสารสนเทศ

(ร่าง) นโยบายโครงสร้างพื้นฐาน : การจัดการน้ำ

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

- เมืองศูนย์กลางระดับภาค
- ขอบเขตลุ่มน้ำหลัก
- พื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar site)
- อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (100 ล้าน ลบ.ม. ขึ้นไป)
- พื้นที่ชะลอน้ำ
- คลองผันน้ำ/คลองระบายน้ำหลาก

โครงสร้างพื้นฐานการบริหารจัดการน้ำ

พื้นที่น้ำหลาก

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในคาบอุบัติ 100 ปี

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำตามแผนงาน

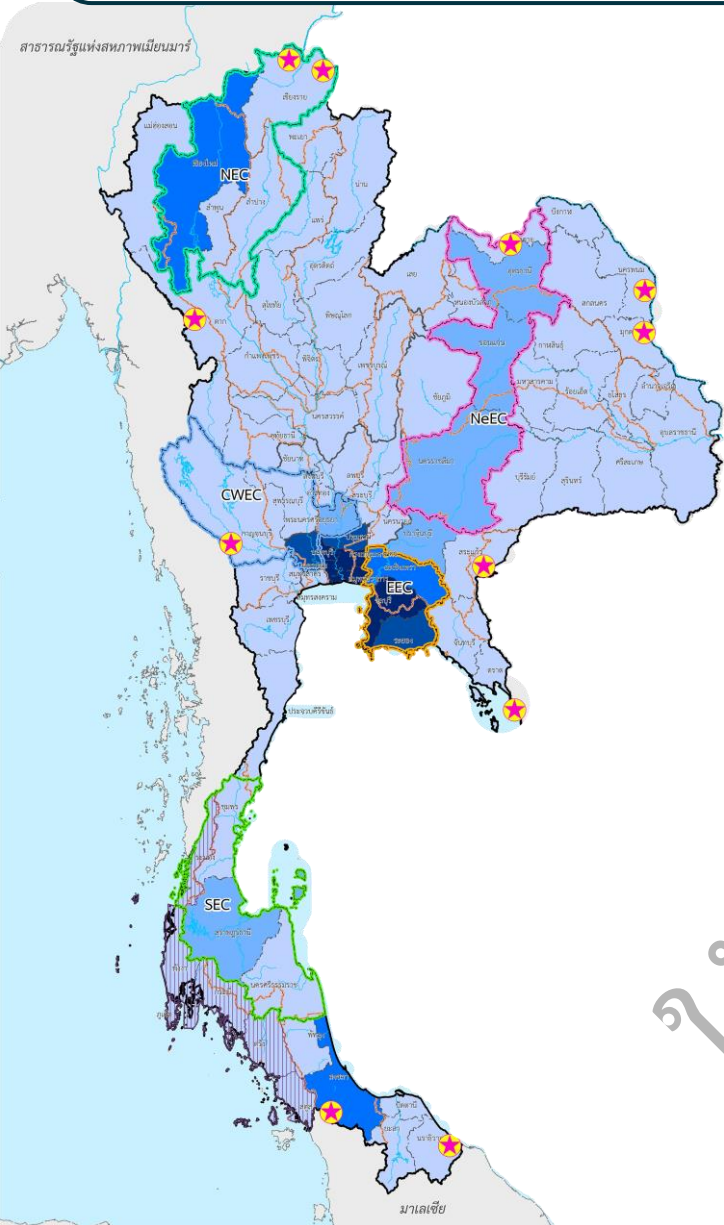
- โครงการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน
- โครงการคลองผันน้ำบรรเทาอุทกภัย
- โครงการระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วมชุมชน

เขตการพัฒนาแหล่งน้ำ

- พื้นที่พัฒนาน้ำต้นทุน/เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำ เพื่อรองรับพื้นที่พัฒนาพิเศษ
- เขตชลประทาน

นโยบายที่ 1

จัดหาน้ำอุปโภคบริโภคให้เพียงพอได้มาตรฐานในพื้นที่เมืองและชนบท
พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และเมืองท่องเที่ยว

พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่เมืองและชนบท พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
และเมืองท่องเที่ยว มีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคเพียงพอ

★ เขตเศรษฐกิจพิเศษ

พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (SEC)

พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง (CWEC)

พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC)

พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC)

พื้นที่พัฒนาพิเศษเสนอแนะ

เขตพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพอันดามัน

ความต้องการกำลังผลิตประปาเพิ่ม (ลบ.ม./วัน)

0 - 100,000

100,000 - 200,000

200,000 - 300,000

300,000 - 400,000

> 400,000

นโยบายที่ 1

จัดหาน้ำอุปโภคบริโภคให้เพียงพอได้มาตรฐานในพื้นที่เมืองและชนบท
พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และเมืองท่องเที่ยว

มาตรการและวิธีดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
มาตรการ 1 จัดหาน้ำต้นทุนและแหล่งน้ำสำรองให้เพียงพอในพื้นที่เมืองโดยก่อสร้างสระเก็บน้ำ ผันน้ำจากแหล่งกักเก็บน้ำ ได้รับการจัดสรรน้ำจากลุ่มน้ำข้างเคียง	<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงมหาดไทย (กปน. กปก. อปก.)
มาตรการ 2 เพิ่มกำลังการผลิต ขยายเขตจ่ายน้ำรองรับการขยายตัวของเขตเมือง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และเมืองท่องเที่ยว และลดน้ำสูญเสียในระบบประปาโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับการบริหารจัดการ	<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงมหาดไทย (กปน. กปก. อปก.)
มาตรการ 3 พัฒนา และขยายเขตประปาหมู่บ้านในพื้นที่ชนบทที่มีน้ำอุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ โดยจัดหาแหล่งน้ำผิวดิน ขุดเจาะบ่อบาดาล ที่มีศักยภาพเพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุน ก่อสร้างระบบประปาใหม่ให้ได้มาตรฐาน ปรับปรุงระบบประปาเดิม และวางท่อส่งน้ำเพิ่มเติม	<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงมหาดไทย (อปท.)

ตัวชี้วัด

สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้เพียงพอเพิ่มขึ้น

นโยบายที่ 2

พัฒนาและบริหารจัดการน้ำต้นทุนในแต่ละภาคเพื่อประโยชน์ต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

เป้าหมาย

มีน้ำต้นทุนเพียงพอเพื่อใช้ในภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

พื้นที่เป้าหมาย พื้นที่พัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน

1. ภาคเหนือ จังหวัดเชียงราย น่าน สุโขทัย ตาก อุทัยธานี
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี
3. ภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา

พื้นที่ลดการใช้น้ำฤดูแล้ง พื้นที่โครงการชลประทานขนาดใหญ่ในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา

 แหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่
 เขตชลประทาน

 เป้าหมายเพิ่มน้ำต้นทุน
 เป้าหมายลดการใช้น้ำฤดูแล้ง

นโยบายที่ 2

พัฒนาและบริหารจัดการน้ำต้นทุนในแต่ละภาคเพื่อประโยชน์ต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

มาตรการและวิธีดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
มาตรการ 1 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และผืนน้ำระหว่างลุ่มน้ำโดยคำนึงมิติสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงมหาดไทย • กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ • กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มาตรการ 2 บริหารจัดการน้ำต้นทุนกักเก็บในพื้นที่เกษตร เพิ่มประสิทธิภาพชลประทานโดยปรับปรุงระบบส่งน้ำ จัดสรรน้ำ จัดรูปที่ดินเพื่อการเกษตร และส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยตามความเหมาะสมของพื้นที่ รวมทั้งจัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน โดยเกษตรทฤษฎีใหม่ โคกหนองนาโมเดล สระน้ำไร่นา	<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงมหาดไทย • กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
มาตรการ 3 ลดการใช้น้ำภาคอุตสาหกรรม โดยส่งเสริมการใช้น้ำซ้ำ นำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ส่งเสริมอุตสาหกรรม BCG สนับสนุนนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ใช้น้ำน้อยในกระบวนการผลิต	<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงอุตสาหกรรม • กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม • กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม • BOI

ตัวชี้วัด

ปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.) พื้นที่ชลประทาน (ไร่) พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
ประสิทธิภาพโครงการที่เพิ่มขึ้น (%)

นโยบายที่ 3

บริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมและอุทกภัย และลดผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมาย

ป้องกันและบรรเทาภัยน้ำท่วมและอุทกภัยพื้นที่เสี่ยงภัย

พื้นที่เป้าหมาย

- พื้นที่ชุมชนเมืองที่มีความเสี่ยงน้ำท่วม
- พื้นที่น้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก
- พื้นที่บรรเทาอุทกภัยเร่งด่วน เช่น **ลุ่มน้ำยม-น่านตอนล่าง ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดเพชรบุรี อำเภอกหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นต้น**

 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในคาบอุบัติ 100 ปี

 เขตชลประทาน

 ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง

 พื้นที่เป้าหมายการแก้ปัญหาอุทกภัย

นโยบายที่ 3

บริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมและอุทกภัย และลดผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรการและวิธีดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
มาตรการ 1 ควบคุมการตั้งถิ่นฐานและกิจกรรมการใช้พื้นที่ในพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม พื้นที่น้ำหลาก พื้นที่ลุ่มต่ำ โดยมาตรการทางผังเมือง	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงมหาดไทย
มาตรการ 2 กำหนดพื้นที่น้ำหลาก พื้นที่น้ำนอง และพื้นที่ลุ่มต่ำในการวางผังเมืองในทุกระดับเพื่อการจัดการอุทกภัย	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงมหาดไทย สทช. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มาตรการ 3 ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง โดยจัดทำระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม ส่งเสริมการพัฒนาเมืองฟองน้ำ (Sponge City) และระบบจัดการน้ำท่วมอัจฉริยะ	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงมหาดไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
มาตรการ 4 จัดทำระบบติดตาม เตือนภัย สถานการณ์น้ำท่วมชุมชน มีระบบบริหารจัดการ เทคโนโลยีเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ และการให้ความรู้กับประชาชนในการปฏิบัติตัวหลังการเตือนภัย	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
มาตรการ 5 ใช้มาตรการสิ่งก่อสร้าง โดยก่อสร้างคลองผันน้ำ พื้นที่ชะลอน้ำ แก้ไขปัญหาน้ำท่วมเฉพาะจุด เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ปรับปรุงเขื่อน/อ่างเก็บน้ำ และมีแผนบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วม	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน
มาตรการ 6 กำหนดแนวทางการพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงข่ายคมนาคมขนส่งไม่ให้เป็นอุปสรรคกีดขวางทางน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม

ตัวชี้วัด

- จำนวนเมืองที่มีระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง (แห่ง)
- จำนวนหมู่บ้านที่มีการเตรียมพร้อมต่อเหตุการณ์น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก
- พื้นที่ได้รับการป้องกันน้ำท่วม (ไร่)

นโยบายที่ 4

อนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้คงสภาพแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์

เป้าหมาย

อนุรักษ์ ฟื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำ แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้คงสภาพแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์

พื้นที่เป้าหมาย

- พื้นที่ป่าต้นน้ำ
- พื้นที่ชุมชนเมือง
- พื้นที่ชุ่มน้ำ

- ☐ โรงบำบัดน้ำเสีย
- ☐ โครงการก่อสร้างโรงบำบัดน้ำเสีย

คุณภาพน้ำผิวดิน

- ดี
- พอใช้
- เสื่อมโทรม

- พื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar site)
- พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร

นโยบายที่ 4

อนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้คงสภาพแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์

มาตรการและวิธีดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
มาตรการ 1 อนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและการป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดิน โดย ปลูกป่าทดแทน ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มาตรการ 2 ป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินพื้นที่เกษตรนอกเขตป่าอนุรักษ์ โดยการปลูกหญ้าแฝก ลดการปลูกพืชไร่ ก่อสร้างฝายดักตะกอนเพื่อลดการตื้นเขินของลำน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
มาตรการ 3 ลดน้ำเสียต้นทาง โดยเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย ก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียใหม่ ควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการนำน้ำทิ้งที่บำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มาตรการ 4 รักษาระบบนิเวศน์ของแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ ให้คงสภาพแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์ โดยการกันเขตลำน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงคมนาคม

ตัวชี้วัด

- พื้นที่ป่าไม่ได้รับการฟื้นฟู (ไร่) พื้นที่ได้รับการป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดิน (ไร่) ปริมาณน้ำเสียได้รับการบำบัด (ลบ.ม./ปี) จำนวนลำน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู (แห่ง)

นโยบายที่ 5

การพัฒนาระบบวางแผนและบริหารจัดการน้ำด้วยระบบดิจิทัลและสารสนเทศ

เป้าหมาย “มุ่งเน้นการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกทางการวางแผนและการบริหารจัดการน้ำ”

มาตรการ วิธีดำเนินงาน และหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

มาตรการและวิธีดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก
มาตรการ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ ด้วยระบบ Big Data Management มาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่น ข้อมูลสภาพอากาศ ข้อมูลน้ำท่า	<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ • กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
มาตรการ 2 พัฒนาการจัดเก็บและรูปแบบการเรียกใช้งานฐานข้อมูล ด้วยระบบ Cloud Computing มาช่วยในการคัดกรองและแจ้งข้อมูลไปยังผู้บริหารหรือประชาชนผ่าน Mobile Application หรือช่องทางต่าง ๆ ในรูปแบบที่ต้องการ เพื่อช่วยในการวางแผนและเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา	<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ • กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
มาตรการ 3 พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะ ด้วยการใช้ Internet of Things (IoT) มาช่วยในการบริหารจัดการน้ำระยะไกล เช่น การควบคุมการปล่อยน้ำจากท่อส่งน้ำตามพื้นที่ต่าง ๆ การควบคุมการเปิด/ปิดประตูระบายน้ำในจังหวัดที่อยู่ห่างไกล	<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ • กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
มาตรการ 4 พัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เพื่อช่วยตัดสินใจในการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการและทันต่อเหตุการณ์	<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ • กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ตัวชี้วัด การพัฒนาฐานข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการคาดการณ์สถานการณ์และการบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระเบียบวาระที่ 4.1

ความก้าวหน้าในการดำเนินงานการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค

การดำเนินงานผังนโยบายระดับภาค

มาตรา 15 ผังนโยบายระดับภาค

วัตถุประสงค์ : ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ที่มีขอบเขตดินหนึ่งจังหวัด ในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมืองและชนบท การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุข การสาธารณูปโภค และบริการสาธารณะ รวมทั้งการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ : คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ การใช้บังคับ : ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

มาตรา 16 กำหนดองค์ประกอบผังนโยบายระดับภาค

ผังนโยบายระดับภาค ตามมาตรา 15 ประกอบด้วย

- (1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค
- (2) แผนที่แสดงเขตผังนโยบายระดับภาค
- (3) แผนที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

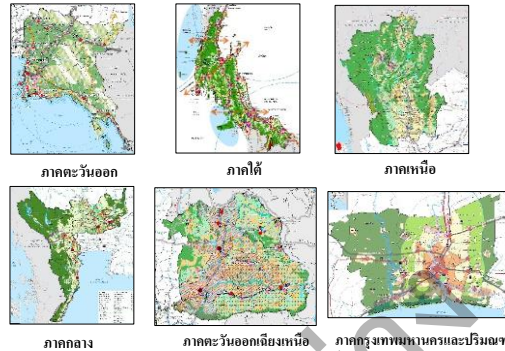
(ก) การใช้ประโยชน์ที่ดิน	(ข) การตั้งถิ่นฐาน และระบบชุมชน	(ง) ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะตามโครงสร้างพื้นฐาน	(ค) ระบบคมนาคม และการขนส่ง	(จ) เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	(ฉ) การพัฒนาเมือง และชนบท
(ช) แหล่งศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	(ข) พื้นที่พัฒนาพิเศษ	(ฉ) แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ	(ญ) ผังน้ำ	(ฎ) แสดงการเชื่อมโยง ประเทศในภูมิภาค	* (ณ) การอื่นๆ ที่จำเป็น

- (4) นโยบาย มาตรการ และวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับภาค
- (5) การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ

การดำเนินการปี 2566

- ผังนโยบายระดับภาค ภาคตะวันออก ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคกลาง อยู่ในขั้นตอนที่ 3 ปรีกษาหรือกับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จากนั้นเตรียมประชุมคณะกรรมการพิจารณาผังเมือง คณะกรรมการผังเมือง และคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป
- ผังนโยบายระดับภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในขั้นตอนที่ 3 อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำร่างแผนผังรายสาขา นโยบาย และมาตรการ เพื่อนำไปดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ร่างผัง และแผนผังรายสาขา”
- ผังนโยบายระดับภาค ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อยู่ในขั้นตอนที่ 1 อยู่ระหว่างการดำเนินประชุมชี้แจงการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาคพร้อมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาศักยภาพ โอกาส และทิศทางการพัฒนา

ดำเนินการวางและจัดทำผังนโยบายครอบคลุมพื้นที่ 6 ภาค

กระบวนการวางผัง

- 1 ประชุมชี้แจงการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค พร้อมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ศักยภาพ โอกาส และทิศทางการพัฒนาภาค (มาตรา 9)
- 2 ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และทิศทางการพัฒนา พร้อมทั้งวางและจัดทำร่างผังนโยบายระดับภาค (มาตรา 15)
- 3 การจัดทำแผนผังรายสาขา นโยบาย มาตรการ (มาตรา 16)
การจัดทำผังนโยบายการพัฒนาสาขา : (1) การใช้ประโยชน์ที่ดิน (2) การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน (3) ระบบการคมนาคมและการขนส่ง (4) ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะตามโครงสร้างพื้นฐาน (5) เขตพัฒนาการท่องเที่ยว (6) การพัฒนาเมืองและชนบท (7) พื้นที่พัฒนาพิเศษ (8) แหล่งศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น (9) แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ (10) ผังน้ำ (11) การเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค และ (12) แผนที่อื่นๆ ตามความจำเป็น
- 4 ประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้านผังเมือง (กรมโยธาธิการและผังเมือง)
- 5 ประชุมรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับร่างผังนโยบายระดับภาค (มาตรา 9)
- 6 ประชุมคณะกรรมการผังเมือง เพื่อให้ความเห็นหรือคำปรึกษาด้านวิชาการ (มาตรา 81)
- 7 ประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (มาตรา 75)
- 8 ยกร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ
- 9 ประกาศผังนโยบายระดับประเทศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 15)

ภาคกรุงเทพมหานคร
และปริมณฑล

ภาคตะวันออก
ภาคใต้ ภาคเหนือ
และภาคกลาง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระเบียบวาระที่ 4.2

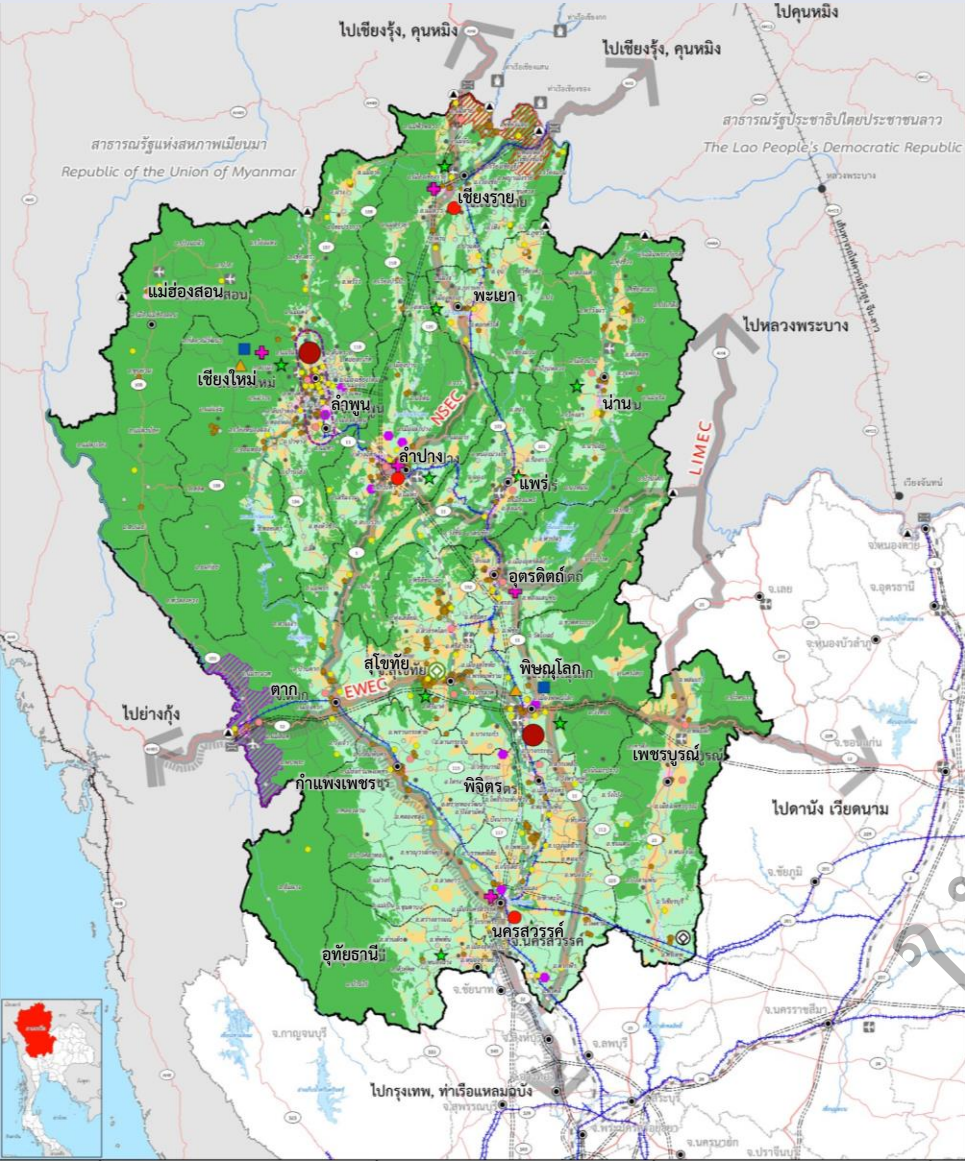
(ร่าง) แผนผังแสดงผังน้ำ

การวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค (ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้)

ใช้เพื่อการประชุมเท่านั้น

ผังนโยบายระดับภาค ภาคเหนือ

วิสัยทัศน์การพัฒนา : **ภาคแห่งการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมที่ทันสมัยบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ**
วัฒนธรรมที่มีคุณค่าเชื่อมโยงความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ให้ความสำคัญศูนย์กลางห่วงโซ่มูลค่ายุคใหม่แห่งกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

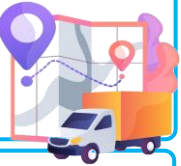
ทิศทางการพัฒนาภาคเหนือ :

พื้นที่ป่าไม้และป่าต้นน้ำ
ลำธารที่สำคัญของประเทศ

ขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนภาคเหนือ

(เชียงใหม่และตาก) สนับสนุนโครงข่ายโลจิสติกส์
เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจอื่นๆ
(เช่น EEC / กลุ่มประเทศ GMS / เอเชียใต้)

ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง
อัตลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภายใต้ความเข้มแข็งของอารยธรรมล้านนา

ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย
และมีอัตลักษณ์ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
เชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม

กรอบการใช้พื้นที่ภาคเหนือ :

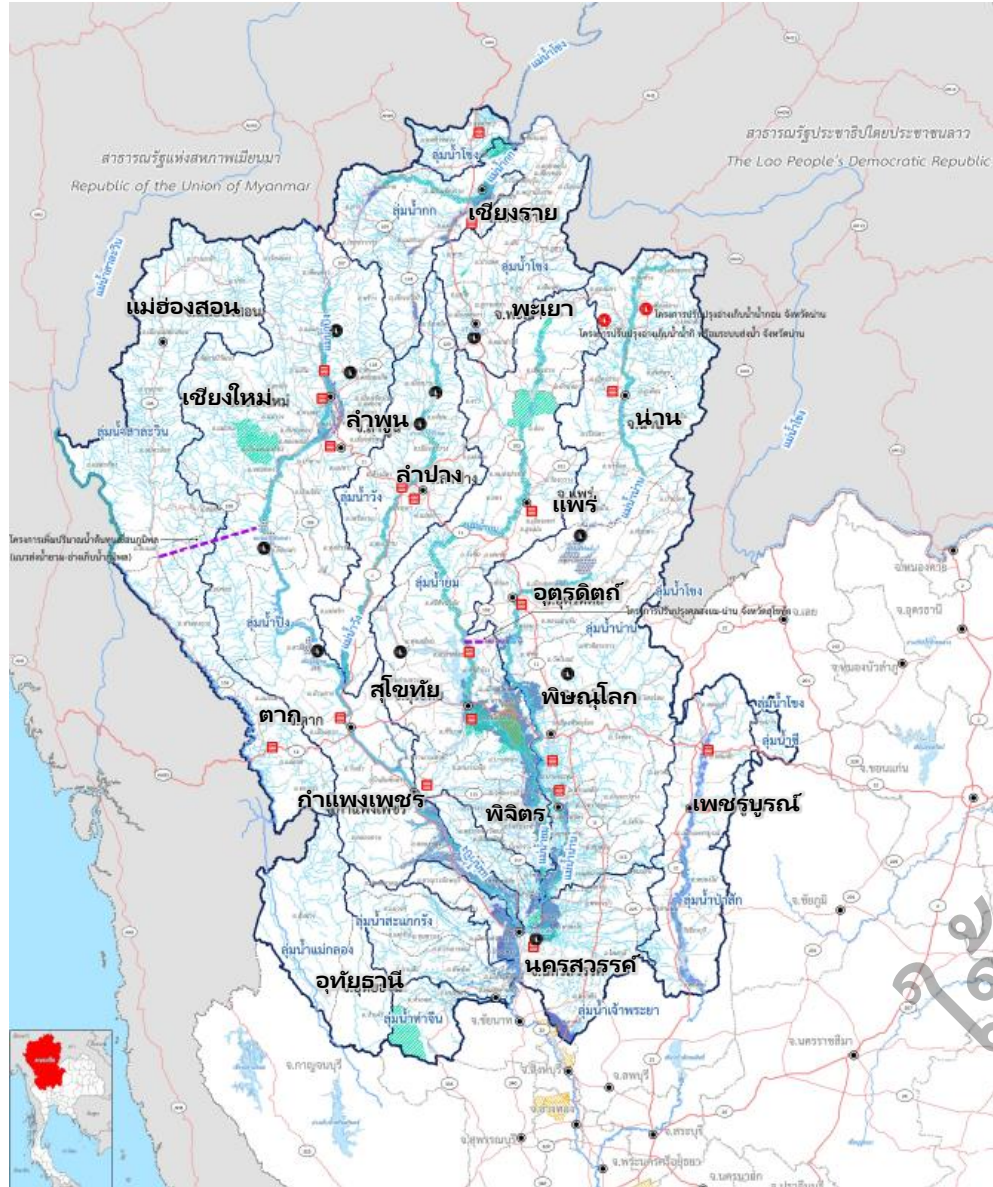
- 1 สงวนอนุรักษ์แหล่งป่าไม้ ป่าต้นน้ำลำธารที่สำคัญให้มีความอุดมสมบูรณ์ และฟื้นฟูป่าไม้ในบริเวณป่าเสื่อมโทรม
- 2 พัฒนาเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจและเมืองเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเชื่อมโยงกลุ่มอาเซียน และจีนตอนใต้ ตามแนวแกนระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้
- 3 กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนา ให้เหมาะสมบนพื้นฐานของการจัดสรรทรัพยากรที่ดิน ระหว่างพื้นที่เมือง อุตสาหกรรม ชนบทและเกษตรกรรม ป่าไม้ และพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากร
- 4 พัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงทั้งภายใน-ภายนอกประเทศ รวมถึงประเทศกลุ่มอาเซียนและกลุ่มแม่น้ำโขง และการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจแนวเหนือ-ใต้ เพื่อส่งเสริมการเป็นพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC)
- 5 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีมาตรฐาน โดยให้เชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง การท่องเที่ยวของภาค เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ผังนโยบายระดับภาค ภาคเหนือ

แผนผังแสดงผังน้ำ

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำและระบบทางน้ำเพื่อการระบายน้ำในภาคเหนืออย่างเป็นระบบ รองรับความต้องการใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ เหมาะสมกับพื้นที่ เพียงพอ และได้มาตรฐาน

ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำของภาคเหนือ ให้สามารถรองรับความต้องการใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เหมาะสม เพียงพอ และได้มาตรฐาน

แหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ทำให้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เชื้อเพลิงถ่านหิน และเชื้อเพลิงชีวมวล

การสนับสนุนการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำในลุ่มน้ำ และ การดูแลท่อระบายน้ำทางระบายน้ำขนาดเล็ก ในท้องถิ่น

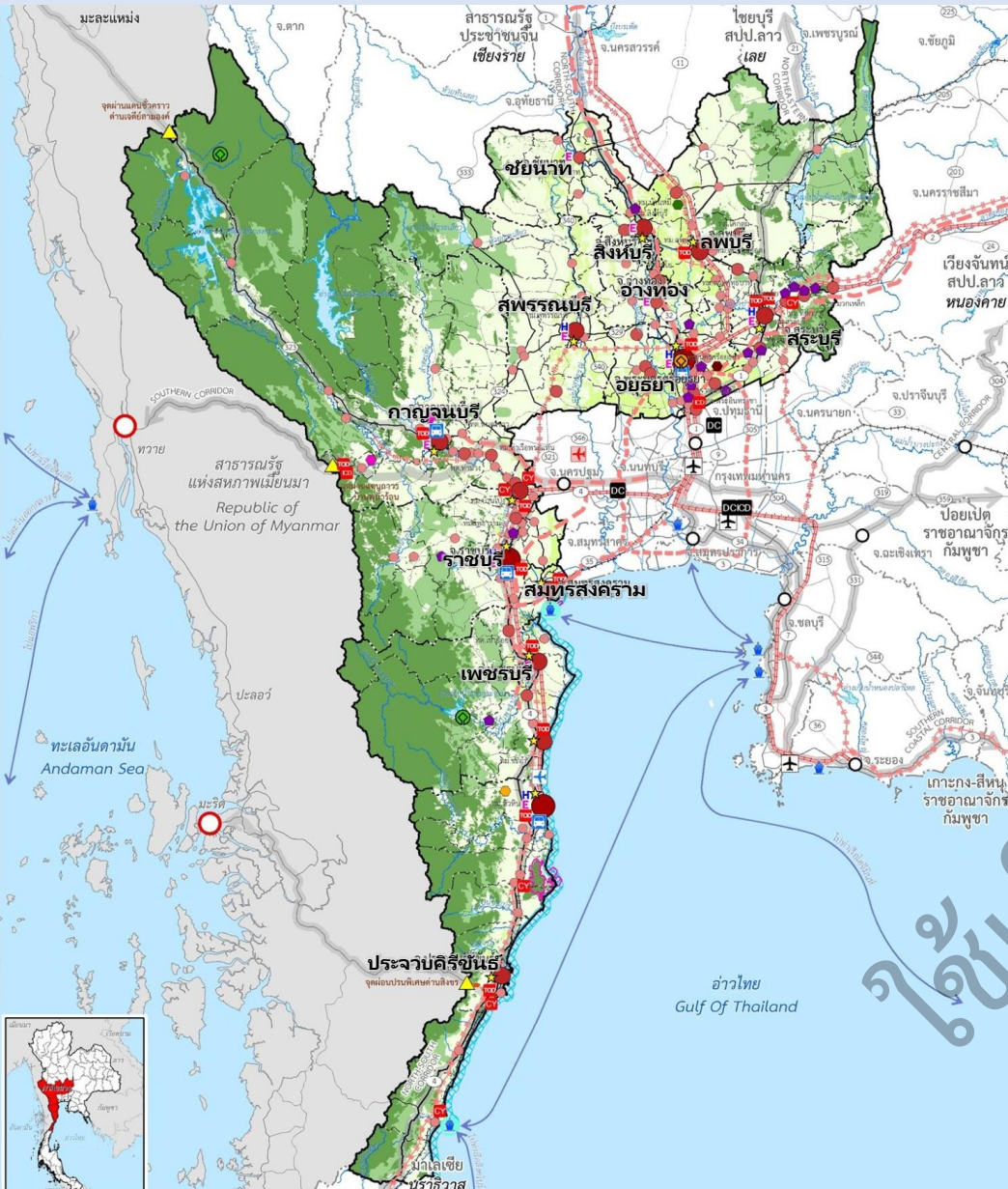
ร่างนโยบายแผนผังแสดงผังน้ำ

- 1 **เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในระยะเร่งด่วน** เพื่อการอุปโภคบริโภคและการรองรับการใช้น้ำในด้านอื่น ๆ บริเวณ เขื่อนแม่งวงอุดมธารา และลุ่มน้ำปิงตอนบน จังหวัดเชียงใหม่
- 2 **บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำสำคัญของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพหรือโครงการแหล่งน้ำอัจฉริยะ (Smart Pond)** เพื่อควบคุมการใช้น้ำและประเมินศักยภาพของแหล่งน้ำขนาดเล็ก ป้องกันปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง บริเวณแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด เช่น บริเวณหนองเขียว อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
- 3 **ส่งเสริมการจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในระดับครัวเรือน-เขตปกครองท้องถิ่นระดับพื้นฐาน** ใช้นวัตกรรมช่วยในการทำให้น้ำทิ้งมีคุณภาพที่เหมาะสมก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ บริเวณชุมชนเมืองในภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด
- 4 **เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนโดยการเพิ่มประสิทธิภาพชลประทาน** เพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนที่ได้มาตรฐานที่สามารถนำไปผลิตน้ำประปาที่สะอาดได้ครบทุกชุมชน บริเวณ เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก อ่างเก็บน้ำน้ำกิและอ่างเก็บน้ำน้ำกอน จังหวัดน่าน
- 5 **ส่งเสริมการพัฒนาระบบชลประทานอัจฉริยะ (Smart Irrigation) ระดับโครงการชลประทาน** โดยการปรับเปลี่ยนองค์การให้อยู่บนฐานดิจิทัล (Digital Platform) เพื่อขับเคลื่อนให้ประเทศไทยมีความมั่นคงด้านน้ำ (Water Security) ครอบคลุมพื้นที่ชลประทานของภาคเหนือทั้งหมดซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของกรมชลประทาน
- 6 **เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่ปิดล้อมชุมชนเพื่อป้องกันน้ำท่วม** เพื่อลดปัญหาน้ำท่วมเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงระบบบริหารจัดการการระบายน้ำในเมือง บริเวณพื้นที่ศูนย์กลางเศรษฐกิจหลักและรองระดับภาค ได้แก่ เมืองเชียงใหม่ เมืองพิษณุโลก เมืองนครสวรรค์ เมืองเชียงราย และเมืองลำปาง

ผังนโยบายระดับภาค ภาคกลาง

วิสัยทัศน์การพัฒนา : ภูมิภาคแห่งการผลิตอย่างยั่งยืน เศรษฐกิจมูลค่าสูงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับทุกคน

ทิศทางการพัฒนาภาคกลาง :

แหล่งผลิตด้านเกษตรกรรมที่มีศักยภาพ
(ข้าว อ้อยโรงงาน สับปะรด และปศุสัตว์)
เป็นพื้นที่ผลิตอาหารของประเทศ และต่อยอดเกษตรมูลค่าสูง

ฐานการผลิตอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้
ให้กับประเทศ รองจากภาคมหานคร

รักษาทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่โดดเด่น

แหล่งมรดกโลก

ทั้งทางธรรมชาติ และวัฒนธรรม

จุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์เชื่อมโยง
ไปยังพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญของประเทศ
และประเทศเพื่อนบ้าน

กรอบการใช้พื้นที่ภาคกลาง :

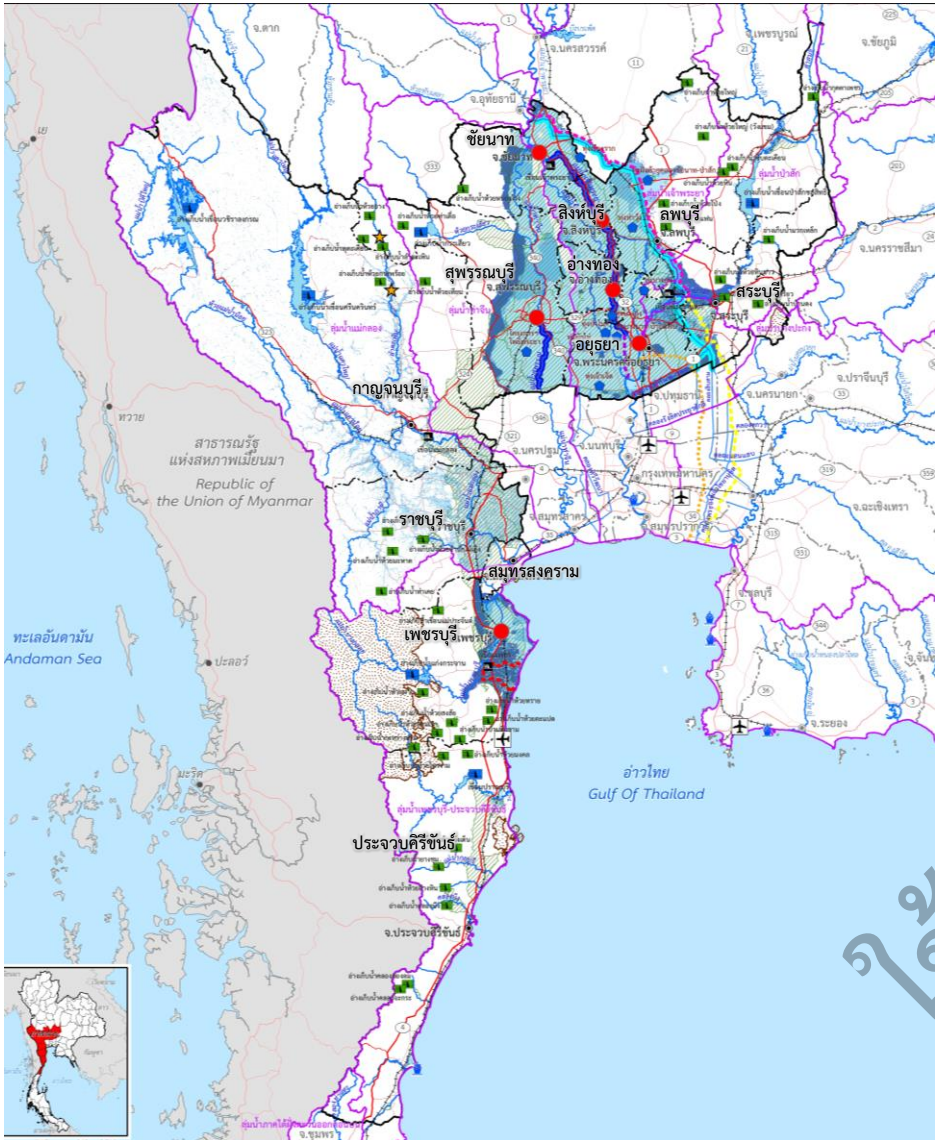
- 1 **ฟื้นฟูและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ**ทั้งพื้นที่ป่า ป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำ (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และสมุทรสงคราม)
- 2 **พัฒนาเมืองและชนบทอย่างยั่งยืน** ส่งเสริมการพัฒนาเมืองกระชับ (Compact city)
- 3 **ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่รองรับอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมไฮเทค อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป BCG** (จังหวัดอยุธยา สระบุรี และลพบุรี)
- 4 **พัฒนาพื้นที่เมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ** เมืองชายแดนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับโครงข่ายหลักของประเทศ และกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างไร้รอยต่อ ตามแนวแกนระเบียงเศรษฐกิจภาคกลาง-ตะวันตก
- 5 **พัฒนาการท่องเที่ยวหลักและรอง** เพื่อกระจายรายได้ให้พื้นที่ **พัฒนารูท MICE** (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และเพชรบุรี)

ผังนโยบายระดับภาค ภาคกลาง

แผนผังแสดงผังน้ำ

มุ่งเน้นการจัดสรรน้ำเพื่อรองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างเพียงพอและมีเสถียรภาพ

เพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัย
และภัยแล้งในภาคกลาง

เพื่อเป็นกรอบและแนวทาง
ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีทิศทางและเป้าหมายที่
ชัดเจน สามารถนำไปดำเนินการต่อได้อย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อสร้างความมั่นคงด้าน
ทรัพยากรน้ำของภาคกลาง

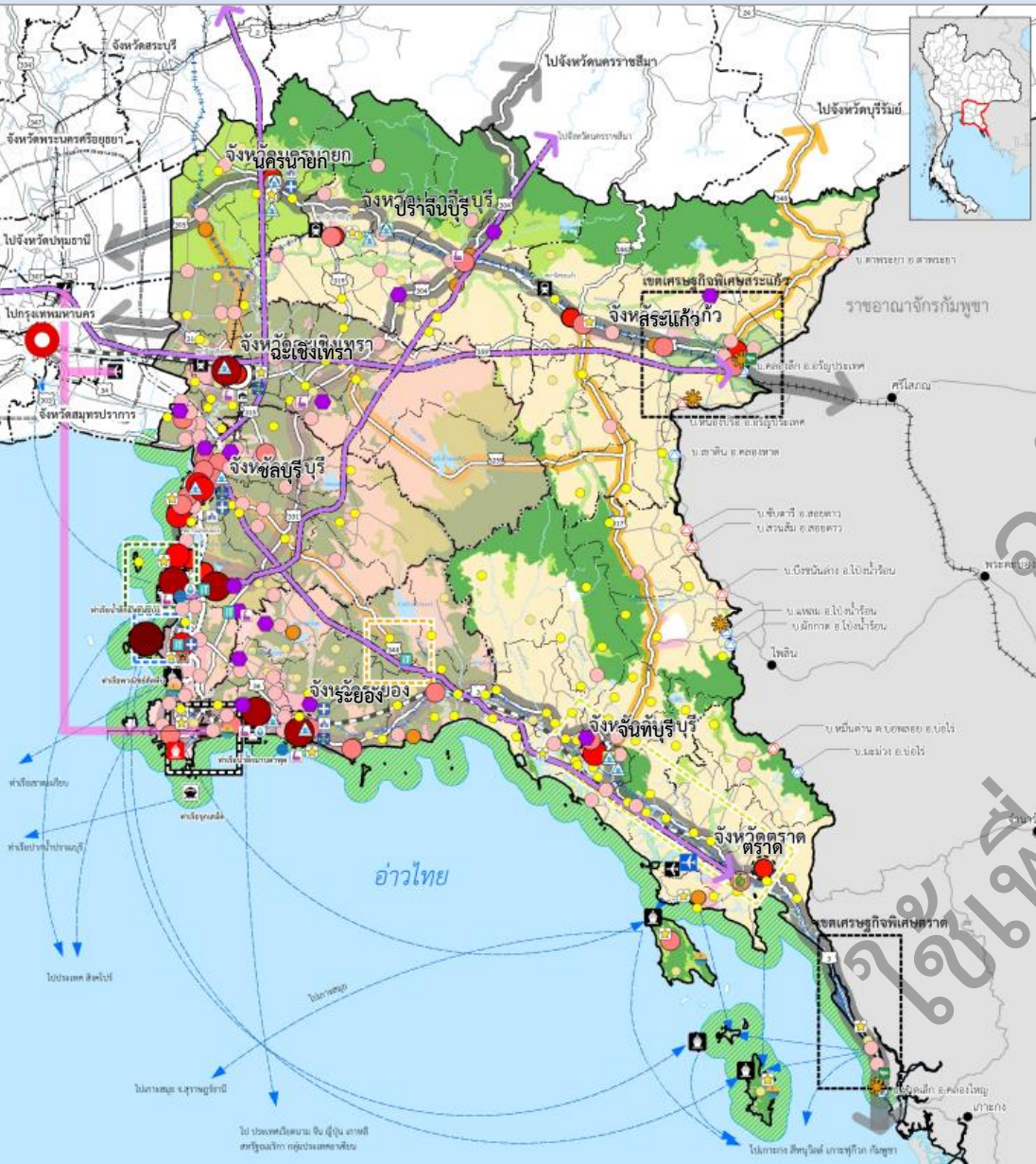
ร่างนโยบายแผนผังแสดงผังน้ำ

- 1 **เพิ่มศักยภาพการระบายน้ำ** มุ่งเน้นการปรับปรุงและรักษาสภาพลำน้ำหลักเพื่อเพิ่มและรักษาประสิทธิภาพการระบายน้ำ บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน
- 2 **เพิ่มศักยภาพระบบป้องกันน้ำท่วม** มุ่งเน้นการป้องกันพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญและพื้นที่ชุมชนเมืองที่อาจมีผลกระทบรุนแรง และความเสียหายสูงจากอุทกภัย บริเวณพื้นที่ ทม.อ่างทอง ทม.ชัยนาท ทม.สุพรรณบุรี ทน.พระนครศรีอยุธยา และทม.สิงห์บุรี
- 3 **พัฒนาระบบพื้นที่รับน้ำนอง** ใช้พื้นที่ลุ่มต่ำที่เป็นพื้นที่เพาะปลูกข้าว ให้เป็นแก้มลิงธรรมชาติ มาช่วยในการพักน้ำและลดยอดปริมาณน้ำหลาก ในพื้นที่ จังหวัดชัยนาท ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สุพรรณบุรี และจังหวัดสระบุรี
- 4 **พัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนและระบบการจัดสรรน้ำ** มุ่งเน้นการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อเป็นน้ำต้นทุนในพื้นที่เกษตรน้ำฝน พื้นที่เป้าหมายบริเวณพื้นที่เกษตรน้ำฝนที่ประสบปัญหาภัยแล้งซ้ำซาก เช่น อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 5 **พัฒนาระบบวางแผนและบริหารจัดการน้ำด้วยระบบดิจิทัลและสารสนเทศ** การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกทางด้านการบริหารจัดการน้ำ บริเวณลุ่มน้ำในภาคกลาง เช่น ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำท่าจีน เป็นต้น

ผังนโยบายระดับภาค ภาคตะวันออก

วิสัยทัศน์การพัฒนา : เป็นภาคแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจชั้นนำที่ยั่งยืนของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออก :

EEC ประตุเศรษฐกิจในด้านการค้า
การลงทุน การท่องเที่ยว
เชื่อมโยงอาเซียน จีน และอินเดีย

ศูนย์กลางคมนาคมขนส่ง
หลากหลายรูปแบบอย่างไร้รอยต่อ
ทั้งทางบก ทางราง ทางอากาศ ทางน้ำ

ฐานการผลิตอุตสาหกรรมหลักของประเทศ
ทั้งอุตสาหกรรมเดิมและ ๑๒ อุตสาหกรรม
เป้าหมาย
และมีความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน

แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก
รองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี
และกลุ่มเชิงสุขภาพ

กรอบการใช้พื้นที่ภาคตะวันออก :

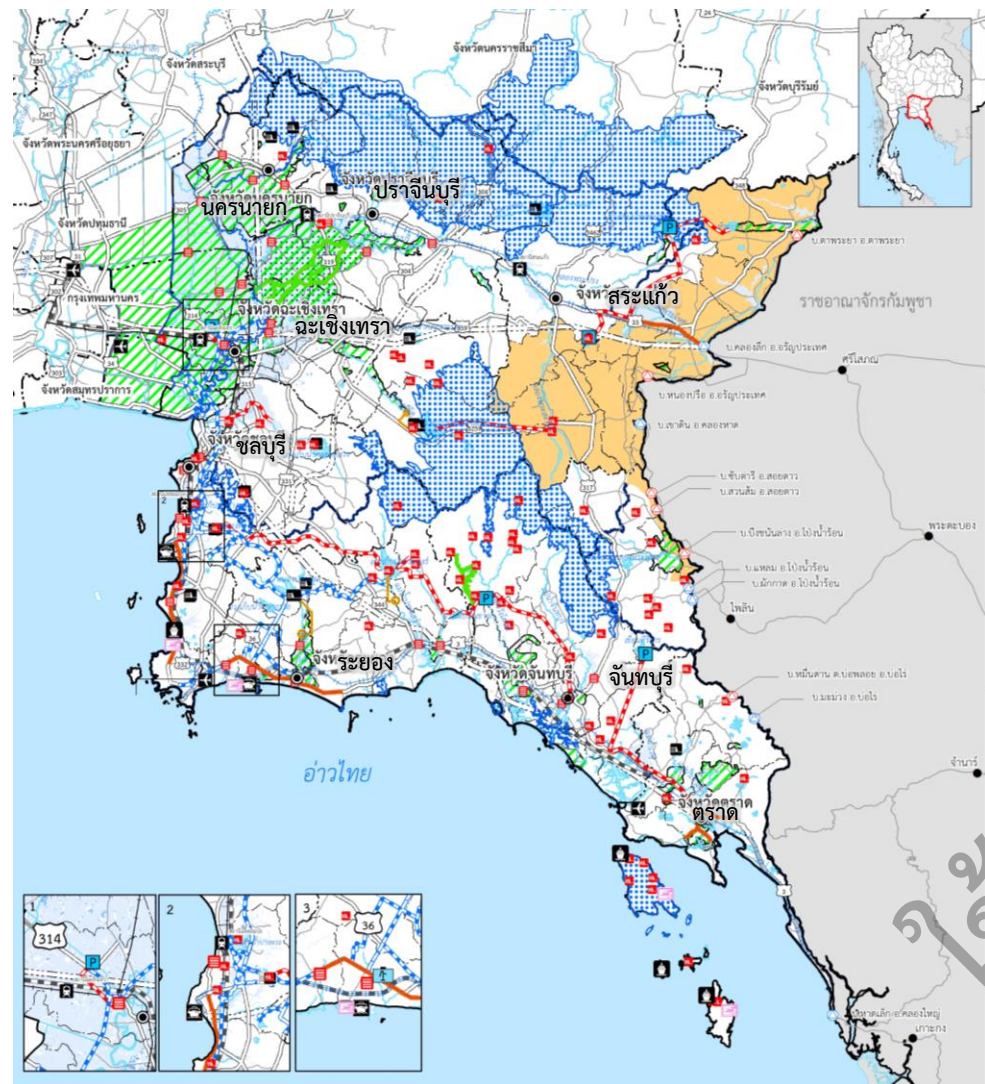
- 1 กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคตะวันออก : พื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขต EEC พื้นที่รองรับการขยายตัวของภาคมหานคร พื้นที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ พื้นที่พัฒนาประตูการค้าชายแดน
- 2 พัฒนาเมืองและชนบทอย่างเป็นระบบและตามศักยภาพของแต่ละเมือง ควบคู่กับการพัฒนากลุ่มเมือง เช่น พื้นที่กลุ่มเมืองบริเวณชายฝั่งทะเล (พัทยา ศรีราชา สัตหีบ บ้านฉาง ระยอง) กลุ่มเมืองบริเวณที่ราบปากแม่น้ำบางปะกง
- 3 พัฒนาความเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ที่ดินกับโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ เน้นพื้นที่ที่ต้องการการพัฒนาเป็นพิเศษ เช่น พื้นที่อุตสาหกรรม พื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา
- 4 กำหนดการใช้ที่ดินทางการเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับที่ตั้งและสภาพแวดล้อม เพื่อรักษาความมั่นคงทางอาหาร (จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก ระยอง จันทบุรี และตราด)
- 5 สงวนอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่า ป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน

ผังนโยบายระดับภาค ภาคตะวันออก

แผนผังแสดงผังน้ำ

เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โครงการสำหรับการจัดการทรัพยากรน้ำ นำไปสู่การพัฒนาเมือง ชุมชน อุตสาหกรรม และการเกษตร

การจัดการทรัพยากรน้ำ
ในการนำไปสู่การพัฒนาเมือง ชุมชน
อุตสาหกรรม และการเกษตร

สร้างสมดุลด้านความต้องการใช้น้ำ
ทั้งด้านอุปโภคบริโภค น้ำเพื่อการเกษตร
น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม

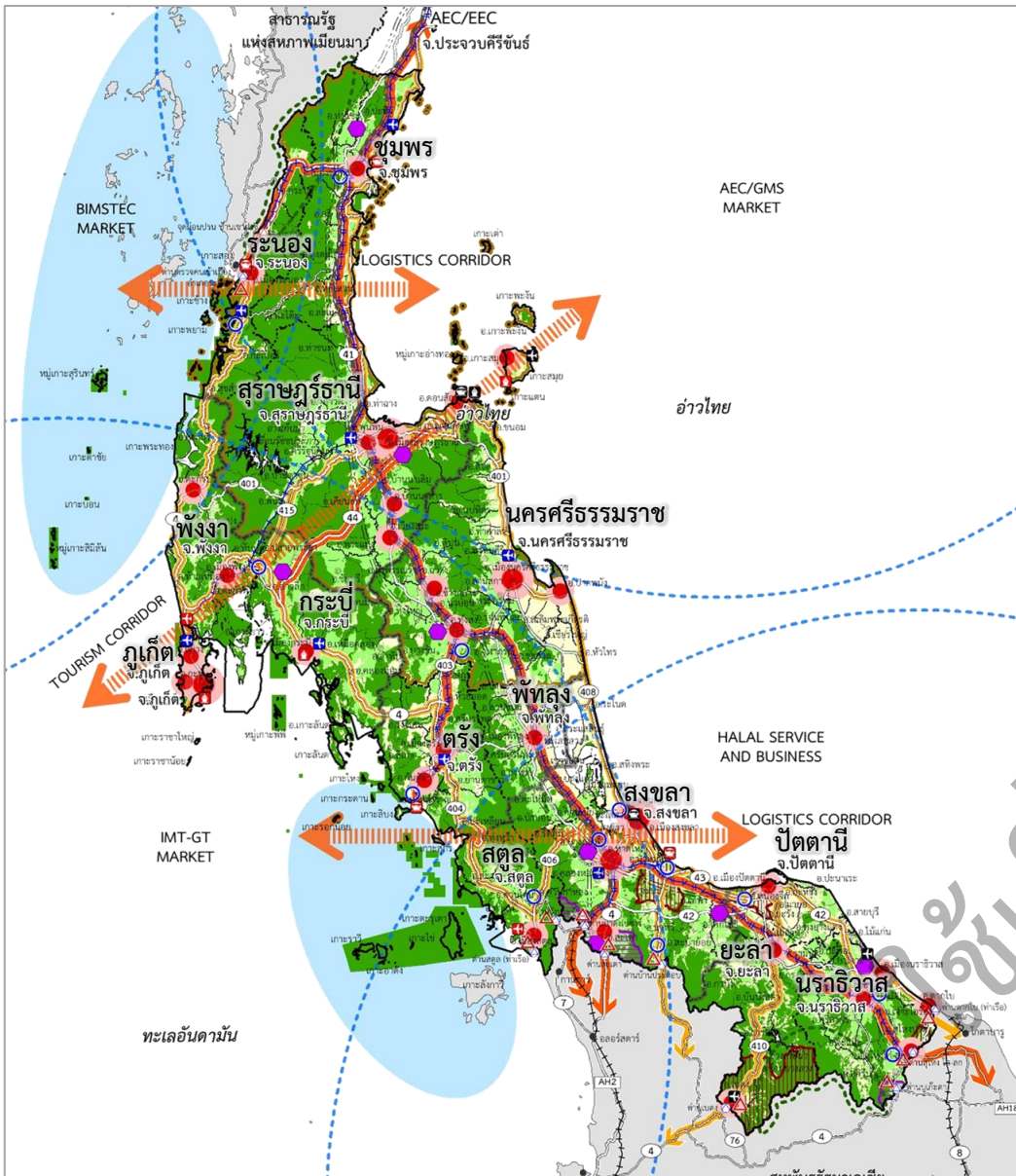
**สร้างสมดุลระหว่างปริมาณน้ำมากและปริมาณ
น้ำน้อย** หรือส่งเสริมการบริหารจัดการ
ทั้งและป้องกันการขาดแคลนน้ำ

ร่างนโยบายแผนผังแสดงผังน้ำ

- 1 จัดหาแหล่งน้ำใหม่** มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งเก็บน้ำใหม่ การสร้างอ่างเก็บน้ำใหม่ เพื่อให้มีปริมาณน้ำต้นทุนเพียงพอกับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มสูงขึ้นในอนาคต ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๘ จังหวัดภาคตะวันออก เช่น โครงการพัฒนาแห่งเก็บน้ำใหม่ อ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ จังหวัดนครนายก
- 2 เชื่อมโยงแหล่งน้ำเพื่อการจัดการน้ำ** นำปริมาณน้ำนอกกลุ่มน้ำจากพื้นที่ภาคตะวันออก มาเติมให้กับพื้นที่ ภาคตะวันออก โดยการผันน้ำ และการเชื่อมโยงแหล่งน้ำ และการสูบน้ำย้อนกลับ เพื่อนำน้ำไปอุปโภคบริโภคและการรองรับการใช้น้ำในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ด้านปศุสัตว์ เช่น โครงการสูบน้ำย้อนกลับจากแม่น้ำประแสร์ ไปสู่อ่างเก็บน้ำประแสร์
- 3 แก้ไขปัญหาน้ำท่วม** ตอบสนองการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วมซ้ำซากในช่วงกลางน้ำและท้ายน้ำ เช่น น้ำท่วมซ้ำซากในกลุ่มน้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ผังนโยบายระดับภาค ภาคใต้

วิสัยทัศน์การพัฒนา : **คาบสมุทรแห่งความยั่งยืน** บนความสมดุลของทรัพยากรหลากหลายคุณค่า เมืองชาญฉลาด เศรษฐกิจนวัตกรรมเชื่อมโยงภูมิภาค

ทิศทางการพัฒนาภาคใต้ :

**แหล่งปลูกพืชเศรษฐกิจ
และเกษตรชีวภาพ**
(ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และประมง)

**แหล่งผลิตสินค้าบริการฮาลาล
ที่สำคัญของประเทศ**

**แหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ
และเป็นประตูเชื่อมโยง
ฝั่งอ่าวไทยและอันดามัน**

**พื้นที่เศรษฐกิจใหม่ SEC
และทางออกทางทะเล
ของภาคใต้ตอนบน**

กรอบการใช้พื้นที่ภาคใต้ :

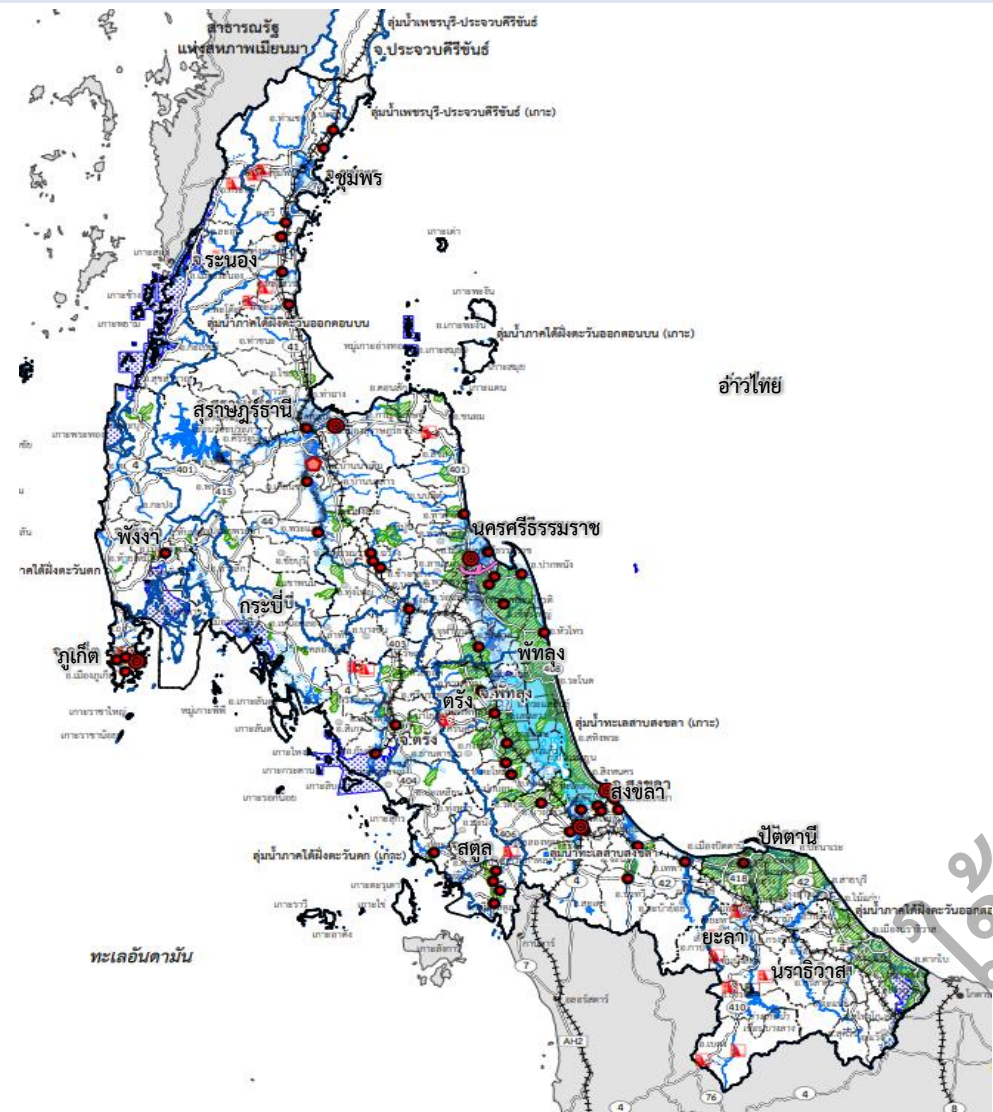
- 1 กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณแนวแกนพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ SEC และความเชื่อมโยงระหว่างทะเลอันดามันและอ่าวไทย รวมถึงเชื่อมโยงกับประเทศมาเลเซียและเมียนมาร์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร อาหารฮาลาล
- 2 พัฒนาพื้นที่ชุมชนเมืองและชุมชนชนบทให้เป็นเมืองน่าอยู่ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว
- 3 สงวนและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทรัพยากรชายฝั่งทะเล ป่าชายเลน ป่าพรุ และพื้นที่ชุ่มน้ำ
- 4 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อความมั่นคงทางอาหารและยกระดับภาคใต้สู่ศูนย์กลางในกลุ่มอุตสาหกรรมชีวภาพ อาหาร และพลังงานทดแทน

ผังนโยบายระดับภาค ภาคใต้

แผนผังแสดงผังน้ำ

สร้างความสมดุลทั้งในด้านการจัดหา การใช้ และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เพื่อส่งเสริมการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า บริหารจัดการความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยและภัยแล้งสอดคล้องกับการขยายตัวในเชิงกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ในพื้นที่ภาคใต้

เพื่อสร้างความสมดุลทั้งในด้านการจัดหาการใช้ และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำและสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันเชิงพื้นที่ของภาคใต้ได้อย่างยั่งยืน

ส่งเสริมการใช้น้ำอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการขยายตัวในเชิง กายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของภาคใต้ในอนาคต

จัดการความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย และภัยแล้ง ในพื้นที่ภาคใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ร่างนโยบายแผนผังแสดงผังน้ำ

- 1 ป้องกันบรรเทาปัญหาอุทกภัยระดับลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน ยึดหลักในการบริหารจัดการทั้งระบบลุ่มน้ำเป็นหลัก โดยมุ่งเน้นไปที่บริเวณพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยและจำเป็นต้องดำเนินการป้องกันบรรเทาปัญหาอุทกภัย เช่น โครงการแก้มลิงทุ่งปากขอ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 2 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างสมดุลเพื่อป้องกันบรรเทาภัยแล้ง มุ่งเน้นการบริหารจัดการน้ำโดยจัดสรรน้ำอย่างเท่าเทียมและสอดคล้องกับความต้องการ เพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำในภาคที่อยู่อาศัย ภาคธุรกิจและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่กระจุกตัวในพื้นที่ดังกล่าว โดยเฉพาะในฤดูแล้ง ส่งเสริมการพัฒนาระบบการผลิตน้ำโดยเทคโนโลยีบริเวณแหล่งท่องเที่ยว หมู่เกาะที่สำคัญ เช่น เกาะพีพี จังหวัดกระบี่